

Dziennik Urzędowy C 71

Unii Europejskiej

Tom 48

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

22 marca 2005

Zawiadomienie nr	Treść	Strona
	I <i>Informacje</i>	
	
	II <i>Akty przygotowawcze</i>	
	Komitet Regionów	
	57 sesja plenarna w dniach 17-18 listopada 2004 r.	
2005/C 71/01	Opinion Komitetu Regionów w sprawie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy	1
2005/C 71/02	Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady oraz Parlamentu Europejskiego w sprawie zgłoszenia projektu dyrektywy oraz dwóch projektów zaleceń w sprawie dopuszczenia obywateli państw trzecich do prowadzenia badań naukowych we Wspólnocie Europejskiej	6
2005/C 71/03	Opinia Komitetu Regionów w sprawie „Samorząd lokalny i regionalny w Rosji a rozwój współpracy UE-Rosja”	11
2005/C 71/04	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji dla Parlamentu Europejskiego: „Europejski plan działania w zakresie żywności i produkcji ekologicznej”	16
2005/C 71/05	Opinia Komitetu Regionów w sprawie Zielonej księgi nt. partnerstwa publiczno-prywatnego oraz prawa wspólnotowego w zakresie zamówień publicznych i koncesji	19
2005/C 71/06	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji pt.: „Nauka i Technologia: kluczowe dziedziny dla przyszłości Europy – kierunki polityki wspierania badań naukowych w Unii Europejskiej”	22

2005/C 71/07	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatów Komisji — „Dalsza integracja europejskiego systemu kolejowego: trzeci pakiet kolejowy” — „Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 91/440/EWG w sprawie rozwoju kolei wspólnotowych” — „Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uprawnień załóg prowadzących pociągi i lokomotywy we wspólnotowej sieci kolejowej” — „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw i obowiązków pasażerów w międzynarodowym transporcie kolejowym” — „Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odszkodowań z tytułu naruszenia umownych wymogów jakościowych w kolejowych przewozach towarowych”	26
2005/C 71/08	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „e-Zdrowie – poprawa opieki zdrowotnej dla obywateli UE: Plan działania dla europejskiego obszaru e-Zdrowia (medycyny elektronicznej)”	30
2005/C 71/09	Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU” na okres 2007–2013	34
2005/C 71/10	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji „Wzmacnianie partnerstwa z regionami peryferyjnymi”	40
2005/C 71/11	Projekt opinii Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego europejskie ugrupowanie współpracy transgranicznej (EUWT)	46
2005/C 71/12	Rezolucja Komitetu Regionów z 18 listopada 2004 r. w sprawie rozpoczęcia negocjacji dotyczących przystąpienia Turcji do Unii Europejskiej	53
2005/C 71/13	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów w sprawie „Szybkie łącza dla Europy: krajowe strategie łącz szerokopasmowych”	55
2005/C 71/14	Opinia Komitetu Regionów z dnia w sprawie komunikatu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów „Plan Działania 2005: e-Europa - aktualizacja”	59
2005/C 71/15	Opinia Komitetu Regionów w sprawie Zielonej Księgi w sprawie równości i niedyskryminacji w rozszerzonej Unii Europejskiej	62

II

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

57 SESJA PLENARNA W DNIACH 17-18 LISTOPADA 2004 R.

Opinion Komitetu Regionów w sprawie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy

(2005/C 71/01)

KOMITET REGIONÓW,

Uwzględniając projekt raportu Komitetu ds. Konstytucji Parlamentu Europejskiego w sprawie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy (PE 347.119);

Uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

Uwzględniając Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy podpisany przez szefów państw lub rządów 29 października 2004 r. (CIG 87/2/04 rev 2, CIG 87/04 add.1 rev 1 i add.2 rev 2),

Uwzględniając wnioski z prezydencji z Rady Europejskiej w Laeken w dniach 14-15 grudnia 2001 r., a w szczególności deklarację z Laeken w sprawie przyszłości Unii Europejskiej,

Uwzględniając wnioski z prezydencji z Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 17-18 czerwca 2004 r.,

Uwzględniając własną opinię w sprawie propozycji na konferencję międzyrządową (CdR 169/2003 final) ⁽¹⁾, rezolucję w sprawie zaleceń Konwentu Europejskiego (CdR 198/2003 final) ⁽²⁾, rezolucję w sprawie rezultatów Konferencji Międzyrządowej (CdR 22/2004 final) ⁽³⁾ oraz deklarację w sprawie procesu konstytucyjnego Unii (CdR 77/2004),

Uwzględniając własną opinię w sprawie Udziału przedstawicieli rządów regionalnych w pracach Rady Unii Europejskiej oraz udziału Komitetu w nieformalnych posiedzeniach Rady (CdR 431/2000 final) ⁽⁴⁾,

Uwzględniając projekt opinii (CdR 354/2003 rev. 1) przyjęty w dniu 21 września przez Komisję ds. Konstytucyjnych i Sprawowania Rządów w Europie (sprawozdawcy: Franz Schausberger, przedstawiciel landu Salzburg w Komitecie Regionów (AT-EPP) i Lord Tope, Greater London Authority (UK/ELDR),

⁽¹⁾ Dz.U. C 23 z dnia 27.1.2004, str.74

⁽²⁾ Dz.U. C 256 z dnia 24.10.2003, str.74

⁽³⁾ Dz.U. C 109 z dnia 30.4.2004, str. 74

⁽⁴⁾ Dz.U. C 107 z dnia 3.5.2002, str. 74

A także mając na uwadze, co następuje:

istotą Deklaracji z Laeken i zobowiązań przyjętych przez szefów państw i rządów było nadanie Unii podstaw konstytucyjnych, zapewniających większą demokrację, legitymację, przejrzystość i efektywność w celu sprostania demokratycznemu wyzwaniu poszerzonej Europy;

- 2) Biała Księga w sprawie sprawowania rządów europejskich potwierdza, że UE przekształciła się w system, w którym rządy sprawowane są na wielu szczeblach („multi-level governance”), czego konsekwencją musi być zwiększenie roli regionalnych i lokalnych sfer rządzenia oraz większe poszanowanie ich kompetencji;
- 3) Traktat Konstytucyjny zapewnia konstytucyjne podstawy dla stosowania i zagwarantowania poszanowania zasady pomocniczości, chroniąc zarazem prerogatywy Państw Członkowskich, władz regionalnych i lokalnych oraz uwzględniając administracyjny i finansowy wpływ ustawodawstwa unijnego na władze regionalne i lokalne;
- 4) kluczowymi innowacjami wprowadzonymi przez Protokół w sprawie zasad pomocniczości i proporcjonalności jest stworzenie nowego mechanizmu kontroli politycznej *ex ante*, w którym, po raz pierwszy w historii integracji europejskiej, uwzględniono w europejskim procesie ustawodawczym udział parlamentów krajowych, a w odpowiednich przypadkach także parlamentów regionalnych mających kompetencje legislacyjne, oraz zaangażowanie Komitetu Regionów w proces kontroli *ex post*;
- 5) istotne jest zapewnienie właściwej równowagi pomiędzy realizacją zasady pomocniczości i proporcjonalności a potrzebą podejmowania skutecznych działań przez Unię;
- 6) W opinii obligatoryjnej Parlamentu Europejskiego uznaje się wkład KR do procesu konstytucyjnego, w szczególności biorąc pod uwagę rolę KR jako przedstawiciela władz lokalnych i regionalnych w Konwencji Europejskiej.

na 57 sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dnia 17 listopada) przyjęła następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

a) *Proces konstytucyjny*

1.1 **gratuluje** prezydencji irlandzkiej zakończonego sukcesem przewodnictwa i sfinalizowania Konferencji Międzyrządowej (KM) w okresie jej kadencji;

1.2 **przywołuje** wnioski w sprawie procesu konstytucyjnego przedstawione przez delegację obserwatorów KR do Konwentu Europejskiego oraz wspólne działania i inicjatywy podejmowane z europejskimi zrzeszeniami regionów i władz lokalnych, koncentrujące się głównie na mechanizmie subsidiarności oraz regionalnym i lokalnym wymiarze Konstytucji; **przyjmuje z zadowoleniem** akceptację przez Konferencję Międzyrządową odpowiednich propozycji przedstawionych przez Konwent Europejski;

1.3 **ponownie podkreśla** swoje poparcie dla procesu konstytucyjnego, w szczególności na etapie Konwentu, zapewniającym otwartość, uczestnictwo i włączenie; **uważa**, że Konwencja uznała, jednakże nie doceniła w pełni roli i miejsca władz lokalnych i regionalnych w procesie integracji europejskiej, czego dowodzi w szczególności fakt, że kwestii tej poświęcono zaledwie jedną, trwającą pół dnia sesję; **wyraża ubolewanie**, że Konwentowi nie pozostawiono więcej czasu na dogłębne omówienie postanowień dotyczących polityk zawartych w części III Konstytucji, przez co część ta nie zawsze zgodna jest z systemem kompetencji ustanowionym w części I.

1.4 **przyjmuje z zadowoleniem** poparcie Parlamentu Europejskiego, udzielone w trakcie sporządzania Traktatu Konstytucyjnego, dla szerszego uznania roli instytucjonalnej i politycznej organów lokalnych i regionalnych we wspólnym procesie decyzyjnym (por. raport Giorgio Napolitano „Rola organów regionalnych i lokalnych w budowaniu Europy” i raport Alaina Lamassourea „Podział kompetencji pomiędzy UE i Państwa Członkowskie”);

b) *Traktat*

1.5 **uważa**, że Traktat stanowi pozytywny krok w kierunku Unii Europejskiej, wprowadzający wiele regulacji niezbędnych dla efektywnego sprawowania rządów w Unii;

1.6 **uważa**, że zarówno ustanowienie wyraźnego powiązania pomiędzy koordynacją polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia (*art. I-14 oraz I-15*), jak i wprowadzenie międzysektorowej klauzuli socjalnej, według której Unia przy definiowaniu i wdrażaniu swoich polityk musi wziąć pod uwagę wymogi związane ze wspieraniem wysokiego poziomu zatrudnienia, gwarancją odpowiedniej ochrony socjalnej, walką przeciw wykluczeniu społecznemu oraz wysokim poziomem edukacji, szkoleń i ochrony zdrowia (*art. III-117*) zapewnią odpowiednie podstawy prawne dla realizacji europejskiego modelu społecznego i zrównoważonego rozwoju zgodnie z preambułą Karty Praw Podstawowych Unii oraz celami Unii Europejskiej [*art. I-3 ust.3*];

1.7 **przyjmuje z zadowoleniem** włączenie do Traktatu tekstu Karty Praw Podstawowych, która zapewni obywatelom większą jasność i pewność co do praw związanych z obywatelstwem Unii oraz zapewni bardziej sprawiedliwą i społeczną Europę;

1.8 **przyjmuje z ubolewaniem** utrzymanie w wielu dziedzinach weta narodowego i uważa, że stanowić to będzie niepotrzebną przeszkodę dla efektywnego podejmowania decyzji;

1.9 tym niemniej **przyjmuje z zadowoleniem** postanowienie przewidujące jednomyślne działanie Rady w przypadku zawierania umów międzynarodowych w obszarze handlu usługami w dziedzinie kultury, w dziedzinie audiowizualnej, społecznej, edukacji i zdrowia [art. III-315];

1.10 **przyjmuje z zadowoleniem** postanowienia przewidujące możliwość korzystania ze zwykłych procedur ustawodawczych przy stosowaniu części III Konstytucji [art. IV-445];

1.11 **uważa**, że Traktat zapewnia bardziej czytelną definicję kompetencji i ich podziału w Unii, uproszczenie instrumentów jej działania oraz wzmocnienie legitymacji demokratycznej, przejrzystości procesu decyzyjnego i efektywności instytucji Unii, a także nadaje jej elastyczność niezbędną dla rozwoju w nowych kierunkach;

c) *Pomocniczość i rola władz niższego szczebla w Państwach Członkowskich*

1.12 **przyjmuje z zadowoleniem** nową definicję zasady pomocniczości oraz włączenie Komitetu Regionów do procedury kontroli *ex post* stosowania zasady pomocniczości; [Subsyd - art. 8]; **przyjmuje z zadowoleniem** także fakt, że otrzymywał będzie, obok innych instytucji i parlamentów krajowych Państw Członkowskich, sprawozdanie Komisji w sprawie stosowania art. I-11 Konstytucji (pomocniczość i proporcjonalność) [Subsyd - art. 9]; tym niemniej **przyjmuje z żalem**, że postanowienia dotyczące zasady proporcjonalności są mniej wyczerpujące w porównaniu z tymi dotyczącymi pomocniczości;

1.13 **przyjmuje z zadowoleniem** odwołanie do lokalnego i regionalnego samorządu [art. I-5 i część II -preambuła], uznanie znaczenia podejmowania decyzji w Unii w sposób najbardziej zbliżony do obywatela [art. I-46 ust.3], oraz roli stowarzyszeń przedstawicielskich w demokratycznym życiu Unii [art. I-47 ust.2]; jednakże **z żalem przyjmuje** brak wymienia KR w Tytule VI („demokratyczne życie unii”) [art. I-46] dotyczącym zasady demokracji przedstawicielskiej, uwzględniając fakt, że członkowie KR reprezentują demokratyczną zasadę bliskości w łonie Unii;

1.14 **uważa**, że pełniejsze uznanie znaczenia wymiaru lokalnego i regionalnego w nowej architekturze Unii poprawi zarówno jej efektywność, jak i więzy z obywatelami: integracja europejska powinna pociągać za sobą przyjęcie takiego procesu decyzyjnego, w którym uwzględniane są stanowiska władz lokalnych i regionalnych, jako że wymienione sfery rządzenia odpowiedzialne są za transpozycję i wdrożenie znacznej części ustawodawstwa i polityk UE oraz znajdują się najbliżej obywatela i dlatego w istotny sposób przyczyniają się do jakości usta-

wodawstwa unijnego; [Art. I-5], jednakże **zaznacza**, że konsultacje nie mogą zastępować kompetencji regionów i władz lokalnych w dziedzinach należących do ich kompetencji, które należy szanować; Należy stworzyć im możliwość wykazania, że mogą, zgodnie z przepisami wewnętrznymi każdego Państwa Członkowskiego, w zadowalający sposób osiągać cele planowanego działania.

1.15 **przyjmuje z zadowoleniem** zapis mówiący o tym, że Unia szanuje tożsamość narodową i podstawowe struktury Państw Członkowskich, w tym prawo do regionalnego i lokalnego samorządu oraz podstawowe funkcje Państw Członkowskich [art. I-5], szczególnie te, których celem jest zagwarantowanie integralności terytorialnej, utrzymanie porządku publicznego i zagwarantowanie bezpieczeństwa, jako że może mieć to kluczowe znaczenie dla utrzymania kompetencji demokratycznie legitymizowanych władz lokalnych i regionalnych;

1.16 **przyjmuje z zadowoleniem fakt**, że Traktat zabezpiecza uprawnienie ministrów regionalnych do udziału w posiedzeniach Rady w imieniu ich Państw Członkowskich, potwierdzając w art. I-23 ust.2 Traktatu tekst art. 203 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską; **wzywa** Państwa Członkowskie do wprowadzenia struktur i mechanizmów wewnętrznych umożliwiających udział władz regionalnych i lokalnych w kształtowaniu polityki europejskich Państw Członkowskich oraz zabezpieczenia udziału regionów także w nowym systemie składu Rady w dziedzinach leżących w ich obszarze kompetencji;

1.17 **przyjmuje z zadowoleniem** wymóg pełniejszej konsultacji w fazie opracowywania projektów ustawodawczych - aby władze lokalne i regionalne mogły w pełni uczestniczyć w europejskim procesie decyzyjnym, za którego transpozycję i/lub wdrożenie są odpowiedzialne, muszą być dobrze poinformowane o aktualnych wydarzeniach, a kluczową rolę odgrywa tutaj odpowiednia, wcześniejsza konsultacja. Jest to proces dwukierunkowy, w którym konsultacje mogą pomóc samej Komisji w uzyskaniu lepszej wiedzy na temat lokalnego i regionalnego wymiaru, tym samym umożliwiając jej tworzenie lepszego prawa. [Subsyd - art. 2];

1.18 **wzywa** do ustanowienia prawdziwego dialogu i objęcia nim kluczowych dziedzin tematycznych już we wczesnej fazie urzędowania nowej Komisji;

1.19 **domaga się** ulepszonych, bezpośrednich konsultacji na szczeblu krajowym pomiędzy parlamentami narodowymi a organami lokalnymi i regionalnymi, odpowiedzialnymi za transpozycję i implementację ustawodawstwa unijnego;

1.20 **przyjmuje z zadowoleniem** nałożony w Traktacie na Komisję Europejską obowiązek wstępnej oceny finansowych i administracyjnych konsekwencji składanych przez nią projektów legislacyjnych oraz **uważa**, że musi ona obejmować ocenę konsekwencji projektu dla władz lokalnych i regionalnych, jako że stanowią one często poziom władzy ostatecznie odpowiedzialny za wprowadzenie i wdrożenie nowych inicjatyw UE; **zachęca** Parlament Europejski do oceny w podobny sposób konsekwencji wprowadzanych poprawek legislacyjnych [Subsyd - art. 4]

1.21 **odnotowuje** szeroką i cenną debatę, która miała miejsce podczas konferencji KR na temat pomocniczości w Berlinie w dniu 27 maja 2004 r.; **zakłada**, że pełna analiza stosowania i oceny zasady pomocniczości i proporcjonalności zostanie przedstawiona w przyszłej opinii KR;

d) *Kierunki polityki*

1.22 **przyjmuje z zadowoleniem** uwzględnienie spójności terytorialnej wśród celów Unii oraz włączenie regionów dotkniętych różnymi rodzajami problemów do grupy regionów, którym poświęcać się będzie największą uwagę; jednakże **przyjmuje z ubolewaniem** brak odniesienia w Traktacie do współpracy transgranicznej i międzyregionalnej, Traktat nie przewiduje także jasnego instrumentu prawnego ani ram umożliwiających finansowe wspieranie twinningu miast lub podobnych rodzajów współpracy [art. III-220-224] - w Europie istnieje długa tradycja współpracy transgranicznej, międzynarodowej i międzyregionalnej, która stanowi jeden ze społeczno-kulturalnych fundamentów integracji europejskiej, a jej znaczenie nawet wzrasta jeszcze w kontekście nowej polityki sąsiedztwa Unii. Dlatego niezbędna jest podstawa prawna, by Unia zyskała środki dla umożliwiania takiej współpracy.

1.23 **przyjmuje z zadowoleniem**, że Traktat umożliwia Państwom Członkowskim - jak również tworzącym je ośrodkom władzy, dostarczanie, zlecanie i finansowanie usług w ogólnym interesie gospodarczym;

1.24 **przyjmuje z zadowoleniem** potwierdzenie wagi, jaką ma różnorodność kulturalna i językowa, ponieważ pomoże ona w promowaniu lokalnego i regionalnego dziedzictwa i tożsamości, a także w walce z homogenizacją kultury europejskiej; [art. I-3 i III-280];

1.25 **odnotowuje**, że do dziedzin, w których Unia może prowadzić działania wspierające, koordynujące i uzupełniające, zaliczono takie dziedziny jak: sport [art. III-282], turystyka [art. III-281] i obrona cywilna [art. III-284], w których istotną rolę odgrywają władze lokalne i regionalne i **wzywa** Komisję do wykorzystywania w tych dziedzinach przede wszystkim ustaw ramowych;

1.26 **uważa**, że przyznanie Unii Europejskiej kompetencji w obrocie usługami w dziedzinie kultury, edukacji, zdrowia i usługami socjalnymi musi podlegać ścisłej kontroli pod kątem zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności oraz **zaleca** Komisji wykorzystywanie w tych dziedzinach przede wszystkim ustaw ramowych i pozostawienie władzom krajowym, regionalnym i lokalnym wyboru formy i metod osiągnięcia zamierzonych rezultatów,

e) *Komitet Regionów*

1.27 **przyjmuje z zalem**, że KM nie umocniła instytucjonalnego statusu Komitetu Regionów w celu jasnego określenia

dziedzin, w których podlega on obowiązkowej konsultacji w konstytucyjnej architekturze oraz wzmocnienia jego roli konsultacyjnej, na przykład: w dziedzinach dzielonej kompetencji, w przypadku środków koordynujących politykę gospodarczą i zatrudnienia oraz w dziedzinie działań wspierających, koordynujących i uzupełniających;

1.28 **przyjmuje z zadowoleniem** przyznanie Komitetowi Regionów prawa do wszczęcia postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości dla ochrony swoich prerogatyw i w wypadku naruszenia zasady pomocniczości; [art. III-365], Komitet **wyraża jednak ubolewanie**, że konferencja międzyrządowa nie zapewniła regionom obdarzonym uprawnieniami legislacyjnymi możliwości wszczynania postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości w celu ochrony swoich uprawnień legislacyjnych.

1.29 **przyjmuje z zadowoleniem** zatwierdzenie przedłużenia kadencji do lat 5, dzięki czemu może ona w normalnym trybie kończyć się wraz z zakończeniem kadencji Parlamentu i Komisji [art. III-386].

2. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

a) *Ratyfikacja Traktatu*

2.1 **wzywa** Parlament Europejski do zatwierdzenia Traktatu Konstytucyjnego oraz z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komitetu PE ds. konstytucyjnych, aby zasięgnąć opinii KR w sprawie projektu Traktatu konstytucyjnego;

2.2 **podziela** ocenę Parlamentu Europejskiego dotyczącą niepodważalnych demokratycznych postępów poczynionych w Traktacie Konstytucyjnym;

2.3 **wzywa** parlamenty Państw Członkowskich, a w odpowiednich przypadkach także parlamenty regionalne, do ratyfikowania Traktatu Konstytucyjnego;

2.4 **wspiera** wysiłki Parlamentu Europejskiego w celu skonsolidowania procesu konstytucyjnego poprzez podkreślenie zalet Konstytucji, a w szczególności zaleceń Komitetu ds. Rozwoju Regionalnego;

2.5 **żąda** zawarcia nowej umowy międzyinstytucjonalnej w celu opracowania wspólnej strategii komunikacyjnej, aby przedstawić Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy w jasny sposób opinii publicznej, szczególnie biorąc pod uwagę zbliżającą się ratyfikację Traktatu;

2.6 **podejmuje** się uczestniczenia w tej strategii i promowania wiedzy o Traktacie i nakłaniania do jego akceptacji przez przeciętnych obywateli oraz do wezwania do takich samych działań swoich członków oraz władz i organizacji, które reprezentują;

2.7 **z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę** „1000 debat dla Europy” i potwierdza swoją gotowość do wzięcia udziału w kampanii uwrażliwienia obywateli europejskich poprzez sieć władz lokalnych i regionalnych oraz **wzywa** członków Parlamentu Europejskiego i wybranych przedstawicieli lokalnych i regionalnych do połączenia wysiłków w celu promowania przyszłej Konstytucji Europejskiej i do przyłączenia się do politycznej i demokratycznej debaty, która będzie towarzyszyła procesowi ratyfikacyjnemu.

b) *Wdrożenie Traktatu*

2.8 **oczekuje**, że z wcielenia w życie Traktatu Konstytucyjnego wynikać będzie rzeczywista wartość dodana w życiu demokratycznym i pracy Unii.

2.9 **zobowiązuje się** do dokonania oceny praw i obowiązków przypadających samemu Komitetowi oraz poczynienia odpowiednich przygotowań i wewnętrznej reorganizacji w celu efektywnego i sprawnego realizowania zwiększonych obowiązków;

2.10 **zwraca uwagę** Parlamentu Europejskiego na kilka konsekwencji wynikających z Traktatu Konstytucyjnego i **wzywa** Parlament do wsparcia KR w szczególności w odniesieniu do następujących zagadnień:

- jakościowe zaangażowanie KR w życiu politycznym Unii i we wspólnotowym procesie decyzyjnym;
- skuteczne i udane wdrożenie postanowień Protokołu w sprawie zasad pomocniczości i proporcjonalności odnośnie zarówno procesu konsultacji politycznej *ex ante*, jak i prawnego monitorowania *ex post*.
- poszanowanie kompetencji władz lokalnych i regionalnych zgodnie z nową definicją zasad pomocniczości i nowym podziałem kompetencji w Unii Europejskiej;
- uznanie spójności terytorialnej za nowy cel Unii i poszanowanie zobowiązań wymienionych w nowym protokole w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;
- promowanie współpracy przygranicznej i międzyregionalnej jako czynnika integrującego w Unii Europejskiej pomimo braku podstawy prawnej, w szczególności w odniesieniu do ambicji Unii związanych z polityką sąsiedztwa;
- poszanowanie różnorodności kulturowej i językowej zapisanej jako nowy cel Wspólnoty.

2.11 **zachęca** Parlament Europejski do wykorzystywania w szerszym zakresie możliwości konsultacji z KR, tak jak przewiduje to Traktat Konstytucyjny [art. III-388] w celu lepszego rozumienia wymiaru lokalnego i regionalnego;

2.12 **wzywa**, by w przypadkach, w których Traktat Konstytucyjny przewiduje obowiązkową konsultację z Komitetem,

instytucja, która przeprowadziła konsultację, musiała podać uzasadnienie, jeżeli nie realizuje zaleceń Komitetu;

2.13 **wnosi o** przyznanie mu prawa do obrony zasady pomocniczości wraz z parlamentami krajowymi w sześciotygodniowym okresie „wczesnego ostrzegania” oraz do wydania uzasadnionej opinii, która zostanie wzięta pod uwagę w przypadku, gdy propozycja jest z tą zasadą niezgodna, [Subsyd - art. 6];

2.14 **zwraca się do** parlamentów krajowych o podjęcie regularnego i skutecznego dialogu z przedstawicielami szczebla lokalnego i regionalnego, którzy są zaznajomieni z różnymi problemami i odpowiadają za konsekwencje w kwestii monitorowania stosowania zasady pomocniczości;

2.15 **wzywa** rządy i parlamenty krajowe do zaszczepienia ducha i filozofii „systematycznego dialogu” z UE w krajowych regulacjach dotyczących sprawowania władzy, tam, gdzie nie miało to jeszcze miejsca, poprzez zaangażowanie przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych w badanie projektów legislacyjnych;

2.16 **wzywa** Komisję Europejską do informowania Komitetu Regionów o stosowaniu art. I-10 (Obywatelstwo), w szczególności w zakresie regulującym bierne i czynne prawo wyborcze w wyborach lokalnych [art. III-129];

2.17 Z uwagi na odrzucenie propozycji wzmocnienia obecnej konsultacyjnej funkcji KR poprzez międzysektorową klauzulę stanowiącą, że należy się konsultować z KR w dziedzinach wspólnych kompetencji w sprawie środków koordynacji polityki gospodarczej i zatrudnienia oraz w zakresie działań wspierających, koordynujących i uzupełniających, KR **wzywa** Komisję Europejską do konsultowania wszelkich inicjatyw w dziedzinach o oczywistym wymiarze lub kompetencjach lokalnych lub regionalnych, w których Traktat nie przewiduje konsultacji obowiązkowej; Dziedziny te obejmują m.in. ustawodawstwo w sprawie definicji zasad i warunków, zwłaszcza ekonomicznych i finansowych, które umożliwiają usługom w ogólnym interesie gospodarczym spełnić swoje zadania (art. III-122), mianowicie są to: liberalizacja usług (art. III-147); harmonizacja ustawodawstw w zakresie podatków pośrednich (art. III-171); zbliżanie ustawodawstw w dziedzinie rynku wewnętrznego (art. III-172, III-173); pomoc publiczna (art. III-167, III-168, III-169); rolnictwo, rozwój terenów wiejskich i polityki w dziedzinie rybołówstwa (art. III-231); Badania i rozwój technologiczny (art. III-251, III-252 i III-253), turystyka (art. III-281) i ochrona ludności (art. III-284)

2.18 **wzywa** Komisję Europejską do konsultowania z Komitetem Regionów wszelkich przyszłych zmian w składzie Komisji podczas przygotowywania propozycji decyzji Rady [art. I-32 i art. III-386]

c) *Przegląd Traktatu i jego postanowień*

2.19 **uważa**, że dla dalszego rozwoju UE niezbędne jest podtrzymanie procedury przeglądu w celu zdecydowania, jakie działania mogą być wspólnie realizowane w znacznie powiększonej Unii;

2.20 **potwierdza**, że będzie aktywnie i w sposób pełny brał udział w przyszłych analizach Konstytucji oraz proponuje, by Państwa Członkowskie uwzględniły przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych w składzie delegacji na konferencje

międzyrządowe [CdR 198/2003;3.7]; rozpatrujące rewizje traktatu mające wpływ na niższy poziom władzy Państw Członkowskich, jak również w delegacjach na przyszłe konwenty;

d) *Uwaga końcowa*

2.21 **powierza** Przewodniczącemu przekazanie niniejszej opinii Radzie Unii Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu i Komisji Europejskiej.

Bruksela, 17 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady oraz Parlamentu Europejskiego w sprawie zgłoszenia projektu dyrektywy oraz dwóch projektów zaleceń w sprawie dopuszczenia obywateli państw trzecich do prowadzenia badań naukowych we Wspólnocie Europejskiej

(2005/C 71/02)

KOMITET REGIONÓW

UWZGLĘDNIAJĄC Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie zgłoszenia projektu dyrektywy oraz dwóch projektów zaleceń w sprawie dopuszczenia obywateli państw trzecich do prowadzenia badań naukowych we Wspólnocie Europejskiej (COM(2004) 178 final - 2004/0061 (CNS) - 2004/0062 (CNS) - 2004/0063 (CNS));

UWZGLĘDNIAJĄC decyzję Komisji z dnia 29 czerwca 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie, zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

UWZGLĘDNIAJĄC decyzję swego Prezydium z dnia 15 czerwca 2004 r., powierzającą sporządzenie opinii w tej sprawie Komisji ds. Stosunków Zewnętrznych;

UWZGLĘDNIAJĄC własną swoją opinię w sprawie polityki imigracyjnej (Komunikat Komisji w sprawie wspólnej polityki dotyczącej nielegalnej imigracji (COM(2001) 672 final)) oraz polityki azylowej (Projekt Dyrektywy Rady w sprawie minimalnych standardów kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich oraz bezpieczeństwa jako uchodźców lub jako osób w inny sposób wymagających ochrony międzynarodowej (COM(2001) 510 final - 2001/0207 (CNS)), przyjętą w dniu 16 maja 2002 roku (CdR 93/2002 fin) ⁽¹⁾);

UWZGLĘDNIAJĄC własną opinię w sprawie Zielonej Księgi w sprawie wspólnotowej polityki wobec powrotów nielegalnych imigrantów (COM(2002) 175 final) przyjętą w dniu 20 listopada 2002 r. (CdR 242/2002 fin) ⁽²⁾);

⁽¹⁾ Dz.U. C 278 z dn. 14.11.2002, str. 44

⁽²⁾ Dz.U. C 73 z dn. 26.03.2003, str. 13

UWZGLĘDNIAJĄC własną opinię w sprawie zmienionego projektu Dyrektywy Rady w sprawie prawa do łączenia rodzin (COM(2002) 225 final – 1999/0258 CNS) przyjętą w dniu 20 listopada 2002 r. (CdR 243/2002 fin) ⁽³⁾;

UWZGLĘDNIAJĄC własną opinię w sprawie projektu Dyrektywy Rady w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich dla celów studiów, szkolenia zawodowego lub wolontariatu (COM(2002) 548 final – 2002/0242 CNS), przyjętą w dniu 9 kwietnia 2003 r. (CdR 2/2003 fin) ⁽⁴⁾;

UWZGLĘDNIAJĄC własną opinię w sprawie propozycji decyzji Komisji ustanawiającej Europejski Fundusz na Rzecz Uchodźców na lata 2005-2010 (COM(2004) 102 final – 2004/0032 (CNS)) (CdR 80/2004 fin) przyjętą w dniu 17 czerwca 2004 r.;

UWZGLĘDNIAJĄC projekt opinii (CdR 80/2004 rev.1) przyjęty w dniu 17 września 2004 r. przez Komisję ds. Stosunków Zewnętrznych (sprawozdawca: **Gustav Skuthälla**, Przewodniczący Rady Miasta Närpes (FI, ELDR));

a także mając na uwadze, co następuje:

stworzenie wspólnych i sprawiedliwych zasad wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich dla celów prowadzenia badań naukowych w UE przyniesie korzyści zarówno imigrantom, jak i ich krajom pochodzenia oraz krajowi przyjmującemu. Celem jest promowanie wjazdu i mobilności obywateli państw trzecich na terytorium Wspólnoty Europejskiej dla celów prowadzenia badań naukowych;

UE potrzebować będzie dodatkowo 700 000 naukowców do roku 2010, jeśli ma ona osiągnąć cel postawiony przez Radę Europejską na szczycie w Barcelonie, aby przeznaczyć 3 % PKB Państw Członkowskich na badania i rozwój technologiczny do końca dekady. Aby to osiągnąć, niezbędne będzie stworzenie powiązanych ze sobą środków, które uczynią naukę atrakcyjną dla młodzieży szkolnej, zwiększą perspektywę kariery naukowców w UE oraz dadzą większe szanse kształcenia i mobilności. Ponieważ jest mało prawdopodobne, iż UE sama będzie w stanie zapewnić tak znaczną liczbę naukowców, konieczne będzie również podjęcie kroków mających na celu przyciągnięcie badaczy spoza Unii;

niniejszy projekt dyrektywy w sposób przydatny uzupełnia propozycje w sprawie imigracji w celach zatrudnienia, prawa do łączenia rodzin oraz projekt warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celach studiów, szkolenia zawodowego oraz wolontariatu, zaś razem stanowią one zbiór wspólnych zasad oraz jednolite ramy prawne;

Europejska Przestrzeń Badawcza stanowiła filar polityki UE w dziedzinie badań i jest podstawą nowego celu strategicznego, jaki postawiła przed sobą UE na nadchodzącą dekadę: stać się najbardziej konkurencyjną i dynamiczną, opartą na wiedzy gospodarką na świecie. Aby osiągnąć ten cel, niezbędne będzie stworzenie globalnej strategii, aby przygotować przejście do społeczeństwa i gospodarki opartych na wiedzy;

na 57. sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzeniu z dn. 17 listopada 2004 r.) Komitet Regionów przyjął jednomyślnie następującą opinię:

PROJEKT DYREKTYWY RADY W SPRAWIE SZCZEGÓLNEJ PROCEDURY PRZYJMOWANIA OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH DLA CELÓW PROWADZENIA BADAŃ NAUKOWYCH

1. Stanowisko Komitetu Regionów

w sprawie projektu dyrektywy

KOMITET REGIONÓW

1.1 **popiera** projekt dyrektywy, z zastrzeżeniem zmian zaproponowanych poniżej;

⁽³⁾ Dz.U. C 73 z dn. 26.03.2003, str. 16

⁽⁴⁾ Dz.U. C 244 z dn. 10.10.2003, str. 5

1.2 **podkreśla** znaczenie przyjęcia, obok środków dotyczących dopuszczania obywateli państw trzecich do prowadzenia badań naukowych, dalszych środków koordynujących w celu osiągnięcia wyniku zainwestowania 3 % PKB Państw Członkowskich w badania naukowe do końca dekady. W tym celu kariery naukowe należy uczynić atrakcyjniejszymi dla młodych ludzi, w stosunku do pracowników naukowych należy zwiększyć możliwości dalszego kształcenia i mobilności, zaś w granicach Wspólnoty należy zwiększyć możliwości kariery naukowej (wywód czwarty);

1.3 **podkreśla**, iż wdrożenie dyrektywy nie może prowadzić do drenażu mózgów we wschodzących i rozwijających się państwach. Środki uzupełniające, mające zachęcić naukowców do powrotu do kraju swego pochodzenia i wspierania mobilności naukowców winny być przyjęte we współpracy z krajami pochodzenia, aby stworzyć globalną politykę migracyjną. KR pragnie podkreślić wagę składania konkretnych propozycji w roku 2004 zgodnie z wnioskiem Rady z dnia 19 maja 2003 r. (wywód szósty);

1.4 **uważa** za prawidłowe, aby przyjęcie naukowców nie wymagało pozwolenia na pracę obok pozwolenia na pobyt. Jednakże poza procedurami, o których mowa w dyrektywie, standardowe procedury związane z zezwoleniem na wjazd są nadal ważne dla doktorantów, którzy prowadzą badania w ramach swego programu studiów, ponieważ dyrektywa ich nie dotyczy (wywód siódmy);

1.5 **popiera** projekt, aby organizacje badawcze odgrywały kluczową rolę w procedurze przyjmowania naukowców. Tym niemniej, jest niezmiernie ważne, aby podział odpowiedzialności i obowiązków między organizacjami badawczymi a władzami był jasny, aby uniknąć ich nakładania się oraz niejasnych rozwiązań biurokratycznych. KR pragnie podkreślić, iż dla celów pewności prawnej, ważne jest, aby stworzyć precyzyjny obszar kompetencji każdej ze stron. Współpraca między organizacją badawczą a władzami nie powinna być sprzeczna z prawem władz do prowadzenia działań monitorujących i kontrolnych (wywód ósmy);

1.6 **podkreśla** zasadnicze znaczenie porozumienia o przyjęciu w procedurze przyjęcia. W porozumieniu o przyjęciu naukowiec zobowiązuje się przeprowadzić konkretny projekt badawczy, zaś instytucja badawcza zobowiązuje się przyjąć naukowca, jeśli zostanie mu przyznane pozwolenie na pobyt. Ponieważ porozumienie o przyjęciu stanowi wstępny warunek przyjęcia, winno ono zawierać wszelkie stosowne informacje wymagane do oceny każdego przypadku. Złożyć należy również szczegółowe informacje dotyczące każdego projektu, tak, aby organizacja badawcza oraz – w wyjątkowych wypadkach – odpowiednie władze mogły ocenić sytuację. Komitet Regionów uważa, iż aspekty te zostały odpowiednio poruszone w dyrektywie (wywód dziewiąty);

1.7 **zauważa**, iż ogólna odpowiedzialność finansowa organizacji badawczej za wszelkie koszty poniesione przez naukowca podczas jego pobytu w Państwie Członkowskim może stanowić zmianę w uznanej praktyce przyjmowania i udzielania pozwolenia na pobyt. Komitet Regionów pragnie podkreślić konieczność dość dokładnego określenia budżetu, który miałyby pokryć koszty pobytu, ubezpieczenia zdrowotnego oraz powrotu naukowca, jak również początek odpowiedzialności finansowej (wywód dziesiąty);

1.8 **uważa**, iż definicja „naukowca” jest właściwa, a szeroka interpretacja tego terminu będzie w stanie umożliwić rozległe wdrożenie dyrektywy. Dla przykładu, nie istnieje żaden obowiązek, aby wnioskodawca pracował wyraźnie jako naukowiec w kraju pochodzenia. Tym niemniej, celem przyjęcia winno być przeprowadzenie projektu badawczego, w związku z czym dopuszcza się również nauczanie na wyższej uczelni (wywód jedenasty);

1.9 **zauważa**, iż „organizacja badawcza” została zdefiniowana właściwie. Aby osiągnąć cel zainwestowania 3 % PKB w

badania, instytucje oraz firmy sektora prywatnego również powinny zostać objęte tą definicją. Niezmiernie ważne jest, aby organizację można było uznać za prowadzącą badania i uznaną przez Państwo Członkowskie, w którym ma siedzibę (art. 2);

1.10 **podkreśla** potrzebę przyjęcia opinii władz regionalnych i lokalnych odnośnie uprzedniego zatwierdzenia organizacji badawczej, która pragnie gościć naukowca z państwa trzeciego (art. 4);

1.11 **popiera** opcję wycofania lub odmówienia przedłużenia zatwierdzenia organizacji badawczej. Może się to zdarzyć, kiedy organizacja badawcza nie spełnia już warunków określonych w art. 4 ustępy 2, 3, 4 i 7; gdy naukowiec nie spełnia warunków określonych w artykule 5 i 6; a także, gdy organizacja badawcza zawarła porozumienie o przyjęciu z obywatelem państwa trzeciego, wobec którego Państwo Członkowskie powołało się na art. 8 ust. 1. KR wierzy, iż dostępność sankcji prawnych stanowić będzie bodziec do dokładnego stosowania się do postanowień dyrektywy, stanowiąc w ten sposób środek zapobiegawczy (art. 4);

1.12 **podkreśla** konieczność tego, aby naukowcy posiadający pozwolenie na pobyt oraz ważne dokumenty podrózne mogli przeprowadzić część projektu badawczego na terytorium innego Państwa Członkowskiego, o ile procedura nie stanowi zagrożenia dla porządku publicznego, bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego. W zależności od tego, ile czasu zajmie ta część projektu badawczego, zawrzeć można nowe porozumienie o przyjęciu. Na podstawie porozumienia o przyjęciu naukowiec winien uzyskać pozwolenie na pobyt w innym Państwie Członkowskim. KR zauważa, iż byłoby słuszne ułatwienie większej mobilności w granicach UE, co należy uważać za zwiększenie jej międzynarodowej konkurencyjności (art. 13);

1.13 **uważa**, że w celu zagwarantowania szybkości proceduralnej, konieczny jest wymóg, aby kompetentne władze podjęły decyzję w ciągu 30 dni od złożenia wniosku o przyjęcie lub przedłużenie pozwolenia na pobyt. W związku z tym KR pragnie podkreślić, iż dla celów pewności prawnej, przyjmując należy jednolite umowne procedury administracyjne wszędzie tam, gdzie wniosek uważa się za skomplikowany, ponieważ w takich wypadkach nie ma konieczności dotrzymania określonego powyżej terminu (art. 15).

Projekt zalecenia Rady ułatwiającego przyjmowanie obywateli państw trzecich dla celów przeprowadzenia badań naukowych we Wspólnocie Europejskiej

1.14 **uważa**, iż środki przewidziane w zaleceniu stanowią ważny krok na drodze do stopniowej zgodności z obowiązkami i przepisami wynikającymi z wdrożenia niniejszej dyrektywy;

1.15 **zauważa**, przykładowo, wymaganie, aby naukowcy byli zwolnieni z obowiązku posiadania pozwolenia na pracę lub uzyskiwali je automatycznie, co powinno przyspieszyć procedurę. Biorąc pod uwagę zasadniczy długoterminowy popyt UE na badaczy, istnieje również uzasadnienie wydawania tylko pozwoleń na pracę i pobyt na czas ograniczony, jeśli wymaga tego potrzeba kraju pochodzenia (zalecenia 1a, 1c oraz 2b);

1.16 **podkreśla** znaczenie wczesnego zaangażowania organizacji badawczych w procedurę przyjęcia naukowca, aby stworzyć klimat dla wzajemnego zaufania i optymalnej współpracy między organizacjami badawczymi a kompetentnymi władzami (zalecenie 2 c);

1.17 **popiera** zalecenie wspierania łączenia rodzin tam, gdzie nie jest to obowiązkowe, zgodnie z warunkami dyrektywy dotyczącej prawa do łączenia rodzin, poprzez, na przykład, zezwalanie na składanie wniosków o łączenie rodzin po przyjeździe do Państwa Członkowskiego. KR pragnie również podkreślić wagę szybkiego przetwarzania wniosków członków rodzin o pozwolenie na pobyt. Wszelkie potencjalne problemy, jakich rodzina naukowca może doświadczyć w związku z ich wnioskiem, mogą odwieść naukowca od przeniesienia się do Państw Członkowskich (zalecenia 3a, 3b oraz 3d).

Projekt zalecenia Rady usprawniającego wydawanie przez Państwa Członkowskie jednolitych krótkoterminowych wiz pobytowych dla naukowców z państw trzecich, podróżujących w granicach Wspólnoty Europejskiej w celu przeprowadzenia badań naukowych

1.18 **podkreśla** potrzebę znacznego wykorzystania przez Państwa Członkowskie opcji wydawania wielokrotnych wiz wjazdowych. Dla celów konkurencyjności, w trakcie ustalania okresu ważności wizy należy również wziąć pod uwagę długość projektu badawczego. Takie pragmatyczne rozwiązania w klimacie globalnej konkurencji mogą zwiększyć atrakcyjność przeniesienia się (zalecenie 2);

1.19 **podkreśla** potrzebę zastosowania się przez Państwa Członkowskie do zasad określonych w zaleceniu, aby ułatwić mobilność naukowcom, którzy często wyjeżdżają na krótki okres czasu. Zatem należy przyjąć, iż naukowcy, którzy przenoszą się do Unii Europejskiej, działają w dobrej wierze, co należy również wziąć pod uwagę w związku z ich obowiązkiem przedstawienia dokumentacji w czasie składania wniosku o wizę (zalecenie 3).

2. Zalecenia Komitetu Regionów (poprawki)

Zalecenie 1 do projektu dyrektywy

wywód 8 (strona 24 szwedzkiej wersji językowej)

Projekt Komisji	Poprawka KR
Szczegółowa procedura dla naukowców opiera się na współpracy między organizacjami badawczymi a władzami imigracyjnymi w Państwach Członkowskich. Przekazuje tym pierwszym kluczową rolę w procedurze przyjęcia, mającą ułatwić i przyspieszyć wjazd i pobyt naukowców z państw trzecich we Wspólnocie, zachowując jednocześnie prerogatywy Państw Członkowskich w zakresie nadzorowania imigracji przez policję.	Szczegółowa procedura dla naukowców opiera się na współpracy między organizacjami badawczymi a władzami imigracyjnymi w Państwach Członkowskich. Przekazuje tym pierwszym kluczową rolę w procedurze przyjęcia, mającą ułatwić i przyspieszyć wjazd i pobyt naukowców z państw trzecich we Wspólnocie, zachowując jednocześnie prerogatywy Państw Członkowskich w zakresie nadzorowania imigracji przez policję i <u>inne władze</u> .

Uzasadnienie

Zaangażowanie organizacji badawczych nie powinno pozbawiać władz ich prawa do prowadzenia nadzoru nad imigracją. Ponieważ zadania te nie są jedynie obowiązkiem policji, należy wspomnieć o działaniach związanych z kontrolą imigracji prowadzoną przez inne władze. Nie powinno być konieczne sporządzenie pełnej listy tych władz w granicach Wspólnoty.

Zalecenie 2 do projektu dyrektywy
Art. 4 ust. 1 (strona 27 szwedzkiej wersji językowej)

Projekt Komisji	Poprawka KR
Jakakolwiek organizacja badawcza, pragnąca gościć naukowca na mocy procedury przyjęcia określonej w niniejszej dyrektywie winna najpierw zostać w tym celu zatwierdzona przez Państwo Członkowskie, w którym ma siedzibę.	Jakakolwiek organizacja badawcza, pragnąca gościć naukowca na mocy procedury przyjęcia określonej w niniejszej dyrektywie winna najpierw zostać w tym celu zatwierdzona przez Państwo Członkowskie, w którym ma siedzibę. <u>W procedurze zatwierdzenia należy uwzględnić względy lokalne i regionalne, w celu zabezpieczenia odpowiedniego położenia geograficznego dla takich organizacji badawczych.</u>

Uzasadnienie

Uzupełnienie konieczne jest, aby podkreślić wagę opinii regionalnych i lokalnych w ogólnej ocenie czynników, które są ważne w procesie decyzyjnym.

Zalecenie 3 do projektu dyrektywy
Art. 15 ust. 2 (strona 32 szwedzkiej wersji językowej)

Projekt Komisji	Poprawka KR
Należy podać powody decyzji odmownej, poprawiającej, odmawiającej odnowienia lub wycofującej pozwolenie na pobyt. Decyzja taka winna wyszczególniać dostępne procedury apelacyjne oraz czas na podjęcie stosownych działań.	Należy podać powody decyzji odmownej, poprawiającej, odmawiającej odnowienia lub wycofującej pozwolenie na pobyt. <u>Zawiadomienie takie winno wyszczególniać dostępne procedury apelacyjne oraz czas na podjęcie stosownych działań. Zawiadomienie winno zawierać wskazówki dotyczące procedury apelacyjnej, informacje na temat niezbędnej treści i załączników do wszelkich dokumentów apelacyjnych, ostateczny termin składania apelacji oraz szczegóły dotyczące komisji apelacyjnej.</u>

Uzasadnienie

Dla celów ochrony prawnej, wszelkie decyzje mające wpływ na prawa i obowiązki jednostki winny najdokładniej określać, w jaki sposób osoba taka winna zachować się, podważając taką decyzję.

Bruksela, 17 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie „Samorząd lokalny i regionalny w Rosji a rozwój współpracy UE-Rosja”

(2005/C 71/03)

KOMITET REGIONÓW

Uwzględniając decyzję Prezydium z dn. 19 marca 2004 r. powierzającą Komisji ds. Stosunków Zewnętrznych zgodnie z art. 265 ust. 5 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską sporządzenie opinii z inicjatywy własnej w sprawie samorządów lokalnych i regionalnych w Rosji oraz rozwoju współpracy pomiędzy UE i Rosją;

Uwzględniając oświadczenie Prezydenta Federacji Rosyjskiej Władimira Putina na dorocznym spotkaniu rosyjskich urzędników federalnych z czołowymi przedstawicielami środowisk biznesowych oraz samorządów lokalnych i regionalnych z dnia 1 lipca 2004 r. ustanawiające podstawę rozwoju ciągłego dialogu pomiędzy rosyjskimi władzami lokalnymi i regionalnymi a władzami lokalnymi i regionalnymi w Unii Europejskiej;

Uwzględniając spotkanie na szczycie UE-Rosja z dnia 21 maja 2004 r.;

Uwzględniając protokół dołączony do Układu o partnerstwie i współpracy (PCA) podpisany przez Unię Europejską i Rosję dnia 27 kwietnia 2004 r. rozszerzający porozumienie na dziesięć nowych Państw Członkowskich od dnia 1 maja 2004 r.;

Uwzględniając Komunikat COM(2004) 106 final z dnia 10 lutego 2004 r., w którym Komisja proponuje środki poprawy skuteczności stosunków UE z Rosją;

Uwzględniając raport Parlamentu Europejskiego A5-0053/2004 final z dnia 2 lutego 2004 r. proponujący zalecenie Parlamentu Europejskiego dla Rady w sprawie stosunków UE z Rosją;

Uwzględniając spotkanie na szczycie w Rzymie z listopada 2003 r.;

Uwzględniając własną opinię w sprawie dokumentu „Wymiar Północny – drugi plan działania na lata 2004-2006” (COM(2003) 343 final) z dnia 9 października 2003 r. (CdR 102/2003 fin) (!);

Uwzględniając ustawę federalną nr 131-FZ z dnia 6 października 2003 r. „O ogólnych zasadach organizacji samorządu lokalnego w Federacji Rosyjskiej”, oraz aktualne jej wprowadzanie w życie;

Uwzględniając ustanowienie czterech „wspólnych obszarów” UE i Rosji, zgodnie z uzgodnieniami na szczycie w St. Petersburgu w lipcu 2003 r.;

Uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie „Partnerstwa strategicznego między UE a Rosją: Co dalej?” z dnia 20 marca 2002r. (CES 354/2002);

Uwzględniając list intencyjny w sprawie współpracy pomiędzy Radą Federacji Zgromadzenia Federalnego Federacji Rosyjskiej a Komitetem Regionów Unii Europejskiej z dnia 30 marca 2001 r.;

Uwzględniając „wspólną strategię” dla UE i Rosji z 1999 r., określającą podstawowe stanowisko UE wobec relacji z Rosją;

Uwzględniając Europejską Kartę Samorządu Lokalnego ratyfikowaną przez Federację Rosyjską w 1998 r.;

Uwzględniając Układ o partnerstwie i współpracy (PCA) z 1997 r. pomiędzy UE a Rosją;

Uwzględniając konstruktywne wystąpienie Aleksandra Songala, kierownika Wydziału Stosunków Międzynarodowych (regionalnej) Dumy obwodu kaliningradzkiego, oraz wynikającą z niego debatę w czasie posiedzenia Komisji RELEX z dnia 5 września 2003 r.;

Uwzględniając konstruktywne wystąpienie Alexandra Viktorowicha Ussa, Przewodniczącego Parlamentu Kraju Krasnojarskiego, Członka Rady Rządzącej Międzyregionalnego Stowarzyszenia „Porozumienie Syberyjskie” oraz wynikającą z niego debatę w czasie posiedzenia Komisji RELEX z dnia 17 września 2004 r.;

(!) Dz.U. C 23, z 27.1.2004, str. 27

Uwzględniając własny projekt opinii (CdR 105/2004 rev.1) przyjęty w dniu 17 września 2004 r. przez Komisję ds. Stosunków Zewnętrznych (sprawozdawca: Lars Abel, członek Rady Okręgu Kopenhaga (DK/EPP));

A także mając na uwadze, co następuje:

- 1) KR uważa, iż silne samorządy terytorialne opierają się na zasadzie legitymizacji demokratycznej i odpowiedzialności swoich organów. KR zachęca zatem władze we wszystkich państwach UE do rozwijania i rozszerzania zasady samorządności lokalnej zgodnie z Europejską Kartą Samorządu Lokalnego z dnia 15 października 1985 r. oraz do unikania jakichkolwiek ograniczeń w bezpośrednim uczestnictwie obywateli na szczeblu lokalnym i regionalnym.
- 2) Rozszerzenie UE znacznie powiększyło granicę Unii z Rosją. UE powinna dbać o dobre stosunki z Rosją, jej największym sąsiadem. Z tego powodu powinna ona wspierać rozwój dobrych rządów w Rosji, nie tylko na szczeblu narodowym, ale również na szczeblu regionalnym i lokalnym. W interesie samej Unii Europejskiej leży praca na rzecz otwartej, stabilnej i demokratycznej Rosji, która mogłaby być partnerem strategicznym, bronić wspólnych wartości, wdrażać kolejne reformy, wypełniać swoje zobowiązania oraz wraz z UE odgrywać konstruktywną rolę wobec krajów WNP.
- 3) Prawdziwe partnerstwo powinno być poparte praktyczną strategią i harmonogramem działań, które nadadzą konkretną formę i treść oświadczeniom politycznym. Należy podjąć praktyczne i konkretne kroki, aby stawić czoła zmianom i aktualnym wyzwaniom, przed jakimi stoi nowa poszerzona Unia Europejska oraz jej stosunki z Rosją.

Na szczeblu lokalnym i regionalnym należy koniecznie zadbać o rozwój jako podstawę przyszłego dobrobytu oraz należy dostosować osiągnięcia do różnych warunków, w których działają władze terytorialne. Edukacja, ochrona środowiska, transport, promocja przedsiębiorstw poprzez spółki prywatno-publiczne, zabezpieczenie socjalne oraz zdrowie stanowią kluczowe elementy rozwoju regionalnego, który musi wesprzeć rozwój w Rosji i UE oraz wzmocnić współpracę pomiędzy władzami lokalnymi i regionalnymi.

- 4) UE powinna również zwrócić szczególną uwagę na regiony Wymiaru Północnego, takie jak północno-zachodnia Rosja z obwodem kalininradzkim i obszary podbiegunowe Rosji, które mają szczególnie potrzeby rozwojowe. Należy skoncentrować się na trudnych warunkach klimatycznych, które wpływają na rozwój przedsiębiorstw, edukację, zdrowie i ochronę środowiska.
- 5) Komitet Regionów zamierza skupić się na obszarach działania, które podlegają kompetencjom władz regionalnych i lokalnych. Władze krajowe zajmują się kwestiami ogólnymi dotyczącymi społeczeństwa jako całości, podczas gdy władze regionalne i lokalne skupiają swoje działania na dziedzinach, które są bliskie obywatelom danej społeczności.
- 6) Komitet Regionów musi skupić swoje czynne zaangażowanie na kwestiach praktycznych, które mogą być rozwiązane poprzez konkretną współpracę lokalnych i regionalnych partnerów z UE i Rosji. Poprzez rozwijanie współpracy na szczeblu lokalnym i regionalnym UE może wspomóc dywersyfikację rosyjskiej gospodarki, która jest konieczna do przyciągnięcia większej ilości inwestycji zagranicznych celem stworzenia nowego rzeczywistego kapitału i odbudowy infrastruktury. Komitet Regionów zauważa, że Komisja w swojej analizie tej kwestii (COM(2004) 106 final z dnia 10 lutego 2004 r.) wskazuje na fakt, iż pozostaje wiele do zrobienia w sprawie reformowania biurokracji, usług finansowych, mieszkaniowych i komunalnych, jak również sektora opieki zdrowotnej oraz edukacji. Celem przyspieszenia koniecznych w Rosji reform strukturalnych, społecznych i instytucjonalnych należałoby poprawić warunki inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz zwiększyć wydajność sektora wytwórczego.
- 7) Poprzez ścisłą współpracę nad konkretnymi przedsięwzięciami UE może wnieść wkład w zrównoważone wdrażanie reform administracji usług publicznych zarówno na szczeblu federalnym, jak i regionalnym. Wspólne działania nad takimi projektami pozwolą UE również wzmocnić kapitał ludzki poprzez ulepszenia w konkretnych sektorach. UE musi nadal wspierać nawiązywanie kontaktów międzynarodowych na najniższym poziomie, a w szczególności programy partnerskie w dziedzinie edukacji.

przyjął na swojej 57. sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dnia 17 listopada 2004 r.) następującą opinię:

1 Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

1.1 **zauważa**, w świetle wyników posiedzenia Stałej Rady Partnerstwa z kwietnia 2004 r., że Układ o partnerstwie i współpracy (PCA) pozostaje kluczową i stabilną podstawą rozwoju współpracy pomiędzy UE a Rosją. Porozumienie to ustala ramy dwustronnej współpracy oraz przewiduje ustanowienie organów, które są niezbędne do omawiania i decydowania w kwestiach wspólnych interesów na wszystkich szczeblach, jak również do wymiany informacji i rozwiązywania konfliktów;

1.2 **chętnie** weźmie udział w tworzeniu i rozwijaniu czterech „wspólnych obszarów” uzgodnionych na szczycie w St. Petersburgu w maju 2003 r., mianowicie wspólnego obszaru gospodarczego, wspólnego obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, wspólnego obszaru współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa zewnętrznego oraz wspólnego obszaru badań, edukacji i kultury;

1.3 **uważa**, że wiele aspektów tych czterech wspólnych obszarów w sposób naturalny dotyczy władz lokalnych i regionalnych, i prosi, aby Komitet Regionów był bezpośrednio zaangażowany w tworzenie wspólnych obszarów w dziedzinach, które podlegają kompetencjom Komitetu oraz w sprawach, w których stosuje się otwartą metodę koordynacji;

1.4 **przyjmuje z zadowoleniem** fakt, że list intencyjny podpisany przez Komitet Regionów i Rosję wymienił konkretne sektory współpracy na szczeblu lokalnym i regionalnym;

1.5 **z niecierpliwością oczekuje** wejścia w życie w 2006 r. ustawy federalnej o kompetencjach rosyjskich władz lokalnych i regionalnych oraz oczekuje, iż będzie ona stanowić pożądany krok w kierunku potencjalnej współpracy pomiędzy władzami terytorialnymi UE oraz Rosji, wyjaśniając w szczególności kompetencje w zakresie współpracy transgranicznej; na podstawie będącej w toku wymiany informacji pomiędzy Radą Europy a Rosją, KR jest w pełni przekonany, że zasady Karty Samorządu Lokalnego zostaną poszanowane również w odniesieniu do ostatnich propozycji ustawodawczych w Rosji;

1.6 **docenia** znaczenie współpracy pomiędzy władzami lokalnymi i regionalnymi Rosji i UE, która koncentruje się na możliwych sposobach rozwiązywania wspólnych kwestii na najniższym szczeblu terytorialnym;

1.7 **uważa**, że wymiana informacji i najlepszych praktyk na szczeblu lokalnym i regionalnym wspiera demokrację i rozwój społeczno-gospodarczy;

1.8 **z zadowoleniem przyjmuje** fakt, że pozytywny rezultat wspólnie realizowanych projektów lokalnych i regionalnych władz Rosji i UE wzmacnia wolę skutecznej współpracy;

1.9 **pragnie podkreślić**, że idea wspólnego zaangażowania w prace nad projektami stanowi kluczowy warunek trwałej współpracy pomiędzy władzami terytorialnymi.

2 Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

2.1 *Nadrzędne priorytety polityki lokalnej i regionalnej a proces podejmowania decyzji*

2.1.1. **wzywa** UE i Rosję do współpracy we wspólnych kwestiach na szczeblu terytorialnym. List intencyjny pomiędzy Komitetem Regionów a Rosją stanowi dobry początek współpracy na wielu frontach. Konkretnie inicjatywy przedsięwzięć można zaproponować w dziedzinie kultury, spraw socjalnych, gospodarki regionalnej, ochrony środowiska, transportu, rolnictwa, badań oraz promocji przedsiębiorstw. Obszary te w znacznym stopniu stanowią kompetencje władz terytorialnych w dziedzinie rozwoju lokalnego i regionalnego;

2.1.2. **uważa**, że zdrowie, a w szczególności zdrowie publiczne, stanowi kluczowy czynnik zwiększenia potencjału rozwoju społeczeństwa, a przez to stanowi ważną część kompetencji władz lokalnych i publicznych. Ochrona zdrowia nie została w sposób szczególny wymieniona w liście intencyjnym, ma ona jednak wpływ na politykę społeczną i oddziałuje bezpośrednio lub pośrednio na inne sektory. Stanowiąc część innych sektorów pomaga osiągnąć i zachować stabilność wśród społeczeństwa;

2.1.3. **pragnąłby**, wraz z praktyczną pomocą Komisji Europejskiej, zgodnie z Układem o partnerstwie i współpracy (PCA) pomiędzy UE a Rosją oraz we współpracy z przedstawicielami rosyjskich władz lokalnych i regionalnych, opracować nowy instrument – standardowe porozumienie w formie Protokołu Ustaleń, kompletne z odpowiednimi wytycznymi – który mógłby wesprzeć konkretne porozumienia o współpracy pomiędzy władzami lokalnymi i regionalnymi Państw Członkowskich UE a podobnymi władzami w Rosji. Dałoby to władzom lokalnym i regionalnym w UE i Rosji korzystne i obiecujące perspektywy konsolidacji kluczowego procesu „dół-góra” oraz pozwoliłoby pozbyć się ograniczeń biurokratycznych;

2.1.4. **wzywa** władze terytorialne w UE i Rosji do współpracy nad konkretnymi przedsięwzięciami, projektami i programami partnerskimi w dziedzinach wymienionych w liście intencyjnym podpisanym przez Komitet Regionów i Rosję. Lista obszarów współpracy nie jest zamknięta i może być poszerzona w zależności od sytuacji poszczególnych władz lokalnych i regionów w Rosji i UE;

2.1.5. **proponuje**, aby wszelkie porozumienia zawierały jasne cele, jak również wytyczne dla sporządzania planów działania oraz harmonogramów. Powinny one także zawierać zasady finansowania oraz reguły i terminy oceny tych porozumień;

2.1.6. **popiera**, wymianę informacji oraz najlepszych praktyk w dziedzinach działań, które przynoszą korzyść całemu społeczeństwu. Komisja Komitetu Regionów ds. Stosunków Zewnętrznych mile widziałaby regularne konsultacje na temat Rosji celem przeglądu postępów we współpracy oraz stosunkach UE-Rosja, ze szczególnym naciskiem na zakres kompetencji władz lokalnych i regionalnych;

2.1.7. **z zadowoleniem przyjąłby** stworzenie dla regionalnych i lokalnych polityków z UE i Rosji stałego forum w celu omawiania wspólnych kwestii, takich jak perspektywy nowej polityki sąsiedzkiej UE na szczeblu lokalnym i regionalnym, oraz w celu proponowania konkretnych inicjatyw dla władz szczebla lokalnego i regionalnego celem przedkładania Komisji Europejskiej oraz rządowi rosyjskiemu propozycji polepszenia przyszłej współpracy obu stron. Komitet wskazuje na pozytywne doświadczenia z okrągłego stołu przemysłowców Unii i Rosji z 1997 r.;

2.1.8. **uważa**, że wymiana doświadczeń i informacji pomiędzy Komitetem Regionów a Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym pomoże stworzyć lepsze zrozumienie pomiędzy UE a Rosją we wspólnych kwestiach oraz poszerzyć zakres konkretnych inicjatyw dotyczących Rosji, poprzez np. warsztaty, seminaria, posiedzenia czy konferencje, gdyż obie strony chętnie przyczynią się do intensywniejszej współpracy między UE a Rosją;

2.2 Współpraca międzyregionalna – obecnie i w przyszłości

2.2.1. **zwraca uwagę** na znaczenie pierwszej fazy nowego programu sąsiedzkiego, planowanego na lata 2004-2006, który ma stanowić krok ku lepszej i skuteczniejszej współpracy transgranicznej między UE a Rosją oraz przynieść wymierne efekty. Dlatego też Komitet popiera nowy kierunkowy program współpracy regionalnej oraz krajowy kierunkowy program dla Rosji w ramach programu TACIS, który w sposób szczegółowy wyjaśnia reakcję UE oraz podkreśla cele i priorytety na lata 2004-2006;

2.2.2. **z zadowoleniem przyjąłby** nowe wspólne narzędzie sąsiedztwa i partnerstwa na lata 2007-2013 w celu promowania istniejącej współpracy międzyregionalnej pomiędzy UE a państwami sąsiadującymi z Unią, jak np. wspólne terminy składania wniosków, procedury i raporty;

2.2.3. **wzywa** Rosję do przyłączenia się i uczestniczenia we wspólnym narzędziu finansowania, opartym w wspólnych inicjatywach i wspólnym kierownictwie, aby zarówno UE, jak i Rosja uznały korzyści płynące z poprawy współpracy;

2.2.4. **podkreśla** znaczenie programów twinningowych na szczeblu lokalnym i regionalnym dla wymiany doświadczeń w danych dziedzinach;

2.2.5. **zauważa** szczególną korzyść płynącą z rozpoczęcia i rozwijania współpracy w dziedzinach kultury i edukacji, które w dużym stopniu oparte są na działalności, tradycji i tożsamości kulturowej ludzi na szczeblu lokalnym i regionalnym;

2.3 Wymiar Północny w UE i Rosji- Kaliningrad, północno-zachodnie rejony Rosji oraz obszary podbiegunowe

2.3.1. **podkreśla**, że stosunki międzynarodowe pomiędzy UE a Rosją wpływają przede wszystkim na regiony Rosji bezpośrednio graniczące z UE. Północno-zachodnia Rosja i Kaliningrad stanowią przez to integralną część Wymiaru Północnego UE.

2.3.2. **zauważa** znaczenie drugiego planu działania na rzecz Wymiaru Północnego, zgodnie z którym jakkolwiek partner zainteresowany Wymiarem Północnym może włączyć się do konkretnych projektów, wspólnych przedsięwzięć oraz wymiany najlepszych praktyk w określonych dziedzinach, przewidzianych w tymże planie działania. Ważne jest również zapewnienie łatwego dostępu do finansowania zasadniczych elementów planu działania, jeśli Wymiar Północny jako region geograficzny ma się rozwijać społecznie i gospodarczo z korzyścią dla całej UE;

2.3.3. **zwraca uwagę** na status Kaliningradu jako specjalnej strefy ekonomicznej a jednocześnie wskazuje na możliwości współpracy transgranicznej z państwami bezpośrednio graniczącymi z Kaliningradem, które mają podobne szanse i problemy jak ten region;

2.3.4. **z zadowoleniem przyjąłby** właściwe uwzględnienie przedsięwzięć pomiędzy Kaliningradem a UE w rozwiązaniach finansowych dotyczących programu działania na rzecz Wymiaru Północnego, co stworzyłoby podstawę transgranicznej współpracy technicznej na szczeblu lokalnym i regionalnym;

2.3.5. **proponuje**, aby UE i Rosja skoncentrowały się na trudnodostępnych obszarach geograficznych Wymiaru Północnego, w których panuje surowy klimat, a które tym samym bywają zaniedbane pod względem rozwoju, zrównoważonego środowiska, promocji przedsiębiorstw, usług społecznych, ochrony zdrowia i edukacji z uwagi na bardzo ostre warunki klimatyczne, ogromne odległości, słabą infrastrukturę i małą liczbę mieszkańców. Komitet zwraca uwagę na plan „Okno na Arktykę” oraz stosunki pomiędzy szesnastoma państwami i regionami w północno-zachodnich obszarach arktycznych i subarktycznych koła podbiegunowego;

2.3.6. **przypomina**, że Komitet Regionów może odegrać kluczową rolę w tworzeniu wspólnego, koordynującego i konsultacyjnego organu, składającego się z przedstawicieli lokalnych i regionalnych z całego regionu Wymiaru Północnego.

Bruksela, 17 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Załącznik

Letter of intent

On cooperation between the Federation Council of the Federal Assembly of the Federation of Russia and the Committee of the Regions of the EU

In the interests of strengthening relations between the Federation Council of the Federal Assembly of the Federation of Russia and the Committee of the Regions of the EU, we welcome the commitment of their presidents to developing dialogue in order to encourage an exchange of information on regional and local issues.

On behalf of the Federation Council of Russia and the Committee of the Regions of the EU, we recognise that the process of globalisation is creating a world which is increasingly open and accessible for all.

We are aware of the importance of a thorough knowledge of the characteristics and specific features of each party, and so recognise that good relations are important and necessary between the Council of the Federation of Russia and the Committee of the Regions of the EU.

In this spirit, we welcome a broad exchange of information to ensure that our citizens are more involved in decision-making at regional and local level. It is important to have a better knowledge of our partners.

We express our common determination to encourage the development of relations in the following key areas:

- culture;
- social life;
- regional economy;
- environment;
- rural and urban development;
- local and regional transport;
- agriculture;
- research;
- training of managers.

We undertake to strengthen ties between the Committee of the Regions of the EU and the Council of the Federation of Russia with a view to bringing the citizens of EU and the Federation of Russia closer together.

Moscow, 30 March 2001.

Committee of the Regions of the European Union

Jos CHABERT

President

Council of the Federation of Russia

Yegor STROEV

President

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji dla Parlamentu Europejskiego: „Europejski plan działania w zakresie żywności i produkcji ekologicznej”

(2005/C 71/04)

KOMITET REGIONÓW,

Uwzględniając komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego *Europejski Plan Działania na rzecz żywności i rolnictwa ekologicznego* (COM (2004) 415 final) i załącznik do niego, dokument roboczy sporządzony przez pracowników Komisji, *Europejski Plan Działania na rzecz żywności i rolnictwa ekologicznego* (SEC(2004) 739);

Uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z 5 lipca 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

Uwzględniając decyzję Przewodniczącego Komitetu z dnia 27 stycznia 2004 r. roku, powierzającą sporządzenie tej opinii Komisji ds. Zrównoważonego Rozwoju;

Uwzględniając rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 z dnia 24 czerwca 1991 r. w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych i poprawki do niego ⁽¹⁾;

Uwzględniając propozycję Komisji w sprawie rozporządzenia Rady w sprawie wspierania rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolniczy na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EAFRD) (COM(2004) 490 final – 2004/0161 (CNS));

Uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego *Średniookresowy Przegląd Wspólnej Polityki Rolnej* (COM(2002) 394 final) – CdR 188/2002 final ⁽²⁾

Uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie wytycznych dotyczących rolnictwa prowadzonego w sposób zrównoważony (COM(1999) 22 final) – CdR 183/1999 final ⁽³⁾

Uwzględniając swój projekt opinii (CdR 251/2004 rev. 1) przyjęty dnia 20 września 2004 r. przez swoją Komisję ds. Zrównoważonego Rozwoju (sprawozdawca: Jyrki Myllyvirta, burmistrz Mikkeli (FI/EPP),

A także mając na uwadze, co następuje:

- 1) żywność i rolnictwo ekologiczne odgrywają coraz ważniejszą rolę w dostosowywaniu produkcji rolnej do wymogów rynkowych, przy uwzględnieniu oczekiwań obywateli UE odnośnie szczególnie wysokich standardów w ochronie środowiska, ochronie zasobów i ochronie zwierząt, jak również we wzmacnianiu zrównoważonego rozwoju w Europie;
- 2) komunikat Komisji słusznie podkreśla podwójną rolę społeczną rolnictwa ekologicznego: z jednej strony jest to przyjazna dla środowiska i bezpieczna metoda wytwarzania żywności i innych produktów rolniczych, która jest odpowiedzią na zapotrzebowania konsumentów i podlega działaniu sił rynkowych; z drugiej strony, jest korzystne dla społeczeństwa, gdyż szczególnie promuje ideę zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt;
- 3) należy zwrócić szczególną uwagę na zagwarantowanie warunków produkcji ekologicznej w różnych warunkach w różnych regionach Wspólnoty. Standardy dla produktów ekologicznych muszą być wiarygodne, jednolite, jasne i spójne z zasadami produkcji ekologicznej, ale zarazem muszą dawać realne szanse rozwojowi produkcji i przetwarzania w przyszłości na terenie całej Wspólnoty w różnych warunkach naturalnych i rynkowych;

na 57 sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dnia 17 listopada) w Brukseli jednomyślnie przyjął następującą opinię:

⁽¹⁾ Dz.U. L 198 z 22.7.1999 r., str.1

⁽²⁾ Dz.U. C 73, z 26.3.2003., str. 25

⁽³⁾ Dz.U. C 156, z 6.6.2000 r., str. 40

1. Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW,

1.1 **stwierdza**, że komunikat stanowi pozytywny i pożądany krok, gdyż uznaje wartość produkcji ekologicznej i poprawia sytuację odnośnie warunków koniecznych dla jej zaistnienia w Unii Europejskiej;

1.2 **docenia** fakt, że komunikat został sporządzony bardzo starannie i w ścisłej współpracy z zainteresowanymi stronami;

1.3 **podkreśla**, że produkcja ekologiczna ma istotne znaczenie na poziomie lokalnym i regionalnym i że władze regionalne mają do odegrania kluczową rolę we wdrażaniu celów określonych w komunikacie;

1.4 **uważa**, że zakres tematyczny komunikatu jest raczej ogólny i że jego cele są pod pewnymi względami skromne, gdyż udział produkcji ekologicznej musi być znacznie zwiększony, jeśli mają zostać osiągnięte znaczące efekty dotyczące środowiska naturalnego.

Mechanizmy rynkowe

KOMITET REGIONÓW,

1.5 **podkreśla** istotne znaczenie promocji rynkowej i podniesienia u konsumentów poziomu świadomości o istnieniu produktów ekologicznych i oczekuje, że Wspólnota będzie również uczestniczyć w finansowaniu kampanii przeprowadzanych w tym celu. Podniesienie poziomu świadomości na temat produktów organicznych jest częścią zakrojonych na szerszą skalę działań związanych z szerzeniem informacji i promocją, których celem jest podniesienie poziomu świadomości społecznej w dziedzinie zrównoważonego rozwoju. Finansowanie kampanii musi być organizowane w taki sposób, aby drobni wytwórcy i MSP działające w sektorze żywności mieli również szansę na uczestnictwo;

1.6 **przyjmuje z zadowoleniem** propozycję zwiększenia wykorzystania ekologicznego logo UE, które jest obecnie stosowane równoległe ze znakami krajowymi i regionalnymi. Konieczne jest istnienie jednolitych i wiarygodnych kryteriów stosowania logo UE w odniesieniu do produktów z UE i spoza jej terytorium. Powinna być możliwość uzupełnienia ekologicznego logo UE o informację na temat regionalnego pochodzenia produktów;

1.7 **uznaje**, że potrzeba zharmonizowania standardów ekologicznych jest niezbędna dla powodzenia inicjatyw Wspólnoty dotyczących promocji rynkowej i wyraża aprobatę dla odnośnych propozycji zawartych w komunikacie. Propozycje uzupełnienia standardów (dla przetwarzanych produktów pochodzenia zwierzęcego, dobrostanu zwierząt, standardów dotyczących ochrony środowiska itd.) i ustanowienia zharmonizowanych standardów dotyczących nowych grup produktów (akwakultura, wina ekologiczne) zasługują na wsparcie;

1.8 **podkreśla**, że harmonizacja standardów jest konieczna dla zapewnienia swobodnego przepływu towarów na rynku wewnętrznym; Usunięcie sztucznych barier handlowych pomo-

głoby w osiągnięciu równowagi pomiędzy popytem a podażą. Z jednej strony, na kilku rynkach istnieją obecnie przeszkody dla rozwoju tego sektora, spowodowane problemami z dostępnością surowców, a z drugiej strony, z punktu widzenia regionów wytwórczych, które są słabo zaludnione lub peryferyjne, istotne jest, aby nie było przeszkód dla reklamowania pewnych produktów w regionach, gdzie występuje większy popyt;

1.9 **zgadza się**, że propozycja usprawnienia zbierania danych statystycznych dotyczących rolnictwa ekologicznego jest uzasadniona z punktu widzenia monitorowania rozwoju rynku.

Uwagi związane z handlem międzynarodowym

KOMITET REGIONÓW,

1.10 **podkreśla**, że, jak twierdzi się w komunikacie, należy również działać na rzecz usunięcia przeszkód w handlu międzynarodowym produktami ekologicznymi. Wolny handel zapewniłby odpowiednią dostępność produktów w regionach, gdzie podaż lokalna jest niewystarczająca i prowadziłyby również do zwiększenia stosowania metod upraw przyjaznych dla środowiska naturalnego poza terytorium Wspólnoty. Handel międzynarodowy jest uzasadniony, gdy takie operacje są potrzebne dla osiągnięcia skali działań opłacalnej ekonomicznie. Jednocześnie należy podkreślić, że zasady rozwoju zrównoważonego, które leżą u podstaw rolnictwa ekologicznego, wskazywałyby na konieczność wzmocnienia produkcji lokalnej i regionalnej oraz marketingu. Przy wprowadzaniu krajów trzecich na listę równego traktowania (*equivalence list*) należy uwzględnić nie tylko spełnianie odpowiednich przepisów ekologicznego wytwarzania, lecz również spełnianie pozostałych standardów obowiązujących w UE w zakresie wytwarzania środków żywnościowych.

Wspólnotowa polityka rolnictwa

KOMITET REGIONÓW,

1.11 **uznaje**, że promowanie rolnictwa ekologicznego powinno mieć większe znaczenie zarówno we wspólnotowej polityce rolnej, jak i w politykach rolnych poszczególnych Państw Członkowskich. Na produkcję ekologiczną należałoby przeznaczyć o wiele większą część środków wspólnotowych i krajowych przyznanych na wspieranie produkcji rolnej bardziej przyjaznej dla środowiska. Rolnictwo ekologiczne powinno też stanowić realną alternatywę dla rolników pracujących na obszarach nadających się najlepiej dla potrzeb upraw intensywnych, co zwiększyłoby pozytywne konsekwencje dla środowiska naturalnego;

1.12 **podkreśla**, że w miejsce specjalizacji regionalnej należy wspierać projekty i inicjatywy, które prowadzą do skuteczniejszej integracji wytwarzania rolniczych ekologicznych produktów rolnych i hodowli zwierząt. Ponadto należy podjąć wysiłki, aby poprawić istniejące warunki wstępne ekologicznej hodowli zwierząt;

1.13 **aprobuje** wysunięte w komunikacie propozycje dotyczące pomocy i zachęcania decydentów krajowych do korzystania z różnych dostępnych form wsparcia w najszerszy możliwie sposób; Badania wykazują, że gospodarstwa ekologiczne w regionach wiejskich często czerpią dochód z wielu różnych źródeł i są aktywne w sieciach podmiotów gospodarczych w regionach wiejskich. Z tego względu z punktu widzenia różnorodności obszarów wiejskich i utrzymania ich aktywności ważne jest, aby rolnictwu i produkcji ekologicznej zostało przypisane większe znaczenie w finansowaniu w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich;

1.14 **zgadza** się z treścią komunikatu, że produkty oznaczone jako zawierające organizmy zmodyfikowane genetycznie (GMO) nie mogą być oznaczane jako produkty ekologiczne i że wartości graniczne dla przypadkowego występowania GMO w produkcji ekologicznej muszą być takie same jak ogólne wartości graniczne stosowane w znakowaniu. Ogólne wartości graniczne dla materiału siewnego, które w dalszym ciągu nie zostały jeszcze ustanowione, powinny zostać przyjęte na poziomie, który można również stosować w produkcji ekologicznej;

1.15 **uważa**, że w dłuższej perspektywie należy zastanowić się nad uwzględnieniem środowiskowych kosztów wytwarzania żywności w cenach produktów żywnościowych i w ten sposób wzmocnić pozycję rynkową produktów przyjaznych dla środowiska i produkowanych w danym regionie.

Badania

KOMITET REGIONÓW,

1.16 **podkreśla** wagę badań w nowo tworzącym się sektorze w rozwiązywaniu problemów związanych z wytwarzaniem i promowaniem produktów ekologicznych. Badania w dziedzinach bezpośrednio związanych z sektorem produkcji ekologicznej powinny być finansowane osobno w zależności od ich istotności i celów rozwojowych, zarówno, jeśli chodzi o programy krajowe, jak i wspólnotowe;

1.17 **chciałby** wzmocnić zdolności do badań na szczeblu lokalnym, jak również zwiększyć możliwości placówek naukowych i ciał doradczych zajmujących się zagadnieniami związanymi z produkcją ekologiczną. Ich działalność powinna prowadzić do szerszego promowania rozwoju obszarów wiejskich. Podmioty gospodarcze w sektorze produkcji ekologicznej to głównie drobni wytwórcy lub organizacje zrzeszające producentów, których własne środki nie są wystarczające, aby móc w pełni zaistnieć w tej skomplikowanej dziedzinie produkcji.

Wdrażanie i inspekcje,

KOMITET REGIONÓW,

1.18 **przyjmuje z zadowoleniem** fakt, że Plan Działań zajmuje się w sposób wyczerpujący zagadnieniami wprowadzania w życie uregulowań, problemem inspekcji i potrzebą ustanowienia dotyczących ich standardów. Standardy i inspekcje są istotne, gdyż na nich opiera się wiarygodność produktów ekologicznych. Biorąc pod uwagę, że środki publiczne używane są do wsparcia łańcucha produkcji ekologicznej oraz fakt, że konsumenci płacą dodatkowo za produkty ekologiczne, konieczne jest zapewnienie, że produkty stosują się do zasad dotyczących produkcji ekologicznej na całym terytorium Wspólnoty;

1.19 **wskazuje**, że skomplikowane kontrole są podstawowym czynnikiem zawyżającym koszty, szczególnie w wypadku drobnych wytwórców produktów organicznych. Z tego względu należy poprawić jakość inspekcji poprzez wprowadzenie podejścia opartego na ryzyku, zgodnie z którym wyznacza się producentów obciążonych największym ryzykiem. Biorąc pod uwagę aspekt dobra publicznego związany z rolnictwem ekologicznym, są powody, aby korzystać ze środków publicznych dla pokrycia części kosztów związanych z inspekcjami i wprowadzaniem przepisów w życie, a w szczególności dla zapewnienia, że te koszty nie będą stanowiły przeszkody uniemożliwiającej rozpoczęcie produkcji.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

2.1 **zwraca się z prośbą**, aby w ramach wprowadzania w życie Europejskiego Planu Działań na rzecz żywności i rolnictwa ekologicznego szczególną uwagę zwrócono na zapewnienie warunków prowadzenia takiej działalności na całym terytorium UE i aby zasady te były wprowadzone w życie w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi oraz władzami lokalnymi i regionalnymi;

2.2 **uważa za konieczne**, aby wprowadzenie w życie środków wspólnotowych było skoordynowane z wprowadzeniem w życie środków lokalnych i regionalnych i aby Komisja monitorowała wdrażanie Planu Działań bez dodatkowego administracyjnego lub finansowego obciążenia Państw Członkowskich i w razie konieczności przygotowywała nowe propozycje;

2.3 **zachęca** Państwa Członkowskie, aby korzystały ze środków przeznaczonych na rozwój obszarów wiejskich w celu promowania rynków na ekologiczne produkty lokalne i regionalne;

2.4 **zachęca** podmioty w sektorze publicznym i podmioty finansowane ze środków publicznych, takie jak władze lokalne i regionalne, do promowania produktów ekologicznych, na przykład w szkołach, przedszkolach i innych instytucjach.

Bruksela, 17 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie Zielonej księgi nt. partnerstwa publiczno-prywatnego oraz prawa wspólnotowego w zakresie zamówień publicznych i koncesji

(2005/C 71/05)

KOMITET REGIONÓW

Uwzględniając Zieloną Księgę Komisji Europejskiej nt. Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz prawo wspólnotowe w zakresie zamówień publicznych i koncesji (COM(2004) 327 final);

Uwzględniając decyzję Komisji z dnia 30 kwietnia 2004 o konsultacji tego zagadnienia z nim zgodnie z pierwszym ustępem artykułu 265 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

Uwzględniając decyzję swojego Przewodniczącego z 26 maja 2004 r. by Komisja ds. Polityki Ekonomicznej i Społecznej opracowała opinię na ten temat;

Uwzględniając swoją opinię w sprawie projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty publiczne oraz projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych w odniesieniu do jednostek działających w sektorze wodnym, energetycznym i transportowym; (COM(2000) 275 final – 2000/0115 COD i COM(2000) 276 final – 2000/0117COD – CdR 312/2000 fin) ⁽¹⁾;

Uwzględniając opinię o Zielonej Księdze nt. Usług Użyteczności Publicznej w Europie (COM(2003) 270 final – CdR 149/2003 fin) ⁽²⁾;

Uwzględniając swoją opinię w sprawie przeglądu śródkresowego Strategii Lizbońskiej. Uwzględniając Komunikat Komisji w sprawie wzmocnienia działań na rzecz realizacji Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Uwzględniając propozycje decyzji Rady dotyczącej wytycznych dla polityk zatrudnienia w Państwach Członkowskich; Uwzględniając zalecenia Rady w sprawie wdrażania polityk zatrudnienia w Państwach Członkowskich (COM(2004) 239 final – CDR 152/2004 fin);

Uwzględniając projekt opinii (CdR 239/2004 rev.1) przyjęty dnia 4 października 2004 r. przez Komisję Polityki Ekonomicznej i Społecznej (sprawozdawca: **pani Segersten Larsson**, Przewodnicząca Komitetu Wykonawczego Władz Regionu Värmland (SE-EPL);

Przyjął następującą opinię na swojej 57 sesji plenarnej dnia 17 i 18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dnia 17 listopada):

1. Opinia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

1.1 **przyjmuje z zadowoleniem** Zieloną Księgę Komisji Europejskiej nt. Partnerstwa Publiczno-Prywatnego i prawa UE dotyczącego zamówień publicznych i koncesji, ponieważ współpraca pomiędzy gminami / regionami a światem biznesu nabiera coraz większej wagi w Unii Europejskiej. Zagadnienia dotyczące wzrostu gospodarczego, spójności i konkurencji łączą się z najważniejszym aspektem Strategii Lizbońskiej: polepszaniem warunków dla sprawnego funkcjonowania Rynku Wewnętrznego. Jednocześnie, Komitet podkreśla znaczne rozbieżności pomiędzy Państwami Członkowskimi i pomiędzy poszczególnymi obszarami działania w zakresie form współpracy i ich stopnia;

1.2 **stwierdza**, że Zielona Księga nie zawiera żadnych konkretnych propozycji. Ma ona jednak na celu pokazanie, do jakiego stopnia przepisy Wspólnoty mają zastosowanie do etapu selekcji partnera prywatnego i do kolejnego etapu, w celu zidentyfikowania wszelkich niejasności i analizy, do jakiego stopnia rama Wspólnoty są adekwatne w stosunku do

wymogów i specyfiki Partnerstwa Publiczno-Prywatnego. Zielona Księga stawia również szereg pytań, a odpowiedzi na nie będą bardzo istotne dla pracy Komisji w przyszłości;

1.3 **uważa** że partnerstwo publiczno-prywatne nie może być uznawane za sprawę czysto techniczną i prawną; należy je poszerzyć i przedstawić z perspektywy politycznej;

1.4 **wyraża nadzieję**, że wszelkie zagadnienia związane z partnerstwem, zamówieniami publicznymi i usługami użyteczności publicznej będą traktowane całościowo;

1.5 **uważa**, że to władze lokalne i regionalne, tzn. te najbliższe dla obywateli, powinny decydować, czy mają same świadczyć usługi, zlecać je partnerom, czy świadczyć je we współpracy z partnerami. Komitet podkreśla znaczną rolę zgromadzeń politycznych w decydowaniu o tym, kto ma świadczyć usługi finansowane przez państwo;

1.6 **jest zdania**, że to władze lokalne i regionalne są najczęściej najodpowiedniejszymi do decydowania, jak powinny być finansowane usługi;

⁽¹⁾ Dz.U. nr C 144 z dnia 16.05.2001, str. 23

⁽²⁾ Dz.U. nr C 73 z dnia 23.3.2004, str. 7

1.7 **podkreśla** zróżnicowane role odgrywane przez gminy i regiony, jako, że poza działaniami organizacyjnymi, zarządzania i monitorowania, świadczą one również usługi własne;

1.8 **nie uważa**, że partnerstwo jest rozwiązaniem wszystkich problemów; potencjalna wartość dodana partnerstwa publiczno-prywatnego musi być oceniana na podstawie poszczególnych projektów;

1.9 **zgadza się** z twierdzeniem w Zielonej Księdze, że partnerzy publiczni muszą być w stanie określić cele w zakresie użyteczności publicznej, jakości świadczonych usług, polityki cenowej, oraz bierze na siebie odpowiedzialność monitorowania zgodności z tymi celami.

Kierunki rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego

KOMITET REGIONÓW

1.10 **stwierdza**, że „partnerstwo” zaczęło być interpretowane dużo szerzej niż początkowo zakładano;

1.11 **proponuje** by „partnerstwo publiczno-prywatne” było w przyszłości zdefiniowane w ściślejszy sposób tak, by oznaczało poszerzone relacje, wspólne podejmowanie ryzyka i najważniejszych zobowiązań finansowych;

1.12 **uważa**, że niezmiernie ważne jest dokładniejsze zdefiniowanie pojęcia partnerstwa publiczno-prywatnego, w celu przygotowania podstaw do odpowiedniej debaty dotyczącej jakichkolwiek przyszłych inicjatyw Wspólnoty;

1.13 **zauważa**, że partnerstwo/współpraca jest najczęściej postrzegane jako zjawisko szersze niż tylko partnerstwo publiczno-prywatne. Gminy i władze regionalne również współpracują z wieloma innymi partnerami, takimi jak inne władze lokalne i regionalne, szkoły wyższe, związki zawodowe, grupy religijne, stowarzyszenia, grupy społeczne i zawodowe, organizacje dobroczynne i osoby fizyczne. Oczekuje się, że partnerzy ci będą również odgrywali ważniejszą rolę w przyszłości;

1.14 **stwierdza**, że tradycyjne formy udzielania zamówień publicznych, w których strony dążą do bliższej współpracy i wspólnej odpowiedzialności, również są czasem określane jako partnerstwo publiczno-prywatne lub „kontraktowe partnerstwo publiczno-prywatne”;

1.15 **uważa**, że bliższa współpraca jest również ważna w tradycyjnych procedurach zamówień publicznych, zwłaszcza na etapie ich wdrażania;

1.16 **wyказuje**, że w przypadku wspólnego partnerstwa lub „instytucjonalnego” partnerstwa publiczno-prywatnego, ostateczną odpowiedzialność często ponoszą władze państwowe. Wartość dodana wypływa z większej odpowiedzialności ponoszonej przez sektor prywatny; a ze wspólnego finansowania powstają nowe pomysły, metody i tworzenie długotrwałych kontaktów.

1.17 **podkreśla**, że istnieją już wielorakie mechanizmy kontrolne wykonywania usług ogólnego interesu gospodar-

czego oraz dotyczące partnerstw z administracją publiczną. Nie należy zapominać, że decyzje gospodarcze i polityczne są poddawane wielokrotnym procedurom demokratycznego głosowania, a więc są kontrolowane a priori, jak również poddawane dokładnemu badaniu przez ich organy nadzorcze. Wszystko to gwarantuje odpowiedni poziom upublicznienia.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

2.1 **podkreśla**, że wszelkie typy projektów partnerskich powinny opierać się na zasadach Traktatu o UE takich jak przejrzystość, zasada równych szans, zasada proporcjonalności oraz zasada wzajemnego uznawania;

2.2 **nie uważa** za właściwe wprowadzanie jakiegokolwiek wspólnotowego ustawodawstwa dotyczącego partnerstwa na tym etapie, ponieważ pojęcie „partnerstwo” nie zostało jeszcze dokładnie zdefiniowane. Komitet nie uważa, aby partnerstwo publiczno-prywatne mogło być włączone do wspólnotowych dyrektyw dotyczących procedur udzielania zamówień publicznych, ponieważ nie stanowią wystarczającej zachęty do podejmowania inicjatywy, ryzyka lub wykazywania elastyczności. Ramy prawne są niewystarczająco elastyczne, ponieważ partnerstwo odgrywa aktywniejszą rolę jako partner, a nie tylko tradycyjny dostawca usług. Chociaż wydaje się, iż Komisja rzeczywiście uwzględniła pewne aspekty wcześniejszych opinii Komitetu Regionów, to jednak nie w wystarczającym stopniu;

2.3 **podkreśla** ważną rolę władz lokalnych i regionalnych w definiowaniu, organizowaniu, finansowaniu i monitorowaniu usług użyteczności publicznej;

2.4 **uważa**, że ze względu na jej obowiązek gwarantowania dostępu do usług użyteczności publicznej administracja państwowa powinna mieć swobodę w wyborze i eksperymentowaniu z różnymi modelami pod warunkiem, że będą przy tym przestrzegane takie zasady jak przejrzystość, zasada równego traktowania, proporcjonalności i wzajemnego uznawania;

2.5 **uważa**, że to władze lokalne i regionalne powinny decydować o typie usług, ich formacie i wymogach jakościowych, ponieważ są one najbliżej obywateli. Co więcej, procedury demokratyczne, którym podlegają podmioty sektora publicznego w podejmowaniu tego rodzaju decyzji, gwarantują odpowiedni poziom kontroli i przejrzystości.

2.6 **uważa** za istotne ponowne podkreślenie, iż władze te powinny mieć swobodę decydowania o tym, czy mają same wewnętrznie świadczyć usługi, zlecać je partnerom zewnętrznym, czy świadczyć je przy współpracy z innymi partnerami;

2.7 **podkreśla** potrzebę wypracowania przez władze lokalne i regionalne innych, bardziej indywidualnych i elastycznych form współpracy;

2.8 **podkreśla** potrzebę większej koncentracji na obywatelach, ponieważ to właśnie dla obywateli świadczone są usługi;

2.9 **zapewnił** w swojej opinii nt. projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty publiczne, że projekty partnerstwa publiczno-prywatnego muszą być elastyczne i ogólnie dostępne. Podkreślił również, że podczas procedur udzielania zamówień publicznych istnieje potrzeba dialogu pomiędzy nabywcą a dostawcą;

2.10 **stwierdził** w tej samej opinii, że „należy ustanowić, że zamówienia władz regionalnych i lokalnych udzielane ich własnym niezależnym osobom prawnym nie podlegają zakresowi stosowania dyrektyw i muszą być uznane za produkcję wykonaną w ramach ich własnego zarządzania”;

2.11 **przyjmuje z zadowoleniem** zapewnienie Zielonej Księgi, że „Prawo Wspólnoty dotyczące zamówień publicznych i koncesji jest neutralne w odniesieniu do wyboru dokonywanych przez Państwa Członkowskie pomiędzy dostarczaniem usług publicznych samemu a zlecaniem ich osobom trzecim”;

2.12 **stwierdza**, że w wielu krajach rozwija się typ partnerstwa, w którym obywatele decydują, kto ma być dostawcą usług. Rola administracji publicznej sprowadza się wówczas do zapewnienia minimalnego poziomu jakości i zapewnienia, że przedsiębiorstwa działają w dobrej wierze. Obecne reguły udzielania zamówień publicznych nie uwzględniają tych sytuacji, w których obywatele odrywają ważną rolę oraz podejmują ostateczną decyzję o tym, kto ma być dostawcą usług;

2.13 **nie jest w stanie jeszcze stwierdzić**, czy powinno się wprowadzić ustawodawstwo Wspólnotowe dotyczące koncesji na usługi, ponieważ pojęcie „partnerstwo” nie zostało jeszcze zdefiniowane. Komitet nie uważa, że koncesje na usługi powinny podlegać wspólnotowym dyrektywom o zamówieniach, ponieważ koncesje wymagają elastyczniejszych procedur niż zamówienia;

2.14 **stwierdza**, że obecne ustawodawstwo dotyczące zamówień jest wciąż skomplikowane i nie promuje elastyczności ani innowacji;

2.15 **podkreśla**, że decyzja o przeniesieniu przedsiębiorstwa z sektora publicznego do prywatnego powinna być decyzją polityki gospodarczej i tym samym podlegać wyłącznie kompetencji Państw Członkowskich;

2.16 **wyraża nadzieję**, że doświadczenie nabyte w wyniku konkurencyjnego dialogu zostanie wzięte pod uwagę przy proponowaniu dalszych rozwiązań. Komitet wskazuje również,

że w swojej opinii nt. dyrektyw dotyczących procedur udzielania zamówień publicznych, wyraził swoje wątpliwości dotyczące tego typu zamówień i wezwał do częstszego stosowania zamówień negocjowanych;

2.17 **wyraża nadzieję**, że Komisja wyjaśni sytuację prawną dotyczącą sprawy Teckal, ponieważ jest ona w różny sposób interpretowana w poszczególnych Państwach Członkowskich. Komitet nie uważa, by działania podejmowane przez przedsiębiorstwa państwowe powinny być regulowane wspólnotowym ustawodawstwem dotyczącym zamówień publicznych, ponieważ są one kontrolowane przez państwo i równoznaczne z operacjami wewnętrznymi. Dodatkowo, większość pracy wykonywana jest wspólnie z władzami państwa, do których przedsiębiorstwa te należą;

2.18 **podkreśla** potrzebę osiągnięcia konsensusu politycznego na poziomie lokalnym i regionalnym podczas zawierania długoterminowych porozumień;

2.19 **podkreśla** potrzebę uwzględniania wymogów demokratycznych, które muszą być odzwierciedleniem woli obywateli, jak również wymogów konkurencji;

2.20 **zamierza** powrócić do tematu, kiedy zdefiniowane zostanie pojęcie „partnerstwa”;

2.21 na koniec, **chciałby postawić** kilka dalszych pytań:

- W jaki sposób zachować element demokratyczności w projektach partnerskich i zamówieniach publicznych?
- Jakie są możliwości sprawowania władzy politycznej przez obywateli?
- Jaka swoboda ekonomiczna będzie możliwa w przypadku zamówień długoterminowych?
- W jaki sposób można zapewnić polityczną wolność działania?
- Jak traktowane są zmiany potrzeb i okoliczności w przypadku zamówień długoterminowych?
- W jaki sposób zapewni się obywateli o przejrzystości działania?
- Czy istnieje jakakolwiek gwarancja, że władze będą w stanie zarządzać, monitorować i zapewnić wysoką jakość usług dla obywateli?
- Jaki jest wpływ i znaczenie Funduszy Strukturalnych dla rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego?

Bruksela, 17 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji pt.: „Nauka i Technologia: kluczowe dziedziny dla przyszłości Europy – kierunki polityki wspierania badań naukowych w Unii Europejskiej”

(2005/C 71/06)

KOMITET REGIONÓW,

Uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej pt.: „Nauka i Technologia: kluczowe dziedziny dla przyszłości Europy – kierunki polityki wspierania badań naukowych w Unii Europejskiej” (COM(2004) 353 końcowy);

Uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 17 czerwca 2004 r. w sprawie zasięgnięcia opinii Komitetu w tej kwestii, zgodnie z art. 265 ust.1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

Uwzględniając decyzję Przewodniczącego Komitetu z dnia 5 kwietnia 2004 r. powierzającą Komisji ds. Kultury i Edukacji przygotowanie opinii w tej sprawie;

Uwzględniając podjętą w Lizbonie decyzję Rady Europejskiej, która przyjęła koncepcję Europejskiej Przestrzeni Badawczej (ERA), tym samym kładąc podwaliny pod wspólną politykę w zakresie nauki i technologii w całej Unii Europejskiej;

Uwzględniając decyzję Rady Europejskiej podjętą w Barcelonie w marcu 2002 r., kiedy Unia Europejska wyznaczyła sobie cel zwiększenia do 2010 r. nakładów na badania naukowe do poziomu 3 % PKB Unii Europejskiej;

Uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej pt.: „Europa i Podstawowe Badania Naukowe” ⁽¹⁾;

Uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej ⁽²⁾ pt.: „Rola uniwersytetów w Europie opartej na wiedzy” i opinię perspektywną Komitetu Regionów w sprawie „Roli uniwersytetów w rozwoju lokalnym i regionalnym w kontekście Europy opartej na wiedzy” (CdR 89/2003 fin ⁽³⁾);

Uwzględniając raport panelu wysokiej rangi ekspertów, któremu przewodniczył profesor Ramon Marimon, „Ocena efektywności nowych instrumentów szóstego programu ramowego” (21 czerwca 2004 r.);

Uwzględniając projekt opinii Komitetu (CdR 194/2004 rev. 1) przyjęty 22 września 2004 r. przez Komisję ds. Kultury i Edukacji (sprawozdawca: **Jyrki Myllyvirta**, Burmistrz Mikkel, FI/EPP);

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) Wszystkie cele komunikatu stanowią absolutnie niezbędne elementy dla wprowadzenia w życie wypracowanej w Lizbonie Strategii dla Europy. Podniesienie europejskich nakładów na badania naukowe do poziomu 3 % PKB, z czego 2 % ma pochodzić ze źródeł prywatnych i być powiązane z badaniami naukowymi promującymi oparte na wiedzy społeczeństwo i gospodarkę w Europie, jest ambitnym celem, który może zostać zrealizowany wyłącznie poprzez wspólne zaangażowanie i skoordynowane działań Unii oraz Państw Członkowskich;
- 2) Komunikat wyznacza sześć głównych celów na rzecz rozwoju. Są to:
 - stworzenie europejskich centrów doskonałości poprzez współpracę między laboratoriami;
 - wdrożenie europejskich inicjatyw technologicznych;
 - wspieranie kreatywności badań podstawowych poprzez współzawodnictwo pomiędzy grupami naukowców na szczeblu europejskim;
 - zwiększenie atrakcyjności Europy dla najlepszych pracowników badawczych;
 - rozwijanie infrastruktur badawczych o znaczeniu europejskim;
 - wzmocnienie koordynacji krajowych programów badawczych;

⁽¹⁾ COM(2004) 9 końcowy

⁽²⁾ COM(2003) 58 końcowy

⁽³⁾ Dz.U. C 73 z 23.3.2004, str. 22

Szersze propozycje proceduralne dotyczą:

- podnoszenia efektywności badań naukowych na terenie Unii, szczególnie w nowych Państwach Członkowskich;
- koncentracji wysiłków Unii Europejskiej na kluczowych zagadnieniach
- zwiększania ilości poprzez jakość;

- 3) Działania zaproponowane w komunikacie nie są same w sobie instrumentami spójności, lecz nieuchronnie mają pozytywny bądź negatywny wpływ na spójność. Przemysł oparty na wiedzy i badaniach naukowych jest dla całej Europy siłą napędową rozwoju; pozyskanie takich sił dla promowania celów spójności jest bardziej efektywne z punktu widzenia polityki regionalnej niż polityki badań naukowych prowadzącej do centralizacji, co musi zostać zrekompensowane przez regionalną politykę subwencji i datków;

**na 57 sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dnia 18 listopada 2004 r.)
Komitet jednomyślnie przyjął następującą opinię:**

1. Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

1.1 **przyjmuje z zadowoleniem** komunikat pt.: „*Nauki i Technologii: kluczowe dziedziny dla przyszłości Europy – kierunki polityki wspierania badań naukowych w Unii Europejskiej*” i uważa go za niezwykle ważny punkt wyjścia do wzmocnienia i poprawy europejskich badań naukowych dla dobra całej Europy;

1.2 **zgadza się z Komisją Europejską**, iż badania naukowe, rozwój techniczny i innowacyjność są podstawą gospodarki opartej na wiedzy, będąc kluczowym czynnikiem wzrostu, konkurencyjności firm oraz zatrudnienia, a także podniesienia jakości życia obywateli UE;

1.3 **przypomina**, że rozwój i sukces każdego z regionów w Europie coraz bardziej zależą od stopnia zaawansowania gospodarki opartej na wiedzy;

1.4 **uważa**, że podczas gdy wysiłki Unii Europejskiej na polu polityki w dziedzinie badań naukowych okazały się cenne i konieczne, takie podejście wydaje się już nie spełniać potrzeb dnia dzisiejszego;

1.5 **popiera** zamiar inwestowania 3 % PKB w badania naukowe i rozwój. Ten absolutnie niezbędny cel może być osiągnięty wyłącznie poprzez solidne zaangażowanie się w jego realizację wszystkich Państw Członkowskich. Ilościowo badań naukowych może być jedynie marginalna. Środki unijne mogą być jednak istotne oraz niezbędne dla wzmocnienia zaangażowania i pozyskiwania maksymalnych korzyści z inwestycji;

1.6 **popiera** propozycję Komisji Europejskiej dotyczącą podwojenia w latach 2007 – 2013 unijnych funduszy na badania naukowe. W interesie całej Europy leży to, by propozycja Komisji została zaakceptowana, nawet jeśli pozostałe części składowe planów budżetowych na lata 2007–2013 uległyby zmianie;

1.7 **podkreśla**, podobnie jak Komisja, że nowe Państwa Członkowskie ze swoimi ludzkimi i kulturowymi zasobami stanowią dodatkową motywację do ulepszonego działania i powiększenia zasobów w zakresie polityki w dziedzinie badań naukowych.

EUROPEJSKA WARTOŚĆ DODANA

KOMITET REGIONÓW

1.8 **podkreśla**, że na polu polityki w dziedzinie badań naukowych europejska wartość dodana jest ewidentna. Jest ona tworzona przez:

- możliwość nadbudowy niezbędnej masy krytycznej w tych dziedzinach badań naukowych, gdzie pojedyncze kraje są zbyt małe,
- większą siłę przyciągania najlepszych naukowców,
- polepszoną mobilność wysoko wykwalifikowanych naukowców i innych ekspertów;

1.9 **uważa**, że unijne fundusze na badania naukowe i rozwój, włączając nowy program ramowy, muszą być dynamiczne i muszą odpowiadać na potrzeby działalności gospodarczej, nauki i społeczeństwa, w celu kierowania badań naukowych na te dziedziny, których wpływ na europejski wzrost, konkurencyjność firm oraz zatrudnienie jest najbardziej ewidentny;

1.10 **wskazuje**, że miasta oraz samorządy lokalne i regionalne na wiele pozytywnych sposobów mogą przyczynić się do tworzenia europejskiej wartości dodanej. Obejmują one regionalne polityki innowacyjne, ośrodki technologiczne, inkubatory technologiczne, parki naukowo-technologiczne, kapitały podwyższonego ryzyka, które to wszystkie zostały starannie uwzględnione w komunikacie. Samorządy lokalne i regionalne także odgrywają ważną rolę w dziedzinie innowacyjności w odniesieniu do takich kwestii, jak zrównoważony rozwój w społeczeństwie poprzez utrzymywanie bliskich kontaktów z obywatelami UE;

1.11 **z zadowoleniem przyjmuje** postanowienie o rozwinięciu infrastruktur badawczych o znaczeniu europejskim;

1.12 **z zadowoleniem przyjmuje** dążenie do wypracowania bardziej opłacalnej polityki Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych;

1.13 **podkreśla**, że masa krytyczna zależy od dziedziny badań naukowych, ich zakresu tematycznego oraz od uczestników (patrz: Raport Marimona). Nie należy stosować zbyt ogólnych rozwiązań we wszystkich obszarach tematycznych oraz instrumentach badawczych;

1.14 **wskazuje**, że podczas usprawniania koordynacji programów krajowych, również regionalne badania naukowe oraz wpływ tych badań na rozwój regionalny muszą być wzięte pod rozwagę;

1.15 **podkreśla**, że małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP), stanowiące 99 % wszystkich przedsiębiorstw, dostarczają najwięcej miejsc pracy i są kluczowymi czynnikami europejskiej innowacyjności i rozwoju regionalnego. Europejska polityka w dziedzinie badań naukowych musi angażować małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP) oraz musi również w większym niż dotychczas stopniu brać pod uwagę ich potrzeby badań i rozwoju;

1.16 **zgadza się**, że naukowcy muszą być w stanie w pełni wykorzystać środki europejskiej polityki w dziedzinie badań naukowych – włączając możliwość projektów o mniejszych rozmiarach – zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami **oraz z zadowoleniem przyjmuje** sugestię dotyczącą stworzenia bardziej otwartych mechanizmów w zakresie finansowania badań;

1.17 **pragnąłby widzieć**, że przykładą się większą wagę do projektów z własnej inicjatywy naukowców, opartych o potrzeby przedsiębiorstw w zakresie badań i rozwoju;

1.18 **podkreśla**, jak wielki wpływ mogą mieć lokalne i regionalne programy oraz strategie. Zwykle miasta, samorządy lokalne i regionalne, we współpracy z uniwersytetami i przedsiębiorcami działającymi na danym obszarze, koordynują narzędzia niezbędne do lokalnego i regionalnego rozwoju gospodarczego oraz całą infrastrukturę innowacyjności;

1.19 **uznaje** metodę EUREKA za dobry przykład ukierunkowanej na badania naukowe, ambitnej sieci badawczej, gdzie również małym i średnim przedsiębiorstwom stawia się niskie wymagania umożliwiające udział;

RÓŻNORODNOŚĆ I GEOGRAFICZNA DECENTRALIZACJA BADAŃ

KOMITET REGIONÓW

1.20 **wskazuje**, że największym atutem Europy jest wysoki poziom wykształcenia wśród bardzo dużej części populacji; w celu wykorzystania go w całości Europa musi dysponować

szeroko rozprzeszczerzoną infrastrukturą edukacyjną i badawczą;

1.21 **zaleca** podjęcie zdecydowanych działań umożliwiających również mniejszym instytucjom i władzom publicznym czerpanie korzyści z europejskiej polityki w dziedzinie badań naukowych. Świat badań i rozwoju stał się wielowymiarowy i zróżnicowany. Różnice pomiędzy podstawowymi i stosowanymi badaniami naukowymi zacierają się. Wiedza może powstawać w placówkach badawczych różniących się wielkością i rodzajem. Nawet małe instytucje mogą tworzyć wiedzę będącą przedmiotem zainteresowania na całym świecie w wąskich specjalizacjach, zwłaszcza jeżeli współpracują one z przedsiębiorstwami z sektora zaawansowanych technologii;

1.22 **podkreśla**, że różnorodność, autonomia i decentralizacja geograficzna badań są ważnymi czynnikami we wzroście ich regionalnego wpływu. Wypracowywanie struktur administracyjnych samorządów miejskich i regionalnych jest również zasadniczym warunkiem dla skutecznego transferu rozwiązań innowacyjnych z placówek badawczych do przedsiębiorstw i organizacji publicznych. To jest szczególnie ważne w nowych Państwach Członkowskich, gdzie wypracowywanie zdecentralizowanych struktur administracyjnych, jak również wzmacnianie samorządów lokalnych i regionalnych, są kluczowymi czynnikami w zapewnianiu zrównoważonego rozwoju na poziomie lokalnym i regionalnym;

1.23 **wskazuje**, że istnieją różne systemy w Europie. W zależności od kraju, samorządy miejskie, lokalne i regionalne mają często zasadniczą rolę w organizowaniu, finansowaniu i rozwoju kształcenia wyższego i badań naukowych, a szczególnie w tworzeniu innowacyjnego otoczenia, łączącego badania naukowe, rozwój, inkubatory technologiczne oraz przedsiębiorstwa, w którym wyniki badań naukowych prowadzą do podejmowania nowej działalności, tworzenia miejsc pracy i zwiększania dobrobytu;

1.24 **wierzy**, że zaproponowana w komunikacie koncepcja „ośrodków doskonałości” musi zostać wprowadzona w życie biorąc również pod uwagę wysoce wyspecjalizowane mniejsze ośrodki, które mogą mieć zasadniczą rolę w rozwoju globalnej konkurencyjności biznesów działających w wąskich dziedzinach produkcji, co może być początkiem wyłaniania się nowych przedsiębiorstw działających na większą skalę;

1.25 **wierzy**, że to samo można zastosować w przypadku platform technologicznych; niezbędne jest, by postrzegać platformy jako mechanizmy wspierania zróżnicowanych przedsiębiorstw sektora zaawansowanych technologii w różnych częściach Europy;

1.26 **z zadowoleniem przyjmuje** uzupełniającą rolę funduszy na badania naukowe i funduszy strukturalnych; praktyczne rozwiązania muszą zostać wypracowane w regionach objętych Celem „Zbieżność” oraz w ramach Celu „Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie”, ze specjalnym naciskiem na nowe Państwa Członkowskie;

1.27 **zaleca** kontynuowanie i wzmocnienie działań „Marie Curie” mających na celu zwiększenie atrakcyjności Europy dla najlepszych pracowników badawczych. Europejskie badania naukowe muszą być w stanie wykorzystać cały swój potencjał w celu poprawy konkurencyjności Europy, polepszenia sytuacji młodzieży, kobiet, wszystkich regionów oraz osiągnięcia korzyści płynących ze wzrostu współpracy z krajami trzecimi;

WSKAZÓWKI DO SIÓDMEGO PROGRAMU RAMOWEGO

KOMITET REGIONÓW

1.28 **z zadowoleniem przyjmuje** zaproszenie, przedstawione na końcu komunikatu skierowanego do różnych uczestników zainteresowanych badaniami w Europie oraz użytkownikami tych badań, do wzięcia udziału w dyskusji, w wyniku której zostanie sformułowany siódmy program ramowy;

1.29 **podkreśla** również możliwość odegrania pozytywnej roli w proponowanej Europejskiej Radzie ds. badań naukowych przez różne zainteresowane strony, a szczególnie przez samorządy lokalne i regionalne. Koncepcja Europejskiej Rady ds. badań naukowych, która może być agencją wspólnotową lub innego rodzaju strukturą, powinna być zorganizowana w taki sposób, aby umożliwić ściśle kontakty z administracją na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz z Komitetem Regionów. Finansowanie europejskich badań naukowych i rozwoju powinno być realizowane w oparciu o doskonałość naukową oraz potencjał tworzenia innowacji na potrzeby rynku komercyjnego oraz społeczeństwa. Zdaniem Komitetu ważne jest, by z wyników badań mogli korzystać także naukowcy i regiony europejskie nienależące do zespołów badawczych, które są finansowane za pośrednictwem proponowanej Europejskiej Rady ds. badań naukowych;

1.30 **popiera** zaproponowaną racjonalizację i przegrupowanie działalności unijnych w celu wspierania badań naukowych w małych i średnich przedsiębiorstwach oraz na ich

korzyść, na rzecz rozwoju kapitału ryzyka, ośrodków badawczych, ośrodków innowacyjności oraz regionalnych polityk innowacyjności, jak również na rzecz transferów technologicznych oraz zarządzania własnością intelektualną i patentami. Niniejsza propozycja angażuje wiele Dyrekcji Generalnych Komisji i musi zostać przygotowana wspólnym wysiłkiem – niezwykle istotne jest, by również Komitet Regionów był ściśle zaangażowany.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

2.1 **zaleca**, by kwestia promowania zrównoważonego rozwoju regionalnego w Europie została połączona z procesem wprowadzania w życie europejskiej polityki w dziedzinie badań naukowych;

2.2 **podkreśla**, że propagowanie badań naukowych i rozwoju musi zostać wzięta pod uwagę podczas przygotowywania nowych programów funduszy strukturalnych;

2.3 **podkreśla**, iż „wymiar ludzki” oraz potrzeby społeczne powinny zostać uwzględnione w nowym programie finansowania;

2.4 **podkreśla** istotną rolę badań naukowych oraz infrastruktury związanej z innowacyjnością, ośrodków badań, parków technologicznych oraz ośrodków doskonałości włącznie z tymi o mniejszej skali, które – o czym należy pamiętać – odgrywają kluczową rolę w procesie kształcenia naukowców oraz w budowaniu kapitału ludzkiego na poziomie lokalnym, jak również na korzyść większych regionów;

2.5 **zaleca**, by Unia Europejska finansowała więcej badań w zakresie przedsiębiorczości, innowacyjności na szczeblu regionalnym oraz urynkowania badań naukowych. Ma to na celu wypracowanie instrumentów wzmocniających gospodarkę opartą na wiedzy w różnych częściach UE.

Bruksela, 18 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatów Komisji

- „Dalsza integracja europejskiego systemu kolejowego: trzeci pakiet kolejowy”
- „Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 91/440/EWG w sprawie rozwoju kolei wspólnotowych”
- „Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uprawnień załóg prowadzących pociągi i lokomotywy we wspólnotowej sieci kolejowej”
- „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw i obowiązków pasażerów w międzynarodowym transporcie kolejowym”
- „Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odszkodowań z tytułu naruszenia umownych wymogów jakościowych w kolejowych przewozach towarowych”

(2005/C 71/07)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając komunikat Komisji pt. „Dalsza integracja europejskiego systemu transportu kolejowego: trzeci pakiet kolejowy” – COM(2004) 140 final; wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 91/440/EWG w sprawie rozwoju kolei wspólnotowych, – COM(2004) 139 final – 2004/0047 (COD); wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uprawnień załóg prowadzących pociągi i lokomotywy we wspólnotowej sieci kolejowej – COM(2004) 142 final – 2004/0048 (COD), wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw i obowiązków pasażerów w międzynarodowym transporcie kolejowym” – COM(2004) 143 final i wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odszkodowań z tytułu naruszenia umownych wymogów jakościowych w kolejowych przewozach towarowych, – COM(2004) 144 final – 2004/0050 (COD);

uwzględniając decyzję Rady z dnia 28 kwietnia 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 oraz art. 71 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję przewodniczącego Komitetu z dnia 19 czerwca 2004 r. powierzającą sporządzenie opinii w tej sprawie Komisji ds. Polityki Spójności Terytorialnej;

uwzględniając swoją poprzednią opinię w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie interoperacyjności konwencjonalnego transeuropejskiego systemu kolejowego (COM(1999) 617 final – 1999/0252 COD) (CdR 94/2000 fin) ⁽¹⁾;

uwzględniając swoją poprzednią opinię w sprawie komunikatu Komisji „Ku zintegrowanemu europejskiemu obszarowi kolejowemu, – (COM(2002) 18 final (drugi pakiet kolejowy) (CdR 97/2002 fin) ⁽²⁾;

uwzględniając swoją poprzednią opinię w sprawie białej księgi „Europejska polityka transportowa do 2010 r.: czas wyborów, (COM(2001) 370 final) (CdR 54/2001 fin) ⁽³⁾;

uwzględniając swoją poprzednią opinię w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przyznania wspólnotowego wsparcia finansowego służącego poprawie parametrów ekologicznych systemu transportu towarowego – Marco Polo” (COM(2002) 54 final – 2002/0038 COD) (CdR 103/2002 fin) ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Dz.U. C 317 z 6.11.2000 r., str. 22.

⁽²⁾ Dz.U. C 66 z 19.3.2003 r., str. 5.

⁽³⁾ Dz.U. 192 z 12.08.2002, str. 8.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 278 z 14.11.2002 r., str. 15.

uwzględniając swoją poprzednią opinię w sprawie „Korytarze i sieci TEN-T: dźwignia wzrostu i instrument spójności europejskiej” oraz komunikatu Komisji „Rozwój europejsko-śródoziemnomorskiej sieci transportowej” (COM(2003) 376 final) (CdR 291/2003 fin) (⁹);

uwzględniając swój projekt opinii (CdR 161/2004 rev. 2) przyjęty dnia 24 września 2004 r. przez Komisję ds. Polityki Spójności Terytorialnej (sprawozdawca: **Bernard Soulage**, wiceprzewodniczący regionu Rhône (FR, PSE));

a także mając na uwadze co następuje:

- 1) Rozwój pasażerskich i towarowych przewozów kolejowych jest niezbędnym warunkiem budowy zintegrowanej Europy, a jednocześnie ważnym źródłem wzrostu gospodarczego.
- 2) Dążenie do kontrolowanego otwarcia rynków transportu kolejowego może stanowić dodatkowy atut w realizacji tego celu, zwłaszcza na szczeblu międzynarodowym.
- 3) We wszystkich działaniach zmierzających do integracji i liberalizacji rynku uwzględniać należy jednocześnie trzy aspekty: jakość usług, bezpieczeństwo przewożonych osób i towarów, prawa użytkowników i obszary objęte obsługą,

na 57. sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dnia 17 listopada) jednomyślnie przyjął następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Ku utworzeniu wewnętrznego rynku usług kolejowych

O ile przedstawione propozycje są co do zasady możliwe do przyjęcia przez Komitet Regionów, wiele punktów wymaga jednak doprecyzowania, zarówno jeśli chodzi o tryb postępowania i interwencji danych państw i jednostek samorządu terytorialnego, jak i o zakres, zasięg i charakter przepisów proponowanych przez Komisję. Komitet Regionów pragnie uzyskać pewność, że realizacja tej reformy kolejowej odbywa się na warunkach sprzyjających poprawie usług kolejowych, zwiększających konkurencyjność kolei w stosunku do innych środków transportu i zapewniających niezbędną rentowność podmiotom prowadzącym przewozy kolejowe.

KOMITET REGIONÓW

1.1 **wyraża zadowolenie** z działań podjętych w celu wspierania i budowy zintegrowanego europejskiego obszaru kolejowego; stanowią one bowiem niezbędny warunek nadania nowego impulsu rozwojowi tego środka transportu, którego nie sposób pominąć w perspektywie polityki zrównoważonego rozwoju transportu w Unii Europejskiej opisanej w białej księdze;

1.2 w znacznym stopniu **popiera** działania podejmowane przez Komisję na rzecz postępu w budowie prawdziwego wewnętrznego rynku usług kolejowych, zarówno w dziedzinie przewozów pasażerskich jak i towarowych, zgodnie z decyzjami Parlamentu Europejskiego. Propozycje przedstawione w ramach trzeciego pakietu kolejowego zmierzają w kierunku poprawy jakości usług frachtowych i stopniowego otwierania rynku przewozów pasażerskich we wszystkich krajach Unii, poczynając od międzynarodowych przewozów pasażerskich;

1.3 **stwierdza**, że w dziedzinie międzynarodowych przewozów pasażerskich rozwój usług przewozowych bardzo szyb-

kimi pociągami łączącymi regiony stanowi inicjatywę zasługującą na poparcie w perspektywie rozwoju zrównoważonego; jednak winien się on odbywać w programie gwarantującego wysoką jakość obsługi regionów w oparciu o odpowiednią częstotliwość kursów;

1.4 **pragnie** wspierać rozwój usług transgranicznych, stanowiących istotny rynek dla przewozów podróży z miejsca zamieszkania do miejsca pracy. Dla zapewnienia wysokiego poziomu jakości i rentowności takich usług należy ułatwiać zawieranie porozumień między zainteresowanymi regionami;

1.5 **przywiązuje również wielką wagę** do zagadnień zagospodarowania przestrzennego i równości dostępu do poszczególnych terytoriów. W związku z tym pragnie podjęcia wszelkich niezbędnych środków, aby pojawienie się nowych operatorów kolejowych nie doprowadziło do rezygnacji z usług nierentownych, świadczonych obecnie dzięki mechanizmom ujednoliconych taryf.

Można tu wymienić dwa zagrożenia:

— Pierwsze dotyczy regionów peryferyjnych lub stanowiących enklawy, które mogą znaleźć się poza zasięgiem tych nowych usług, jeśli ich cechy określać będzie wyłącznie operator. Podobnie też pewnym liniom międzyregionalnym, nie będące przedmiotem umów o realizację zadań publicznych, grozić może destabilizacja w obliczu pojawienia się linii międzynarodowych skupiających się na obsłudze stacji generujących największy ruch, a więc i największą rentowność.

— Drugie zagrożenie dotyczy warunków stosowania klauzuli ochronnej w przypadku połączeń – w szczególności regionalnych – będących przedmiotem umowy o realizację zadań publicznych.

(⁹) Dz.U. C 109 z 30.04.2004 r., str. 10.

1.6 **przypomina**, że bezpieczeństwo przewozów kolejowych ma zasadnicze znaczenie – o czym mowa w uzasadnieniu – a pojawienie się tanich przewoźników nie powinno się odbywać ze szkodą dla bezpieczeństwa użytkowników (szkolenie maszynistów i licencje, stopień zużycia taboru i zasady konserwacji). Jest to tym ważniejsze, że zezwolenie na przewozy kabotażowe doprowadzi do ukształtowania się ruchu mieszanego, w szczególności na trasach regionalnych, na których umowy o realizację zadań publicznych narzucają najczęściej wysoki poziom bezpieczeństwa. Otwarcie rynku dla przewozów kabotażowych prowadzi również *de facto* do liberalizacji rynku przewozów kolejowych na pewnych trasach krajowych; należy zatem zadbać o to, by to otwarcie na konkurencję nie prowadziło do osłabienia rentowności niektórych tras krajowych nie podlegających umowom o realizację zadań publicznych;

1.7 **potwierdza** wagę, jaką przywiązuje do procedur oceny reform prowadzonych w branży kolejowej w celu upewnienia się, że istotnie służą one poprawie oferowanych usług (poziom podaży, jakość usług, bezpieczeństwo, koszty). W tym kontekście Komitet ma wątpliwości co do trafności przyjętego harmonogramu, który nie przewiduje niezbędnej oceny poprzednich reform.

Uprawnienia załóg we wspólnotowej sieci kolejowej

KOMITET REGIONÓW

1.8 **popiera** inicjatywę Komisji zmierzającą do wprowadzenia dwuskładnikowego systemu nadawania uprawnień maszynistom, mianowicie 1) licencji ważnej na całym terytorium UE, wydawanej przez organ krajowy lub upoważniony podmiot i należącej do maszynisty; 2) dodatkowego jednolitego certyfikatu dla każdego maszynisty, dotyczącego szczególnych wymogów danej usługi, o ograniczonym okresie ważności, wydawanego przez przedsiębiorstwo kolejowe zatrudniające maszynistę;

1.9 **stwierdza**, że system ten został uzgodniony z partnerami społecznymi (Wspólnota Kolei Europejskich, Europejska Federacja Pracowników Transportu) i że gwarantuje on swobodny przepływ pracowników w obrębie Wspólnoty;

1.10 **potwierdza**, że ustalenie surowych reguł bezpieczeństwa jest niezbędnym wymogiem, jaki należy spełnić w dążeniu do interoperacyjności sieci. Proponowana harmonizacja jest koniecznością w obliczu dużego zróżnicowania przepisów krajowych w kwestii nadawania uprawnień maszynistom. Kontrola zdolności fizycznej i psychicznej, okresowe jej sprawdzanie i monitorowanie poziomu kompetencji oraz podstawowa znajomość jednego ze wspólnych języków stanowią niezbędne gwarancje wysokiego poziomu bezpieczeństwa na kolei;

1.11 **aprobuje** etapowe wprowadzanie nowych przepisów poprzez ograniczenie ich stosowania w pierwszej kolejności do

maszynistów pociągów zatrudnionych na liniach międzynarodowych, stwierdzając jednak konieczność rozszerzenia ich docelowo – po dokonaniu stosownej oceny – na wszystkich maszynistów pociągów.

Prawa i obowiązki pasażerów w międzynarodowych przewozach kolejowych

KOMITET REGIONÓW

1.12 **wyraża zadowolenie** z podjętej przez Komisję inicjatywy formalnego uregulowania praw i obowiązków pasażerów w międzynarodowych przewozach kolejowych, podobnie jak to zrobiono w dziedzinie przewozów lotniczych; inicjatywa ta służy zdrowej konkurencji między różnymi sposobami przewozu;

1.13 **wyraża życzenie**, by proponowane działania zostały rozszerzone na usługi kabotażowe wewnątrz państw powstające w ramach rozpatrywanych przepisów;

1.14 **zauważa**, że przedstawiciele użytkowników i samorządów lokalnych nie są wystarczająco uwzględnieni w procedurach, które mogą zostać wprowadzone.

Odszkodowania z tytułu naruszenia umownych wymogów jakościowych w kolejowych przewozach towarowych

KOMITET REGIONÓW

1.15 **stwierdza**, że udział frachtu kolejowego spadł, podczas gdy wzrosły oczekiwania klientów co do jakości, punktualności dostaw itp.;

1.16 za niezbędne **uważa** podjęcie działań służących poprawie jakości usług świadczonych przez przedsiębiorstwa kolejowe i że brak takich działań powodować będzie dalszy regres kolejowych przewozów towarowych;

1.17 **przyjmuje do wiadomości** podejmowane przez Komisję wysiłki na rzecz wzrostu udziału rynkowego frachtu kolejowego w ciągle bardzo trudnej sytuacji. Sposobem utrzymania i przyciągnięcia nowych klientów jest z pewnością poprawa jakości usług świadczonych przez operatorów;

1.18 **ma wątpliwości** co do tego, czy Komisja powinna wprowadzać w tej branży uregulowania prawne, odpowiednimi przepisami, ponieważ operatorzy wchodzą z klientami w stosunki umowne, w których wymogi jakościowe stanowią element negocjacji. Istnieje ryzyko wystąpienia niepożądanych skutków, w szczególności jeśli wymogi jakościowe przełożą się miały na wzrost kosztów usług, podczas gdy w transporcie drogowym obowiązuje swoboda negocjowania wymogów przez strony umowy. Zagadnienie to jest tym bardziej delikatne w przypadku operatorów kolejowych nowych państw członkowskich, szczególnie jeśli Komisja nie ureguluje wymogów jakościowych w sposób identyczny dla wszystkich środków transportu.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

2.1 **wnosi** o zmianę ustalonego harmonogramu, by przewidywał on czas na dokonanie niezbędnej oceny poprzednich reform oraz o uwzględnienie w ocenach tych w szczególności zmian, jakich reformy te wymagają w krajach, które niedawno przystąpiły do Unii oraz w regionach peryferyjnych;

2.2 **pragnie** uściślenia definicji usługi międzynarodowej przez wprowadzenie obowiązku usytuowania stacji końcowej przynajmniej w jednym dużym mieście w każdym kraju, którego dotyczy usługa międzynarodowa. Definicja pasażerskich usług międzynarodowych zaproponowana w artykule pierwszym proponowanej dyrektywy [COM(2004) 139 final] ogranicza się do jednego kryterium – mianowicie by wszystkie wagony przejeżdżały co najmniej przez jedną granicę. Prostota tej definicji może być źródłem zachowań niepożądanych (*free riders*), ponieważ aby skorzystać ze statusu usługi międzynarodowej wystarczyłoby wówczas obsługiwać pierwszą stację znajdującą się za granicą, podczas gdy niemal całość obrotów byłaby osiągnięta w tym samym państwie. Praktyka taka oznaczałaby faktyczne otwarcie rynku wewnętrznego danego kraju;

2.3 **zwraca się** o uściślenie rolę państw i samorządów terytorialnych w definicji cech charakterystycznych danej usługi przewozu międzynarodowego (liczba usług, liczba przystanków, częstotliwość, okresowość, ceny na odcinkach krajowych);

2.4 **proponuje** uściślenie treści proponowanej dyrektywy w taki sposób, by ograniczenia dotyczące kabotażu należały do kompetencji samorządu terytorialnego – jako organu organizującego linię stanowiącą przedmiot umowy o świadczenie zadań publicznych – oraz organu kontrolnego, o którym mowa w art. 30 dyrektywy 2001/14/WE;

2.5 **zaleca** określenie warunków prowadzenia przewozów międzynarodowych w zależności od rodzaju przewidywanych usług. Warunki rentowności świadczenia tych usług, ich ceny i

poziom obsługi zależą bowiem od ich charakteru. Trudno więc zakładać a priori takie same zasady dla linii transgranicznej łączącej dwa sąsiadujące regiony, linii bardzo szybkich pociągów typu Londyn-Marsylia, linii nocnej Hamburg-Zurich czy usługi okresowej Paryż-Wenecja;

2.6 **proponuje** zamieszczenie wzmianki o efektach otwarcia na konkurencję rynku międzynarodowych przewozów kolejowych dla międzynarodowych linii autokarowych, szczególnie w perspektywie swobody ustalania cen na tych liniach (czy przedsiębiorstwa te mają również prawo do kabotażu?);

2.7 **zwraca uwagę** na konieczność uściślenia, czy i na jakich warunkach można będzie swobodnie ustalać ceny na nowe międzynarodowe połączenia kolejowe – w szczególności dla klientów korzystających z przewozów kabotażowych – aby uniknąć zakłóceń warunków konkurencji z przewoźnikami krajowymi, gdy ci ostatni nie korzystają z takiej swobody;

2.8 **proponuje** ustalenie okresu eksploatacji nowych połączeń umożliwiającego zwrot z inwestycji. Dla uniknięcia zmienności podaży w tej dziedzinie należy zapewnić zainteresowanym odpowiednie gwarancje;

2.9 **wnosi**, aby w dodatkowym jednolitym certyfikacie dla pracowników wymagana była znajomość języka każdego kraju przejazdu;

2.10 **zwraca uwagę** na fakt, że warunki odszkodowania dla pasażerów kolei, w szczególności z tytułu opóźnień pociągów, winny być identyczne jak odszkodowania stosowane w transporcie lotniczym (pod względem okresu i wysokości odszkodowania);

2.11 **przypomina**, że wszystkie te zagadnienia dotyczą coraz większej liczby samorządów terytorialnych i że w związku z tym jest sprawą zasadniczą, aby ich przedstawiciele uczestniczyli w pracach wszystkich organów państwowych lub wspólnotowych odpowiedzialnych za wdrożenie tych rozwiązań.

Bruksela, 17 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „e-Zdrowie – poprawa opieki zdrowotnej dla obywateli UE: Plan działania dla europejskiego obszaru e-Zdrowia (medycyna elektroniczna)”

(2005/C 71/08)

KOMITET REGIONÓW,

Uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: „e-Zdrowie – poprawa opieki zdrowotnej dla obywateli UE: Plan działania dla europejskiego obszaru e-Zdrowia (COM(2004) 356 końcowy)”,

Uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie zasięgnięcia opinii Komitetu w tej kwestii, zgodnie z art. 265, ust.1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

Uwzględniając decyzję swojego Przewodniczącego z dnia 8 września 2004 r. w sprawie zlecenia Komisji ds. Kultury i Edukacji opracowania opinii w tej sprawie,

Uwzględniając swój projekt opinii 256/2004 Rev.1 przyjęty w dniu 22 września 2004 r. przez Komisję ds. Kultury i Edukacji, (sprawozdawca: **Olivier Bertrand**, Maire de Saint-Silvain-Bellegarde (FR/EPP))

na 57 sesji plenarnej, która odbyła się 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dnia 17 listopada) Komitet jednogłośnie przyjął następującą opinię

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Wprowadzenie

1.1 e-Zdrowie, szeroko interpretowane jak we wprowadzeniu do komunikatu Komisji, potencjalnie może zapewniać w sposób skuteczny i ekonomiczny ulepszoną opiekę zdrowotną. Jednakże kluczem do sukcesu będzie zagwarantowanie obywatelom pewności, że wszystkie aspekty e-Zdrowia, które ich dotyczą, są pomyślane tak, aby na pierwszym miejscu stawiać interes obywatela. Zaangażowanie przedstawicieli organizacji reprezentujących pacjentów i obywateli w opracowanie produktów, systemów i usług e-Zdrowia będzie zatem bardzo ważne. Przy opracowaniu systemów dla określonych grup pacjentów należy zaangażować przedstawicieli grup wsparcia tych pacjentów. Kwestia poufności prywatnej dokumentacji medycznej będzie ważną sprawą dla obywateli.

1.2 Określenie „**szuflca zdrowia skoncentrowana na obywatelach**” musi być postrzegane jako mające zastosowanie w praktycznym wdrażaniu strategii, a nie jedynie jako opis intencji w dokumentach politycznych.

1.3 Doświadczenia związane z wprowadzaniem systemów e-Zdrowia wykazały jasno potrzebę zaangażowania pracowników służby zdrowia od samego początku dyskusji dotyczącej każdego projektu e-Zdrowia, przeznaczonego do użytku przez służbę zdrowia.

1.4 Kwestia gwarancji jakości zabezpieczeń tzw. „pieczęci internetowej”(webseal) systemów e-Zdrowia będzie także miała

istotne znaczenie w budowaniu i utrzymaniu zaufania publicznego. Zbudowanie zaufania należy uznać za kluczową kwestię w zachęcaniu obywateli do używania środków, które zapewniają solidne, wyważone i bezstronne informacje i porady, w odróżnieniu od tych, które oferują słabe, czy nawet niebezpieczne informacje, często w celach komercyjnych (!).

2. Wyzwania i oczekiwania stojące przed europejskimi wydziałami zdrowia i rola e- Zdrowia

2.1 **Dostępność usług.** Komunikat stwierdza, że do roku 2051 prawie 40 % populacji Unii będzie w wieku powyżej 65 lat. Młodsze segmenty tej grupy wiekowej będą stanowić ludzie, którzy żyli i pracowali w środowisku elektronicznym i prawdopodobnie znają i swobodnie posługują się e-Zdrowiem pod warunkiem, że system ten był podawany niezbędnym kontrolom jakości, towarzyszącym ich doświadczeniom. Jednak w pierwszych latach XXI wieku wiele osób należących do starszych grup wiekowych może mieć małe doświadczenie w kontaktach z eZdrowiem i może brakować im umiejętności informatycznych niezbędnych do czerpania maksymalnych korzyści z rozwoju e-Zdrowia. Są to właśnie ci ludzie, którzy z największym prawdopodobieństwem będą wymagając większego dostępu do usług związanych z opieką zdrowotną. Aby zapewnić, że ich interesy nie doznają uszczerbku, muszą działać odpowiednie systemy. Przez kilka lat będzie istnieć

(¹) Ostatnie badanie 32 najpopularniejszych stron internetowych poświęconych terapiom alternatywnym i uzupełniającym wykazało, że strony te przyciągają dziesiątki tysięcy „odwiedzających” każdego dnia, oferując 118 różnych „leków” na raka i 59 tak zwanych terapii prewencyjnych. Nie udowodniono, aby jakkolwiek z nich przyniosła opisane efekty. Jedna piąta stron aktywnie lub pośrednio zniechęcała pacjentów do stosowania tradycyjnych metod zwalczających raka (badanie opublikowano w Dzienniku „Roczniki Onkologii” przytoczonym przez BBC News, 15 kwietnia 2004 r.)

potrzeba zapewnienia innych kanałów komunikacji dla obywateli, aby umożliwić im dostęp do usług, na przykład dostęp telefoniczny. Drukowane informacje powinny także być dostępne.

2.2 Oczywistym jest, że Komitet zwołany pod auspicjami Dyrekcji Generalnej d/s Zatrudnienia i Spraw Socjalnych bada medycynę elektroniczną, w tym także „informatyczną przejażdżkę”, różnice na obszarach miejskich i wiejskich oraz kwestie związane z edukacją i szkoleniem dla pracowników służby zdrowia i obywateli. Rozwiązanie tych kwestii jest niezbędne dla pomyślnego wprowadzenia e-Zdrowia.

2.3 **Infrastruktura techniczna.** W komunikacie znajduje się odniesienie do potrzeby „wprowadzenia szerokopasmowych sieci w telekomunikacji”. Niektóre aktualne szerokopasmowe połączenia internetowe na pewnych obszarach geograficznych nie są w chwili obecnej wystarczająco silne. Pociąga to za sobą ważne skutki dla szpitali i placówek podstawowej opieki zdrowotnej na tych obszarach. Niektóre aspekty telemedycyny, takie jak przesyłanie wyników prześwietleń rentgenowskich, byłyby niezwykle niemiarodajne, lub wręcz niemożliwe. Na obszarach wiejskich lub słabo zaludnionych, gdzie obecnie istniejące połączenia szerokopasmowe są względnie rzadkie lub niestabilne, a odległości pomiędzy placówkami opieki zdrowotnej są najczęściej większe niż na innych obszarach, potencjalne korzyści z użycia aplikacji e-Zdrowia są dużo większe. Dodatkowo, jeśli lokalna służba zdrowia chce udostępnić okolicznym mieszkańcom informacje w systemie on-line, niezbędnym jest, żeby mieszkańcy ci mieli dostęp do niezawodnej infrastruktury technicznej zapewniającej im dostęp do tych informacji.

2.4 Istnieje zatem potrzeba inwestycji w niezbędny sprzęt, aby zapewnić dla wszystkich zainteresowanych odpowiednią infrastrukturę techniczną, umożliwiającą łatwy dostęp do usług e-Zdrowia. Inwestycje mogłyby pochodzić z funduszy wspólnoty i/lub strukturalnych UE lub zostać sfinansowane przez Europejski Bank Inwestycyjny.

2.5 **Upodmiotowienie konsumentów usług medycznych – pacjentów i zdrowych obywateli.** Pojawia się odniesienie do wsparcia ludzi w kontrolowaniu swoich schorzeń, zagrożeń i stylu życia oraz do faktu, że ludzie czynnie poszukują informacji o swoich schorzeniach. Krótko mówiąc, ludzie w dzisiejszych czasach chcą być partnerami służby zdrowia w podejmowaniu decyzji dotyczących ich leczenia.

2.6 Użycie leków jest zdecydowanie najbardziej powszechną metodą interwencji w leczeniu chorób i ma chronić obywateli przed zapadaniem na poważne przypadki medyczne, takie jak wieńcowe choroby serca czy wylew. Opublikowane propozycje planu działań Europejskiej Agencji Leków (EAL) wskazują potrzebę stworzenia bazy danych EAL obejmującej wszystkie leki, dla których przyznano zezwolenia handlowe w każdym Państwie Członkowskim UE w ramach scentralizowanej procedury. Propozycja ta powinna zostać wprowadzona w życie tak szybko jak to możliwe. Ludzi, którzy chcą szukać informacji o lekach przez internet, należy zachęcać do wykorzystywania

bazy danych EAL jako głównego źródła, ponieważ dostępne tam informacje będą obiektywne, wiarygodne i naukowo udowodnione.

2.7 Wszystkie „atestowane” strony internetowe dotyczące produktów medycznych i sposobów leczenia powinny zawierać jasne porady skłaniające ludzi do omówienia informacji lub jakichkolwiek problemów medycznych ze swoim lekarzem lub farmaceutą. Raport Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z 2003 r. „Przestrzeżenie terapii długoterminowych – dowody działania”, podkreślił najważniejsze problemy, które powstają w wyniku niestosowania serii długoterminowych leków w chorobach przewlekłych. Stanowi to nie tylko stratę nakładów, ale także zagrożenie dla przyszłego stanu zdrowia danej osoby.

2.8 Ostatnie badania⁽²⁾ wykazały, że ludzie raczej podejmują świadomie decyzje o zaprzestaniu przyjmowania leków, a nie zapominają o ich przyjmowaniu. Raport WHO wskazał, że powody niestosowania leków są różne, ale częstą przyczyną może być wystąpienie nieprzyjemnych efektów ubocznych. Należy wziąć to pod uwagę we wszystkich inicjatywach e-Zdrowia dostarczających informacji o lekach i leczeniu, zachowując konstruktywne podejście zachęcające do systematycznego ich stosowania.

2.9 Wnioskiem raportu Światowej Organizacji Zdrowia było, że „rosnąca skuteczność przestrzegania terapii może mieć o wiele większy wpływ na zdrowie populacji niż jakiegokolwiek ulepszenia w konkretnych terapiach medycznych”. W czasach braku środków dla opieki zdrowotnej odpowiednie inicjatywy e-Zdrowia powinny koncentrować się na poprawie przestrzegania zaleceń terapeutycznych.

2.10 Komunikat podkreśla poprawę jakości opieki i bezpieczeństwa pacjentów, która może być wynikiem dostępu do „pełnej i bezpiecznej elektronicznej dokumentacji medycznej”. Dylematem jest to, jak utrzymać wiarę pacjenta w bezpieczeństwo i zachowanie poufności dokumentacji medycznej, zapewniając jednocześnie, że wszyscy pracownicy służby zdrowia świadczący usługi medyczne danej osobie mają dostęp do wszystkich niezbędnych informacji, które umożliwią im zapewnienie jak najlepszej jakości opieki zdrowotnej. Problem zaufania publicznego do utrzymywania poufności danych prawdopodobnie będzie narastać przy rosnącym transgranicznym świadczeniu usług opieki zdrowotnej. Komunikat otwiera możliwość przeprowadzenia specyficznego badania odnoszącego się do ochrony danych w kontekście e-Zdrowia. Powinno to być priorytetem.

2.11 **Wspieranie władz i menedżerów w służbie zdrowia.** Komunikat sugeruje, że e-Zdrowie otwiera nowe możliwości dla ludzi, którzy mieszkają na obszarach peryferyjnych, gdzie usługi w zakresie opieki zdrowotnej są ograniczone, a także dla „grup zepchniętych na margines” takich jak ludzie z różnymi stopniami upośledzenia. Będzie to prawdą tylko jeśli zainwestuje się w infrastrukturę techniczną na obszarach peryferyjnych tam, gdzie jest taka potrzeba. Kształcenie obywateli także będzie bardzo istotne.

⁽²⁾ Barber N, Parsons J, Clifford S, Darracott R, Horne R, „Problemy pacjentów z nowymi lekami stosowanymi w chorobach przewlekłych” *Jakość i bezpieczeństwo w opiece zdrowotnej*, nr 13, czerwiec 2004 r.

3. Stan obecny

3.1 **Główne wyzwania dla szerszego wdrożenia.** Jak jasno stwierdza komunikat, **współdziałanie** jest kluczową kwestią, która, jeśli ma być rozwiązana, będzie wymagać o wiele bardziej pozytywnego podejścia, niż wykazywane dotychczas. **Łatwość obsługi** powinna być łatwiejsza do osiągnięcia, pod warunkiem dokonania niezbędnych inwestycji. Kwestie **poufności i bezpieczeństwa** zostały już omówione w niniejszej opinii.

3.1.1 Przepis dotyczący stworzenia kodeksu postępowania dla dziedzin specjalnych, takich jak zdrowie, powinien być opracowany w trybie natychmiastowym, szczególnie w odniesieniu do kwestii poufności i bezpieczeństwa w ramach dyrektywy o ogólnej ochronie danych.

3.1.2 Oprócz zapewnienia poufności, obywatele będą zainteresowani upewnieniem się, że jeśli w następstwie świadczenia transgranicznych usług pojawią się problemy, ich prawa do rekompensaty będą chronione. Dyskusje na temat projektu dyrektywy w sprawie usług na rynku wewnętrznym (COM(2004) 2 końcowy) pokazują, że objęcie ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej w zakresie wykonywania zawodu różni się znacznie pomiędzy Państwami Członkowskimi. Ubezpieczyciele sugerują, że wymóg dotyczący objęcia ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej w zakresie wykonywania zawodu pracowników służby zdrowia mógłby uniemożliwić niektórym z nich uzyskanie przystępnego ubezpieczenia. Stałoby przed sytuacją zaprzestania wykonywania usług lub nielegalnego ich wykonywania. Problem ten musi zostać rozwiązany, jeśli obywatele mają mieć zaufanie do korzystania z transgranicznych usług e-Zdrowia.

3.2 Kwestia **kwalfikacji** tych, którzy oferują transgraniczne usługi medyczne jest także problemem dla obywateli, jak jasno pokazały debaty na temat proponowanej dyrektywy w sprawie wzajemnego uznania kwalifikacji zawodowych (COM(2002) 119 końcowy). Istotnym jest, aby usługi e-Zdrowia nie były wykorzystywane do omijania przepisów krajowych, co oznacza, że organ regulacyjny w przyjmującym Państwie Członkowskim musi wiedzieć, że usługa jest oferowana przez pracowników służby zdrowia z innego Państwa Członkowskiego i być przekonany, że dany pracownik służby zdrowia jest odpowiednio wykwalifikowany, posiada uprawnienia do wykonywania swojego zawodu i nie został poddany sankcjom dyscyplinarnym. Obywatele chcą mieć pewność, że pracownicy służby zdrowia z innych Państw Członkowskich świadczący im usługi podlegają tym samym standardom, co wymagane w ich Państwie Członkowskim. Jeśli obywatele mają mieć zaufanie do korzystania z usług e-Zdrowia, tekst niniejszej dyrektywy musi dostarczyć rozwiązanie tej kwestii.

3.3 Przykładem, który pomógłby wzmocnić bezpieczeństwo i ochronę prawną, byłaby standaryzacja formularzy recept elektronicznych. Obecnie nie istnieje standaryzacja formatu recept wydawanych na papierze w całej UE, co jest dodatkowym elementem powodującym trudności dla pacjentów ubiegających się o realizację recepty w innym Państwie Członkowskim niż w tym, w którym została wydana. Zatem właściwym wydaje się zbadanie standaryzacji formatów recept elektronicznych, gdy usługi związane z receptami elektronicznymi są w stadium początkowym, nie czekając, aż wykształcą się systemy w poje-

dyńczych Państwach Członkowskich. Przedstawiciele lekarzy, stomatologów i farmaceutów UE powinni zostać zaproszeni do współpracy przy takiej inicjatywie.

3.4 Jak stwierdza komunikat, obywatele preferują usługi dopasowane do ich potrzeb i wymagań, jednocześnie ufając, że chronione jest ich prawo do prywatności. Uzgodniono, że zapotrzebowanie na systemy i usługi e-Zdrowia będzie wzrastać szybciej, tam gdzie zostaną wzięte pod uwagę potrzeby i interesy wspólnot użytkowników (pracowników służby zdrowia, pacjentów i obywateli). Należy zatem włączyć przedstawicieli grup użytkowników w opracowanie projektów e-Zdrowia. Wspólnoty te z wiele większym prawdopodobieństwem będą wtedy użytkownikami i promotorami e-Zdrowia. Fakt, że każda grupa zainteresowanych ma możliwość zawetowania wdrażania każdego projektu, jeśli uzna go za niekorzystny powinien być przede wszystkim na uwadze tych, którzy planują te projekty.

3.5 Niebezpieczeństwo, że członkowie wspólnoty wspomniani w podtytule **Dostęp dla wszystkich do e-Zdrowia** mogą być wyłączone z możliwości oferowanych przez e-Zdrowie, musi być potraktowane jako kwestia priorytetowa, jeśli ludzie w tych i tak mniej uprzywilejowanych grupach mają nie czuć się jeszcze bardziej wykluczeni. e-Zdrowie, odpowiednio zapewnione, mogłoby być ważnym elementem w dostarczaniu im ulepszonej opieki medycznej;

4. W kierunku europejskiego obszaru e-Zdrowia: kwestie i działania

4.1 Cele wymienione w związku z kwestiami podjętymi wcześniej w komunikacie zostaną osiągnięte wyłącznie, jeśli zaistnieje pełne zaangażowanie ze strony Państw Członkowskich; jeśli wszyscy zainteresowani, w tym przedstawiciele pacjentów, obywateli i zawodów medycznych zostaną mocno zaangażowani od samego początku zarówno na poziomie krajowym jak i wspólnotowym; jeśli będzie prowadzone dokładne i konsekwentne monitorowanie osiągnięcia wyznaczonych celów i jeśli dokonana zostanie niezbędna inwestycja w infrastrukturę techniczną. Pomoże to w dużym stopniu zachęcić obywateli do ufnego korzystania z usług medycyny elektronicznej i popierania ich dalszego rozwoju. Bez ich poparcia osiągnięcia będą niewielkie.

Komitet Regionów nie skomentował wszystkich podtytułów w tym rozdziale komunikatu.

4.2 **Kwestia 1: Podejmowanie wspólnych wyzwań.** (punkt 4.2.1 komunikatu) Ważne jest, aby Państwa Członkowskie przeanalizowały kwestię zwrotu kosztów za usługi świadczone transgranicznie. Można sobie wyobrazić sytuację, kiedy pacjent mieszkający blisko granicy, może się dowiedzieć, że najbliższy oraz najwyraźniej najbardziej odpowiedni specjalista, mogący udzielić dodatkowej opinii poprzez telekonsultację, jak przewidziano w punkcie 4.3.2, pracuje w szpitalu w Państwie Członkowskim, innym niż państwo pacjenta. Brak jasnych uregulowań w tej kwestii może być dla takich osób trudny do zrozumienia, a jakiegokolwiek unormowanie winno zostać dostosowane do rozporządzeń stosowanych w każdym z Państw Członkowskich.

4.2.1 (punkt 4.2.3 komunikatu) W odniesieniu do mobilności pacjentów, będzie bardzo ważne osiągnięcie wspólnego podejścia do identyfikatorów pacjentów, jak przewiduje punkt 4.2.2.1, i pewności, że obowiązują surowe kontrole dla zapewnienia kompetencji pracowników służby zdrowia, oferujących usługi w Państwach Członkowskich.

4.2.2 (punkt 4.2.4 komunikatu) Komitet Regionów ponownie przedstawia tu swoje wcześniejsze oświadczenie, że wsparcie finansowe ze strony Wspólnoty będzie niezbędne do przyspieszenia wprowadzenia połączeń szerokopasmowych na obszarach o niedostatecznym zasięgu sieci.

4.2.3 (punkt 4.2.7 komunikatu) Komunikat Komisji stwierdza, że zabezpieczenia prawne produktów i usług e-Zdrowia „byłyby korzystne”. Komitet Regionów uznaje, że słowa te należy zastąpić zwrotem „są niezbędne”, jeśli zaufanie pacjenta do korzystania z usług medycyny elektronicznej ma być stymulowane i utrzymane. Należy wyznaczyć Komisji datę wcześniejszą od roku 2009, aby zapewniła niezbędne ramy dla większej ochrony prawnej w tym względzie we współpracy z Państwami Członkowskimi.

4.3 Kwestia 2: Działania pilotażowe - przyspieszenie korzystnego wdrożenia

4.3.1 (punkt 4.3.1 komunikatu) Komitet Regionów z zadowoleniem przyjmuje współfinansowanie ze strony Komisji rozwoju zestawu kryteriów jakościowych dla stron internetowych związanych ze zdrowiem. Rząd i pracownicy służby zdrowia powinni przeprowadzić długoterminowe kampanie zachęcające obywateli do korzystania ze stron zabezpieczonych „pieczęcią internetową” (webseal), zamiast z innych. Niezbędne będzie formalne, stałe monitorowanie takich stron, aby zapewnić spełnianie przez nie w sposób ciągły standardów jakości.

4.3.2 (punkt 4.3.3 komunikatu) Komitet Regionów z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego. Zaproponowana europejska karta zdrowia powinna, po jej wprowadzeniu, zawierać informacje o karcie ubezpieczenia zdrowotnego wraz z najważniejszymi informacjami dotyczącymi zdrowia pacjenta, jeśli tylko on sobie tego życzy. Wówczas pacjent powinien być w stanie umożliwić poszczególnym pracownikom służby zdrowia uzyskanie dostępu do odpowiednich danych, aby mogli oni zagwarantować najlepszą możliwą jakość opieki medycznej. Ponownie podkreśla to znaczenie zapewnienia współdziałania technologii elektronicznej. Należy zadbać o to, aby pewne dane medyczne, które mogłyby być selektywnie wykorzystane, nie były udostępniane organizacjom zajmującym się ubezpieczeniami zdrowotnymi.

4.3.3 (punkt 4.4.1 komunikatu) Utworzenie wysokiego szczebla forum e-Zdrowia dla wspierania Komisji zapewni idealną możliwość budowy zaufania, pod warunkiem, że wszyscy zainteresowani zostaną zaangażowani od samego początku. Zakłada się, że forum będzie mogło stworzyć grupy robocze pracujące nad określonymi tematami. Jednym z nich

powinno być oczywiście współdziałanie systemów. Powinna istnieć bliska współpraca dotycząca opieki zdrowotnej i usług medycznych pomiędzy forum e-Zdrowia a grupą refleksyjną wysokiego szczebla, która ma zostać utworzona na mocy komunikatu Komisji w sprawie mobilności pacjentów.

5. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW,

5.1 **zaleca**, aby wsparcie finansowe było zapewnione poprzez fundusze strukturalne/spójności UE lub ze strony Europejskiego Banku Inwestycyjnego, aby zapewnić wymaganą skuteczność połączeń szerokopasmowych w rejonach, które w przeciwnym razie nie byłyby przez nie dostatecznie objęte;

5.2 **zaleca**, aby problem utrzymania zaufania publicznego do poufności prywatnych danych medycznych, był traktowany jako priorytet przez Komisję we współpracy z Państwami Członkowskimi, z jednoczesnym wyjaśnianiem korzyści płynących z dzielenia się stosownymi informacjami przez pracowników służby zdrowia zaangażowanych w leczenie;

5.3 **zaleca**, aby przedstawiciele pacjentów, obywateli i służby zdrowia byli zaangażowani od samego początku we wszystkie propozycje odnoszące się do projektów e-Zdrowia;

5.4 **zaleca**, aby podjąć kroki w celu zapewnienia, że interesy osób w starszej grupie wiekowej i innych szczególnie narażonych grup, są szczególnie brane pod uwagę przy wszystkich projektach e-Zdrowia i że przez kilka lat zapewnione zostaną alternatywne środki poszukiwania informacji i uzyskiwania porad;

5.5 **zaleca**, aby wyznaczyć Komisji we współpracy z Państwami Członkowskimi, znacznie wcześniejszą datę niż rok 2009 dla zapewnienia niezbędnych ram dla zwiększenia ochrony prawnej dotyczącej produktów i usług e-Zdrowia;

5.6 **zaleca**, aby nadać priorytet kwestii zwrotów wydatków za usługi świadczone transgranicznie;

5.7 **zaleca**, aby rządy Państw Członkowskich i pracownicy służby zdrowia promowali wśród obywateli korzyści używania atestowanych stron internetowych opatrzonych tzw. pieczęcią internetową („webseal”) w przeciwieństwie do innych stron;

5.8 **zaleca**, aby utworzyć system zapewniający, że strony internetowe atestowane przez „webseal” konsekwentnie przestrzegają ustanowionych kryteriów jakości;

5.9 **zaleca**, aby usługi e-Zdrowia związane z leczeniem przy użyciu leków konstruktywnie podchodziły do poważnego problemu nieprzestrzegania dyscypliny stosowania leków;

5.10 **zaleca** nawiązanie bliskiej współpracy pomiędzy forum e-Zdrowia a grupą refleksyjną wysokiego szczebla do spraw opieki zdrowotnej i usług medycznych, która ma zostać utworzona w ramach komunikatu Komisji w sprawie mobilności pacjentów.

Bruksela, 17 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU” na okres 2007–2013

(2005/C 71/09)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU” na okres 2007–2013; COM(2004) 471 końcowy– 2004/0152 (COD);

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dn. 14 lipca 2004 r. o zasięgnięciu w tej sprawie opinii Komitetu Regionów, na podstawie art. 265 oraz art. 149 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję swojego Przewodniczącego z dn. 27 stycznia 2004 r. o powierzeniu Komisji ds. Kultury i Edukacji prac na przygotowaniu opinii w tej sprawie;

uwzględniając własną opinię w sprawie dokumentu roboczego Komisji Europejskiej, zatytułowanego O europejski wolontariat dla młodzieży (CdR 191/1996 fin) ⁽¹⁾;

uwzględniając własną opinię w sprawie wspólnotowego programu działania w dziedzinie europejskiego wolontariatu dla młodzieży ⁽²⁾ (CdR 86/1997 fin);

uwzględniając własną opinię dotyczącą propozycji decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia drugiego etapu wspólnotowego programu działania w dziedzinie edukacji - SOCRATES; propozycji decyzji Rady w sprawie ustanowienia drugiego etapu wspólnotowego programu działania w dziedzinie kształcenia zawodowego - LEONARDO DA VINCI; oraz propozycji decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia wspólnotowego programu działania - MŁODZIEŻ ⁽³⁾ (CdR 226/1998 fin);

uwzględniając własną opinię odnoszącą się do komunikatu Komisji dotyczącego dalszych działań podjętych w związku z białą księgą w sprawie nowego rozmachu dla europejskiej młodzieży; proponowanych wspólnych celów w odniesieniu do uczestnictwa i informowania młodzieży, w odpowiedzi na uchwałę Rady z dn. 27 czerwca 2002 r. dotyczącą ram europejskiej współpracy w sprawach młodzieży ⁽⁴⁾ (CdR 309/2003 fin);

uwzględniając własną opinię dotyczącą białej księgi Komisji Europejskiej w sprawie nowego rozmachu dla europejskiej młodzieży ⁽⁵⁾ (CdR 389/2001 fin);

uwzględniając własną opinię w sprawie propozycji decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitych ram na rzecz przejrzystości kwalifikacji i kompetencji (*Europass*) ⁽⁶⁾ (CdR 307/2003 fin);

uwzględniając własną opinię ogólną dotyczącą dalszych działań podjętych w związku z białą księgą w sprawie nowego rozmachu dla europejskiej młodzieży - wspólnych celów proponowanych w odniesieniu do działań w zakresie wolontariatu młodzieży oraz wspólnych celów proponowanych na rzecz lepszego zrozumienia i poznania młodzieży ⁽⁷⁾ (CdR 192/2004 fin);

⁽¹⁾ Dz.U. C 42 z 10.2.1997, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 244 z 11.8.1997, str. 47 (COM(96) 610 final - 96/0318 (COD)).

⁽³⁾ Dz.U. C 51 z 22.2.1999, str. 77 (COM(98) 329 final, COM(98) 330 final i COM(98) 331 final).

⁽⁴⁾ Dz.U. C 22 z 24.1.2001, str. 7 (COM(2003) 184 final).

⁽⁵⁾ Dz.U. C 373 z 2.12. 1998, str. 20 (COM(2001) 681 final).

⁽⁶⁾ (COM(2003) 796 final).

⁽⁷⁾ (COM(2004) 336 final i COM(2004) 337 final).

uwzględniając decyzję nr 1031/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 13 kwietnia 2000 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego programu działania „Młodzież”⁽⁸⁾;

uwzględniając decyzję nr 790/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego programu działania na rzecz wspierania instytucji działających w sprawach młodzieży na szczeblu europejskim⁽⁹⁾;

uwzględniając uchwałę Rady i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich, zebranych na posiedzeniu Rady dn. 27 czerwca 2002 r., dotyczącą ram europejskiej współpracy w sprawach młodzieży⁽¹⁰⁾;

uwzględniając komunikat Komisji dla Rady dotyczący dalszych działań podjętych w związku białą księgą w sprawie nowego rozmachu dla europejskiej młodzieży; proponowanych wspólnych celów w odniesieniu do uczestnictwa i informowania młodzieży, w odpowiedzi na uchwałę Rady z dn. 27 czerwca 2002 r. dotyczącą ram europejskiej współpracy w sprawach młodzieży (COM(2003) 184 final);

uwzględniając uchwałę Rady z dn. 25 listopada 2003 r. w sprawie wspólnych celów w zakresie uczestnictwa i informowania młodzieży⁽¹¹⁾;

uwzględniając uchwały Rady i ministrów właściwych w sprawach młodzieży, zebranych na posiedzeniu Rady w sprawie uczestnictwa młodzieży⁽¹²⁾, nieformalnego wymiaru edukacyjnego sportu w programach młodzieżowych Wspólnoty Europejskiej⁽¹³⁾, integracji społecznej młodzieży⁽¹⁴⁾ oraz wspierania inicjatywy, przedsiębiorczości i kreatywności młodzieży⁽¹⁵⁾;

uwzględniając komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie europejskiego wolontariatu dla młodzieży (COM(96) 610 final - 96/0318 (COD));

uwzględniając zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 10 lipca 2001 r. w sprawie mobilności studentów, osób odbywających kształcenie, wolontariuszy, nauczycieli i szkoleniowców na obszarze Wspólnoty⁽¹⁶⁾;

uwzględniając sprawozdanie Komisji w sprawie okresowej oceny programu „Młodzież” przewidzianego na lata 2000-2006 (obejmującej lata 2000-2003) (COM(2004) 158 final);

uwzględniając białą księgę w sprawie sprawowania rządów w Europie (*European goverance*) (COM(2001) 428 final);

uwzględniając art. 13 i 149 Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając projekt własnej opinii CdR 270/2004 Rev.1 przyjęty dn. 22 września 2004 r. przez Komisję ds. Kultury i Edukacji (sprawozdawcą był **Alvaro Ancisi**, członek rady miejskiej Rawenny (IT-EPP));

na 57 sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dn. 17 listopada), Komitet przyjął niniejszą opinię:

⁽⁸⁾ Dz. U. L 117 z 18.5.2000, str. 1.

⁽⁹⁾ Dz. U. L 138 z 30.4.04, str. 24.

⁽¹⁰⁾ Dz. U. C 168 z 13.7.2002, str. 2.

⁽¹¹⁾ Dz. U. C 295 z 5.12.2003, str. 6.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 42 z 17.2.1999, str. 1.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 8 z 12.1.2000, str. 5.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 374 z 28.12.2000, str. 5.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 196 z 12.7.2001, str. 2.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 613 z2001.

1. Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

1.1. **uważa**, że promowanie obywatelstwa europejskiego i integracji młodzieży ze społeczeństwem należą do najważniejszych priorytetów politycznych Komitetu; że to właśnie na szczeblu lokalnym i regionalnym młodzież w praktyce realizuje aktywne obywatelstwo; oraz że rozpatrywany tutaj wniosek powiązany jest z priorytetami Komisji EDUC (pkt 1.2 programu prac komisji EDUC na rok 2004);

1.2. **zatem zdaje sobie sprawę**, że aktywna postawa obywatelska młodzieży w społeczeństwie, ich poczucie przynależności do Europy oraz rosnące poczucie solidarności i wzajemnego zrozumienia mają kluczowe znaczenie dla społecznej spójności Unii i dla pokoju;

1.3. **popiera** pięć dziedzin działania określonych przez Komisję, w szczególności akcje „Młodzież dla Europy” i „Europejski Wolontariat”, jako że mogą one wpływać na krajowe polityki w sprawach młodzieży i pomnażać ich rezultaty;

1.4. **przyjmuje z zadowoleniem** szczególnie program działania „Młodzież dla świata”, który zwiększa możliwości w zakresie wymiany i pracy na rzecz wolontariatu w krajach sąsiadujących rozszerzonej Unii; odnosi się także z zadowoleniem do akcji nr 4 i 5, które określają systemy wspierania rozwoju współpracy pomiędzy animatorami społeczno-oświatowymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, administracją i decydentami zajmującymi się sprawami młodzieży;

1.5. **zgadza się** z decyzją o uwzględnieniu zmian demograficznych, gospodarczych i społeczno-kulturowych, a w konsekwencji poszerzeniu grupy adresatów programu poprzez zaliczenie do niej osób w przedziale wiekowym 13-30 lat zamiast 15-25 lat;

1.6. **przyjmuje z zadowoleniem** przyjęcie otwartej metody koordynacji oraz zasady, że polityki wspólnotowe dotyczące młodzieży powinny uzupełniać polityki krajowe, **pod warunkiem**, że metoda ta gwarantuje pełne zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych, uwzględnia ich kluczową rolę dla pomyślanej realizacji programu oraz zakłada poszanowanie zasad pomocniczości, bliskości i proporcjonalności;

1.7. **zgadza się**, że państwa uczestniczące w programie powinny przyjąć odpowiednie środki, aby usunąć przeszkody dla mobilności i tym samym umożliwić uczestnikom wykorzystanie go w pełni. Należy także przyjąć odpowiednie akty prawne na szczeblu krajowym i europejskim celem zapewnienia, że uznawane będzie doświadczenie zawodowe zdobyte podczas wolontariatu oraz odbyte nieformalne i nieoficjalne kształcenie młodzieży uczestniczącej w programie. Pomocne mogłoby się tu okazać zintegrowanie programu „Młodzież” z innymi wspólnotowymi programami działania.

1.8. **podkreśla**, że podczas realizacji programu należy uwzględnić specyficzne uwarunkowania charakteryzujące poszczególne kraje. Należy przewidzieć możliwość przyznania samorządom lokalnym środków na działalność, która w oczywisty sposób podlega ich kompetencji. Realizowane już programy lokalne powinny również kwalifikować się do przydziału środków pomocowych, pod warunkiem że zostaną one uznane za celowe.

1.9. **przyjmuje do wiadomości fakt**, że we wprowadzeniu oraz w aneksach do wniosku dotyczącego decyzji przewidziane jest finansowanie partnerstw z samorządami lokalnymi i regionalnymi celem opracowania w kontekście długofalowym projektów umożliwiających łączenie różnych środków w ramach programu, przy czym finansowanie powinno odnosić się zarówno do projektów jak i działań koordynacyjnych; poza tym odnotowuje, że w ramach akcji odnoszącej się do animatorów społeczno-oświatowych i systemów wsparcia, również przewidziane jest partnerstwo samorządów lokalnych i regionalnych. **Jednakże zwraca uwagę na fakt**, że cele te nie są jasno ujęte w tekście samej decyzji.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

a) uważa, że istotne jest **opracowanie nowych instrumentów w celu uproszczenia i uelastyczenia programu**, zapewnienia przejrzystości procedur oraz łatwego dostępu do informacji uczestnikom programu, na przykład poprzez stworzenie możliwości większej decentralizacji struktury;

b) jest zdania, że warunkiem powodzenia programu jest pełniejsze wykorzystanie potencjału **samorządu terytorialnego**, umożliwiając pełne zaangażowanie obywatelskie młodzieży, jej uczestnictwo w życiu politycznym i codziennym społeczeństwa, w działaniach na rzecz wolontariatu i budowania poczucia solidarności;

c) podkreśla, że to poziom regionalny i lokalny są najbardziej odpowiednie do rozpowszechniania informacji o programie, w tym wśród grup młodzieży będących w niekorzystnej sytuacji. Poziom regionalny i lokalny to także idealne środowisko dla rodzenia się nowych inicjatyw, wspierania rozwoju organizacji pozarządowych zajmujących się młodzieżą oraz zwiększania ich możliwości w zakresie zarządzania projektami europejskimi, jak również testowania i wymiany najlepszych praktyk;

d) sądzi, że należy stale zwracać uwagę na **trzy kluczowe kwestie**, które w jasny sposób wynikają z okresowej oceny programu i są obecnie przedmiotem działań Komisji:

— w wielu europejskich państwach brak jest ustawodawstwa dotyczącego **wolontariatu**, które chroniłoby prawa wolontariuszy i uznawało specyficzny charakter ich pracy;

- problemy, które napotykają uczestnicy programu w zakresie mobilności oraz ochrony prawnej, społecznej i zdrowotnej, zwłaszcza w krajach partnerskich;
 - brakuje odpowiednich instrumentów na szczeblu krajowym i europejskim, które umożliwiłyby uznawanie **nieformalnego i nieoficjalnego kształcenia** odbywanego przez młodzież uczestniczącą w działaniach prowadzonych w ramach programu;
- e) podkreśla potrzebę wspierania organizacji pozarządowych działających na szczeblu europejskim oraz Europejskiego Forum Młodzieży, jednakże zaznacza, że równie istotne jest wspieranie **krajowych forów** i połączenie ich w sieć oraz wspieranie tworzenia warunków dla realizowania przez młodzież lokalnych inicjatyw oraz dla małych stowarzyszeń, które na szczeblu lokalnym promują projekty europejskie.

Zalecenie 1

Art. 3 ust. 5

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
W ramach ogólnego celu „wspierania współpracy europejskiej w zakresie polityki ds. młodzieży”	W ramach ogólnego celu „wspierania współpracy europejskiej w zakresie polityki ds. młodzieży”, <u>w szczególności na poziomie regionalnym i lokalnym</u>

Uzasadnienie

Poprawka znajduje uzasadnienie w tym, że to na szczeblu lokalnej społeczności mogą kształtować się dobre praktyki w zakresie wspierania aktywnego obywatelstwa młodzieży, mające przekonać ich do udziału w życiu społeczności, w mechanizmach demokracji przedstawicielskiej oraz w formach nauczania takiego uczestnictwa.

Zalecenie 2

Art. 8 ust. 2

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
Komisja i kraje uczestniczące w programie podejmują odpowiednie środki w celu rozwinięcia struktur na płaszczyźnie europejskiej, krajowej oraz, w danym przypadku, regionalnej lub lokalnej, aby zrealizować cele programu, jak również nadać odpowiednią rangę działaniom programu.	Komisja i kraje uczestniczące w programie podejmują odpowiednie środki w celu rozwinięcia struktur na płaszczyźnie europejskiej, krajowej oraz, w danym przypadku, regionalnej lub lokalnej, aby zrealizować cele programu, jak również nadać odpowiednią rangę działaniom programu.

Uzasadnienie

Aby zrealizować cele programu, należy zagwarantować powszechny dostęp do informacji na temat możliwości, jakie program stwarza zarówno dla młodzieży jak i animatorów społeczno-oświatowych. Ważne jest także wspieranie projektów organizacji pozarządowych na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz rozpowszechnianie informacji o środkach wspierania inicjatyw młodzieżowych.

Zalecenie 3

Art. 8 ust. 3

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
Komisja i kraje uczestniczące w programie podejmują odpowiednie środki w celu upowszechniania uznawania nieformalnego i nieoficjalnego kształcenia na rzecz młodzieży, szczególnie przez wydawanie zaświadczenia lub certyfikatu na poziomie krajowym lub europejskim, uznającym szczególnie doświadczenie nabyte przez uczestników programu i zatwierdzającym bezpośrednie uczestnictwo młodzieży lub animatorów społeczno-oświatowych w działaniu w ramach programu.	Komisja i kraje uczestniczące w programie podejmują odpowiednie środki w celu upowszechniania uznawania nieformalnego i nieoficjalnego kształcenia na rzecz młodzieży, szczególnie przez wydawanie zaświadczenia lub certyfikatu na poziomie krajowym lub europejskim, uznającym szczególnie doświadczenie nabyte przez uczestników programu i zatwierdzającym bezpośrednie uczestnictwo młodzieży lub animatorów społeczno-oświatowych w działaniu w ramach programu <u>lub w podobnym działaniu, uznawanym na poziomie europejskim. Komplementarność z innymi działaniami określonymi w art. 11 może sprzyjać osiągnięciu tego celu.</u>

Uzasadnienie

Warunkiem uznania nieformalnych i nieoficjalnych kompetencji zdobytych w trakcie wykonywania wolontariatu, działań solidarnościowych i wymiany kulturalnej, jest powiązanie wymienionych rodzajów działalności z innymi dziedzinami działań wspólnotowych, takimi jak edukacja, kształcenie i kultura, o których mowa w art. 11 oraz z politykami i instrumentami krajowymi, o których mowa w art. 12.

Zalecenie 4

Art. 8 ust. 6 lit. b)

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
	ust. 6 lit. b) <u>może przewidywać decentralizację przez agencje krajowe niektórych kompetencji na poziom regionalny i lokalny</u>

Uzasadnienie

Decentralizacja niektórych funkcji agencji krajowych na poziom regionalny i lokalny może zapewnić lepszy dostęp i bliskość osobom korzystającym z programów. Może być to szczególnie użyteczne przy udzielaniu małym organizacjom pozarządowym pomocy na etapie informowania, promocji, składania oferty i oceny projektu, jak również uzyskania dostępu przez młodzież mającą mniejsze możliwości.

Zalecenie 5
Art. 12 ust. 1

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
Kraje uczestniczące w programie mogą otrzymać znak europejski dla akcji krajowych lub regionalnych, podobnych do tych, o których mowa w art. 4.	Kraje uczestniczące w programie mogą otrzymać znak europejski dla akcji krajowych, lub regionalnych <u>lub lokalnych</u> , podobnych do tych, o których mowa w art. 4.

Uzasadnienie

Pierwsze kroki w demokratycznym życiu i wolontariacie młodzież najczęściej stawia na szczeblu lokalnym. Także tutaj rozwijane są formy kształcenia nieformalnego i nieoficjalnego.

Zalecenie 6
Art. 4 ust. 4

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
<p>4) Animatorzy społeczno-oświatowi i systemy wspierające</p> <p>Ta akcja ma na celu wspieranie aktywnych organizacji na płaszczyźnie europejskiej w dziedzinie młodzieży, a szczególnie funkcjonowania pozarządowych organizacji młodzieżowych, łączenia ich w sieć, wymiany, kształcenia i łączenia w sieć animatorów społeczno-oświatowych, stymulowania innowacyjności i jakości działań, informowania młodzieży oraz wdrażania struktur i działań niezbędnych dla programu, aby osiągnąć zamierzone cele.</p>	<p>4) Animatorzy społeczno-oświatowi i systemy wspierające</p> <p>Ta akcja ma na celu wspieranie aktywnych organizacji na płaszczyźnie europejskiej w dziedzinie młodzieży, a szczególnie funkcjonowania pozarządowych organizacji młodzieżowych, łączenia ich w sieć, wymiany, kształcenia i łączenia w sieć animatorów społeczno-oświatowych, stymulowania innowacyjności i jakości działań, informowania młodzieży oraz wdrażania struktur i działań niezbędnych dla programu, aby osiągnąć zamierzone cele; <u>jak również wspieranie partnerstw z samorządami lokalnymi i regionalnymi.</u></p>

Uzasadnienie

Również w tekście decyzji należy podkreślić wspieranie partnerstw z samorządami lokalnymi i regionalnymi, podobnie jak ma to miejsce we wprowadzeniu i w aneksach dotyczących akcji nr 4.

Bruksela, 17 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji „Wzmacnianie partnerstwa z regionami peryferyjnymi”

(2005/C 71/10)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając komunikat Komisji „Wzmacnianie partnerstwa z regionami peryferyjnymi” COM(2004) 343 final;

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 27 maja 2004 r. o zasięgnięciu jego opinii w tej sprawie, zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję Prezydium z dnia 10 lutego 2004 r. o powierzeniu Komisji ds. Polityki Spójności Terytorialnej prac nad przygotowaniem opinii na ten temat;

uwzględniając art. 299 ust. 2 Traktatu WE;

uwzględniając art. III-330 i art. 56, ust. 3, lit. a) projektu Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy;

uwzględniając raport Komisji w sprawie środków niezbędnych do wprowadzenia w życie art. 299, ust. 2, „Regiony peryferyjne Unii Europejskiej”⁽¹⁾;

uwzględniając swoją opinię (CdR 440/2000 fin) w sprawie regionów peryferyjnych UE i wprowadzenia w życie art. 299⁽²⁾;

uwzględniając konkluzje ze spotkań Rady Europejskiej w Sewilli 21-22 czerwca 2002 r. oraz Brukseli 17-18 czerwca 2004 r.;

uwzględniając wspólne memorandum Hiszpanii, Francji, Portugalii i siedmiu regionów peryferyjnych z dn. 2 czerwca 2003 r.;

uwzględniając końcowe oświadczenia konferencji prezydentów Ponta Delgada, z dn. 2 września 2004 r.; Martyniki, z dn. 30 października 2003 r.; La Palmy, z dn. 15 października 2002 r.; Lanzarote, z dn. 25 września 2001 r. oraz Funchal, z dn. 31 marca 2000 r.;

uwzględniając uchwałę Parlamentu Europejskiego dotyczącą komunikatu Komisji w sprawie trzeciego raportu na temat spójności gospodarczej i społecznej⁽³⁾;

uwzględniając swoją opinię w sprawie trzeciego raportu na temat spójności gospodarczej i społecznej (CdR 120/2004 fin)⁽⁴⁾;

uwzględniając raport Komisji na temat środków celem wprowadzenia w życie artykułu 299 ust. 2 Traktatu WE: Regiony peryferyjne UE (COM(2000) 147 final z dn. 13 marca 2000 r.);

uwzględniając raport Komisji Europejskiej: „Wzmacnianie partnerstwa z regionami peryferyjnymi: ocena i perspektywy”, SEC(2004) 1030 final;

uwzględniając swój projekt opinii (CdR 61/2004 rev.1) przyjęty dnia 24 września 2004 r. przez Komisję ds. Polityki Spójności Terytorialnej (sprawozdawcą był **Adan Martin Menis**, przewodniczący rządu regionalnego Wysp Kanaryjskich (ES/ELDR));

⁽¹⁾ COM(2000) 147 final, z dn. 13 marca

⁽²⁾ Dz.U. C 144 z 16.5.2001, str. 11

⁽³⁾ Tekst przyjęty przez PE dn. 22.4.2004

⁽⁴⁾ Tekst przyjęty przez KR w dn. 17.6.2004

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) Siedem regionów peryferyjnych – Azory, Wyspy Kanaryjskie, Gwadelupa, Gujana Francuska, Madera, Martynika i Réunion – które są pełnoprawnymi członkami Unii Europejskiej, znajduje się jednocześnie w wyjątkowej i szczególnej sytuacji, odróżniającej je od pozostałych terytoriów Wspólnoty.
- 2) Sytuację tę charakteryzuje występowanie szeregu trwałych, powiązanych ze sobą niedogodności, w szczególności oddalenia tych regionów od kontynentu europejskiego, ich niewielkich rozmiarów oraz gospodarczego uzależnienia od niektórych produktów. Jest to powodem izolacji i wrażliwości tych regionów, o czym mowa w art. 299, ust. 2, Traktatu WE.
- 3) Czynniki te generują dodatkowe koszty i stanowią szczególne przeszkody dla wzrostu, konwergencji i zrównoważonego rozwoju gospodarczego tych regionów, co uniemożliwia im pełne uczestniczenie w dynamice rynku wewnętrznego, ogranicza szanse dla ich mieszkańców i zmniejsza konkurencyjność rodzimych przedsiębiorstw.
- 4) Ze względu na szczególne położenie geograficzne, regiony peryferyjne mogą stać się platformami o znaczeniu strategicznym dla realizacji roli, jaką Unia Europejska pragnie odgrywać na arenie światowej.
- 5) Czynniki te w pełni uzasadniają stosowanie zasady szczególnego traktowania przy wdrażaniu polityk Wspólnoty, co ma na celu zaspokojenie szczególnych potrzeb tych regionów oraz zwiększenie ich możliwości rozwoju w oparciu o zasoby wewnętrzne.
- 6) Należy w związku z tym wesprzeć wezwania, z jakimi występują regiony peryferyjne i ich władze krajowe, nawołujące do stworzenia całościowej i spójnej strategii dla tych regionów, dysponującej niezbędnymi środkami, które pozwolą na jej wdrożenie, czego wynikiem będzie prawdziwa polityka wspólnotowa na rzecz regionów peryferyjnych;

na 57 sesji plenarnej, która odbyła się w dn. 17-18 listopada (posiedzenie z dn. 18 listopada), przyjął następującą opinię:

1. Uwagi ogólne

Szczególne traktowanie regionów peryferyjnych: ogólnie pozytywny, jednak wiele pozostaje do wykonania

KOMITET REGIONÓW

1.1 **z zadowoleniem przyjmuje** fakt, że już od roku 1986, Komisja Europejska realizowała inicjatywę, mającą na celu ustanowienie odpowiednich ram dla wdrażania ustawodawstwa wspólnotowego i wspólnych polityk dla tych regionów na podstawie Programów Specjalnych z uwagi na oddalenie i wyspiarski charakter regionów peryferyjnych (POSEI);

1.2 **przypomina**, że przyjęcie szczególnego artykułu w Traktacie (art. 299 ust. 2), uwzględniającego sytuację regionów peryferyjnych Wspólnoty, miało służyć realizacji szeregu konkretnych celów, a mianowicie:

— potwierdzić wyjątkowy charakter regionów peryferyjnych oraz potrzebę włączenia tej problematyki w nurt głównych polityk Unii (*mainstreaming*), w szczególności poprzez realizowanie pomocy priorytetowej w ramach polityki strukturalnej na rzecz spójności społeczno-gospodarczej;

— dostosować polityki Wspólnoty do rzeczywistej sytuacji w tych regionach poprzez wdrożenie szczególnych środków oraz określenie specjalnych warunków stosowania zapisów Traktatu, jeżeli będzie to konieczne dla celów wspierania rozwoju tych regionów;

— uwzględnić geograficzne otoczenie regionów peryferyjnych w kontekście polityki handlu i współpracy oraz porozumień zawartych z państwami ościennymi;

1.3 **uznaje**, iż owe cele pozostają w pełni aktualne oraz fakt, że ich realizacja jest nadal odległa, dlatego też wymagają one kontynuacji działań ze strony Unii. Na ich istotne znaczenie wskazuje fakt, że status regionów peryferyjnych zagwarantowany jest w art. III-330 projektu Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy;

1.4 **przypomina** zatem, że Komitet z zadowoleniem przyjął zatwierdzenie raportu Komisji Europejskiej z 14 marca 2000 r. w sprawie środków niezbędnych do wprowadzenia w życie art. 299 ust. 2 Traktatu, który miał być „krokiem milowym” w podejściu Wspólnoty do problemu regionów peryferyjnych i miał zapoczątkować nowy, znaczący etap w definiowaniu globalnej i spójnej strategii zrównoważonego rozwoju regionów peryferyjnych;

1.5 **uznaje**, że założenia zawarte w ww. raporcie z 14 marca 2000 r. były w ogólnie pozytywne, jednak chce przy tym zaznaczyć, że rozszerzona Unia Europejska znajduje się obecnie w kluczowym punkcie procesu integracji i stoi w obliczu kilku znaczących wyzwań, wymagających fundamentalnych zmian w zakresie struktury instytucjonalnej, polityk wspólnotowych oraz gospodarki europejskiej;

1.6 **sądzi**, że pomimo przedstawionych pozytywnych aspektów, zmiany te wskazują na potrzebę rozwinięcia obecnego podejścia i przejścia do kolejnego etapu w zakresie polityki Wspólnoty na rzecz regionów peryferyjnych, poprzez zdefiniowanie odpowiednich ram dla tych regionów w nowym kontekście europejskim; ram, które zapewnią im pełne uczestnictwo w nowej Europie;

1.7 w związku z tym zwraca się z **podziękowaniami** do Rady Europejskiej za stałe uwzględnianie problematyki regionów peryferyjnych UE i ich wspieranie. Komitet przypomina, iż w konkluzjach Rady Europejskiej z Sewilli z czerwca 2002 r. wyrażono potrzebę wzmocnienia stosowania art. 299, ust. 2 Traktatu oraz przedłożenia odpowiednich propozycji odnośnie ich szczególnych potrzeb, które powinny zostać uwzględnione w różnorodnych politykach wspólnotowych, a w szczególności w polityce transportowej i w reformach niektórych polityk, zwłaszcza polityki regionalnej. Komitet chciałby również skorzystać z okazji i podkreślić zaangażowanie ze strony Komisji w opracowanie nowego raportu na temat tych regionów w oparciu o całościowe, spójne podejście do szczególnych cech charakterystycznych dla tych regionów oraz sposobów reagowania na ich potrzeby;

1.8 **z zadowoleniem odnosi się** zatem do Komunikatu Komisji „Wzmacnianie partnerstwa z regionami peryferyjnymi”, przyjętego 26 maja 2004 r. oraz raportu Komisji „Wzmacnianie partnerstwa z regionami peryferyjnymi: ocena i perspektywy”, przyjętego 6 sierpnia 2004 r. Dostrzega wysiłki Wspólnoty, zmierzające do zaspokojenia specyficznych potrzeb tych regionów, a zwłaszcza uznanie przez nią wyjątkowej sytuacji regionów peryferyjnych, która w pełni uzasadnia stosowanie zasady szczególnego traktowania w różnych politykach Wspólnoty.

W kierunku całościowej i spójnej polityki rozwoju regionów peryferyjnych

Komitet Regionów

1.9 W pierwszej kolejności **gratuluje** Komisji Europejskiej propozycji skonsolidowania współpracy z regionami peryferyjnymi i Konferencją Prezydentów, co wskazuje na jej chęć poszerzenia procesu integracji Wspólnoty o wymiar regionalny;

1.10 **zauważa** postęp, jaki poczyniła Komisja w zakresie rozumienia złożonych zagadnień związanych z regionami peryferyjnymi. Podziela tu pogląd Komisji, że pod względem rozwoju i integracji regiony peryferyjne nadal pozostają w tyle za innymi regionami Europy oraz że niektóre polityki wspólnotowe, tworzone w oparciu o ogólny obraz Unii Europejskiej są nieodpowiednie, ponieważ nie biorą pod uwagę szczególnych cech charakterystycznych regionów peryferyjnych;

1.11 **zauważa**, że integracja europejska opiera się m.in. na poszanowaniu różnorodności i specyficznych warunków wszystkich objętych nią terytoriów jako sposobu osiągnięcia największych postępów dla Unii. W szczególności KR opowiada się za opracowaniem strategii dla regionów o nieko-

zystnym usytuowaniu geograficznym, która określa ich specyficzne cechy oraz odpowiednie instrumenty rozwiązania tych problemów;

1.12 **z zadowoleniem przyjmuje** trzy priorytety określone przez Komisję – konkurencyjność, dostęp do jednolitego rynku i rekompensatę za inne ograniczenia, oraz integrację regionalną – uwzględnione przy opracowywaniu strategii Wspólnoty w zakresie wzrostu i konwergencji regionów peryferyjnych;

1.13 **popiera** Komisję Europejską w zamiarze podjęcia dalszych prac nad identyfikacją i oszacowaniem dodatkowych kosztów ponoszonych przez regiony peryferyjne, w celu lepszego reagowania na wszystkie niedogodności wynikające z zaistniałej sytuacji;

1.14 **zauważa** jednak, że propozycja Komisji jedynie częściowo wypełnia mandat udzielony przez Radę Europejską w Sewilli; podobnie tylko częściowo odpowiada na potrzeby wyrażone przez regiony i ich władze państwowe;

1.15 **podkreśla**, że propozycja Komisji nie zaowocowała prawdziwie międzysektorową strategią dla regionów peryferyjnych, strategią, która zmobilizuje wszystkie polityki wspólnotowe i środki, jakimi dysponują w taki sposób, aby właściwie odpowiadały one na wyjątkową sytuację tych regionów;

1.16 **z żalem** przyjmuje fakt, że pomimo gotowości Komisji Europejskiej do wprowadzenia w życie priorytetów, wyznaczonych przez nią zarówno za pośrednictwem polityki spójności, jak i innych polityk wspólnotowych, Komisja nie wyszczególniła środków, jakie zamierza zapewnić odpowiednio w zakresie poszczególnych polityk, zostawiając tę sprawę do rozwiązania w przyszłości lub uzależniając ją od dalszych analiz;

1.17 **przyjmuje do wiadomości** propozycję wysuniętą przez Komisję Europejską, aby ogólne ramy polityki spójności dla regionów peryferyjnych zastosować w połączeniu z dwoma nowymi szczególnymi instrumentami: programem kompensat za określone ograniczenia regionów peryferyjnych oraz Planem Działania na rzecz Szerszego Sąsiedztwa (*Wider Neighbourhood Action Plan*);

1.18 **z zadowoleniem** odnosi się do propozycji stworzenia w/w szczególnych instrumentów, przeznaczonych wyłącznie dla regionów peryferyjnych, których celem byłoby rekompensowanie niedogodności wynikających ze szczególnej sytuacji, w jakiej znajdują się te regiony. Zauważa jednak brak odpowiedniego stopnia szczególności w zakresie środków finansowych przeznaczonych na te działania;

1.19 **z żalem** przyjmuje fakt, że Komisja nie opowiedziała się za włączeniem wszystkich regionów do przyszłego celu konwergencji i przypomina, że automatyczne kwalifikowanie się do tego celu jest najodpowiedniejszym sposobem reagowania na strukturalne niedogodności regionów peryferyjnych oraz gwarancją, że regiony te będą nadal traktowane jednako;

1.20 **utrzymuje**, że niedogodności występujące w regionach peryferyjnych mają charakter trwały i są obecne w każdym z nich, bez względu na wysokość PKB na mieszkańca oraz przypomina, że problemów, z jakimi borykają się owe regiony nie można sprowadzić jedynie do kwestii PKB, ponieważ wiążą się one ze złożoną sytuacją strukturalną, która głęboko wpływa na mieszkańców tych regionów i konkurencyjność działających tam przedsiębiorstw;

1.21 **zauważa**, że wszystkie regiony peryferyjne, włączając te, w których PKB na mieszkańca osiąga poziom 75 % średniej wspólnotowej, nadal cierpią z powodu podstawowych braków infrastruktury oraz słabych warunków dla konwergencji i rozwoju konkurencyjności, niezbędnych z punktu widzenia wypełniania celów strategii lizbońskiej i goeteborskiej. Komitet sądzi, że nie będą one w stanie realizować procesu konwergencji, jeżeli nie zostanie zapewniona ciągłość działań podejmowanych w zakresie europejskiej polityki regionalnej począwszy od 2006 roku, w ogólnym kształcie dopasowanych do ich szczególnych cech charakterystycznych;

1.22 **przypomina**, że wiele szans w zakresie wzrostu, dywersyfikacji i zwiększonej produktywności, dostępnych dla regionów peryferyjnych, skupia się w kilku tradycyjnych sektorach, w przypadku których przynoszą one rzeczywiste korzyści komparatywne, na turystyce, jak również na poszukiwaniu innych alternatywnych form produkcji. Komitet wierzy zatem, że efektywna strategia modernizacji, innowacji i rozwoju regionów peryferyjnych musi uwzględniać również te działania;

1.23 **z zadowoleniem** odnosi się do faktu, że w ramach nowych programów „europejskiej współpracy terytorialnej” regiony peryferyjne kwalifikować się będą nie tylko do współpracy ponadnarodowej, ale również współpracy transgranicznej. Uznaje, że ma to kluczowe znaczenie dla realizacji celu, jakim jest zintegrowanie regionów peryferyjnych z ich otoczeniem geograficznym, co zresztą przyznaje sama Komisja;

1.24 **z zadowoleniem** przyjmuje fakt przypisania priorytetowego znaczenia polepszeniu stosunków między regionami peryferyjnymi a krajami sąsiadującymi oraz fakt ustanowienia Planu Działania na rzecz Szerszego Sąsiedztwa, mającego sprzyjać tworzeniu obszaru gospodarczego, społecznego i kulturalnego wzrostu i integracji w regionach usytuowanych na obrzeżach UE, chociaż żałuje, że środki finansowe przyznane dla tego planu nie zostały wyszczególnione;

1.25 **uznaje**, że wdrożenie polityki sąsiedztwa w regionach peryferyjnych wymaga zmobilizowania odpowiednich środków finansowych, co pozwoli tym regionom na skuteczne odegranie roli aktywnych granic UE oraz stanowić będzie pozytywne i znaczące uzupełnienie działań Wspólnoty, mających na celu zwalczanie ubóstwa i ochronę wartości demokratycznych, poszanowanie praw człowieka i zasad państwa prawa w krajach ościennych;

1.26 równocześnie **przyjmuje stanowisko**, że aby osiągnąć zakładane cele, niezbędna jest koordynacja efektywna i zgodna z instrumentami zewnętrznej polityki UE i współpracy na rzecz rozwoju, przede wszystkim z postanowieniami Porozumienia z Cotonou, programem MEDA oraz programem ALA, jak

również ze wszystkimi inicjatywami i programami wspólnotowymi, które w przyszłości mogą być wdrażane w tych regionach;

1.27 **wyraża zadowolenie** w związku z zamiarem Komisji sporządzenia wnikliwej analizy funkcjonowania usług użyteczności publicznej w regionach peryferyjnych oraz sformułowania stosownych sugestii w ramach grupy roboczej;

1.28 **przychylnie odnosi się** do zamiarów Komisji uwzględnienia szczególnych cech charakterystycznych regionów peryferyjnych w zakresie pomocy publicznej;

1.29 **uznaje**, że przepisy dotyczące pomocy państwa, które stworzone były w celu wspierania i ochrony funkcjonowania rynku wewnętrznego, nie mogą być stosowane w jednakowy sposób dla pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom znajdującym się w tych regionach, ponieważ jak przyznaje sama Komisja, przedsiębiorstwa te nie czerpią wszystkich możliwych korzyści w przypadku tego jednolitego rynku;

1.30 w związku z tym **z żalem przyjmuje fakt**, że Komisja nie opowiedziała się za włączeniem do art. 87, ust. 3, lit. a) wszystkich regionów peryferyjnych, wliczając te, których PKB przekracza 75 % średniej wspólnotowej. Byłby to najodpowiedniejszy sposób reagowania na strukturalne niedogodności, jakimi dotknięte są regiony peryferyjne oraz zapewnienia im jednakowego traktowania;

1.31 **uznaje** zatem, że włączenie wszystkich regionów peryferyjnych do nowego art. 56, ust. 3, lit. a), Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy (wcześniej art. 87, ust. 3, lit. a) w sposób jasny wskazuje na intencję europejskiej władzy ustawodawczej i zwraca się do Komisji, z uwagi na poziom pewności prawnej, aby zrewidowała swoje stanowisko w negocjacjach w sprawie wytycznych dotyczących pomocy publicznej przeznaczonych na cele regionalne oraz uzupełniła projekt przez włączenie wszystkich regionów peryferyjnych do tej kategorii;

1.32 **uważa** również, że planowana dodatkowa intensywność pomocy, ustalona na poziomie 10 punktów procentowych, musi zostać oszacowana w świetle projektów, które sporządzi Komisja w zakresie zmian wytycznych odnośnie pomocy dla celów regionalnych, aby stwierdzić, czy będzie ona właściwa do zapewnienia takiej polityki, która wesprze rozwój inwestycji w tych regionach;

1.33 **uznaje**, że biorąc pod uwagę powyższe rozważania, Komisja Europejska nie zaspokaja w pełni oczekiwań odnośnie całościowego i spójnego podejścia, jakie zalecała przyjąć Rada Europejska zebrana w Sewilli i Goeteborgu;

1.34 **uważa** zatem, że podejście proponowane przez Komisję okazuje się niewystarczające pod tym względem, że nie reprezentuje stanowiska postępowego w zakresie polityki wspólnotowej odnośnie regionów peryferyjnych; stanowiska, które umożliwiłoby włączenie do wszystkich polityk wspólnotowych trwałych środków, lepiej dopasowanych do realiów w tych regionach;

1.35 **wyraża** swoje głębokie przekonanie, że regiony peryferyjne nadal potrzebują pomocy ze strony Wspólnoty Europejskiej, mającej na celu poprawę ich konkurencyjności i realizację procesu konwergencji w zakresie rozwoju gospodarczego oraz stworzenie szans ich mieszkańcom równych tym, które dostępne są mieszkańcom innych regionów Europy;

1.36 **udziela** w końcu swojego poparcia Radzie Europejskiej, która szybko przeanalizowanie komunikatu w sprawie strategii dla regionów peryferyjnych uznała za zadanie o znaczeniu priorytetowym.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

2.1 **sugeruje**, aby Komisja Europejska zrewidowała swój projekt w zakresie traktowania regionów peryferyjnych z punktu widzenia założeń polityki spójności, mając na celu włączenie wszystkich tych regionów do przyszłego celu konwergencji, niezależnie od wysokości ich PKB. Jest to najodpowiedniejszym rozwiązaniem, które pozwoli wziąć pod uwagę strukturalne niedogodności charakterystyczne dla tych regionów oraz zapewni ich dalsze równe traktowanie;

2.2 **zachęca** Komisję do przeznaczenia niezbędnych środków finansowych na funkcjonowanie dwóch szczególnych instrumentów, które zostały zaproponowane: program kompensat za dodatkowe koszty oraz Plan Działania na rzecz Dalszego Sąsiedztwa. Środki te muszą być odpowiednio wysokie, aby sprostać rzeczywistym potrzebom wszystkich regionów peryferyjnych (włączając te, których PKB na mieszkańca przekracza 75 % średniej wspólnotowej) i osiągnąć wyznaczone cele;

2.3 **przypomina**, że wszystkie regiony peryferyjne, włączając te, które w przyszłości mogą już nie zostać objęte celem konwergencji, nadal muszą dokonywać inwestycji, niezbędnych z uwagi na ich oddalenie, zwłaszcza w dziedzinie infrastruktury, dlatego też nakłania Komisję, aby zobowiązała się zezwolić na rozliczanie inwestycji, których celem będzie rekompensowanie skutków ograniczeń regionów peryferyjnych, za pośrednictwem określonego programu;

2.4 **zachęca** Komisję Europejską do jak najszybszego rozpoczęcia Planu Działania na rzecz Dalszego Sąsiedztwa w taki sposób, aby odniósł on rzeczywiste skutki za pośrednictwem skutecznej, spójnej koordynacji z innymi instrumentami wspólnotowymi w ramach polityki zewnętrznej i polityki współpracy na rzecz rozwoju oraz polityki handlowej i celnej, oraz do przedłożenia klarownych projektów w zakresie koordynacji tych przepisów z nową „inicjatywą sąsiedztwa”;

2.5 **podkreśla** potrzebę zagwarantowania włączenia regionów peryferyjnych do sekcji dotyczącej współpracy transgranicznej w ramach nowego celu europejskiej współpracy terytorialnej, jako warunku niezbędnego dla realizacji celu integracji z najbliższym otoczeniem w sensie geograficznym;

2.6 **sugeruje** Komisji, aby zgodnie z nowymi wytycznymi odnośnie pomocy regionalnej, zrewidowała projekty, dążąc do

uwzględnienia w nich przepisów projektu Traktatu Ustanawiającego Konstytucję dla Europy oraz utrzymała pomoc na bieżącym poziomie i zachowała możliwość przyznania pomocy operacyjnej, która nie ulega progresywnemu zmniejszeniu ani ograniczeniu w czasie. Ponadto Komitet zachęca Komisję do zachowania i wzmocnienia zasady szczególnego traktowania regionów peryferyjnych w zakresie pomocy państwa w sektorze rolnym i rybołówstwa;

2.7 **zachęca** Komisję Europejską do kontynuacji gwarantowania zróżnicowanych zasad podatkowych na korzyść regionów peryferyjnych jako narzędzia niezbędnego dla rozwoju gospodarczego tych regionów;

2.8 **namawia** Komisję – w ramach partnerstwa, na zasadzie którego wdrażany będzie Komunikat w sprawie regionów peryferyjnych – aby w pełni zastosowała się do żądania wysuniętego przez Radę Europejską w Sewilli, sporządzając prawdziwą strategię międzysektorową, która pozwoli dopasować wszystkie polityki wspólnotowe do szczególnych uwarunkowań tych regionów oraz aby zaproponowała szczególne środki dla poszczególnych obszarów polityki spójności;

2.9 **zaleca** przede wszystkim utrzymanie i dalsze rozwijanie zasady szczególnego traktowania, stosowanej w zakresie sektorów tradycyjnych, wspierania dywersyfikacji i procesu modernizacji w sektorze podstawowym, mających na celu dalsze umacnianie procesu wzrostu i konwergencji regionów peryferyjnych;

2.10 **sugeruje** Komisji, aby wnikliwiej wyjaśniła propozycję dostosowania programów POSEI oraz prosi Komisję o zaproponowanie stałych projektów, dysponujących budżetem dostosowanym do realizacji celu rozwoju dla danego Programu;

2.11 **zachęca** Komisję Europejską do ustalenia odpowiednio wysokich тариф celnych w zakresie wspólnej organizacji rynku (CMO) bananów w celu ochrony produkcji Wspólnoty oraz, w razie potrzeby, zaproponowania środków, które będą rekompensatą dla producentów;

2.12 **wzywa** Komisję Europejską do przyjęcia konkretnych uregulowań w ramach CMO dotyczących cukru w celu wsparcia rozwoju sektora cukrownictwa w regionach peryferyjnych;

2.13 **wzywa** Komisję Europejską do wzięcia pod uwagę szczególnych potrzeb regionów peryferyjnych, zapewniając im wystarczające środki w zakresie polityki rozwoju obszarów wiejskich i stosując wobec wszystkich tych regionów w ramach przyszłego Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich stawki współfinansowania stosowane w regionach znajdujących się w najbardziej niekorzystnym położeniu;

2.14 **wzywa** Komisję Europejską do intensywnego działania na rzecz wdrożenia planów działań we wszystkich obszarach geograficznych, gdzie zlokalizowane są regiony peryferyjne, w sporządzaniu których uczestniczyłyby te regiony, Państwa Członkowskie, do których należą i sąsiednie kraje trzecie, w celu zintegrowania regionów peryferyjnych z odpowiednimi obszarami geograficznymi;

2.15 **zachęca** Komisję Europejską do podjęcia nowych środków, mających na celu poprawę konkurencyjności lokalnych produktów rolnych, które muszą konkurować w obrębie tego samego rynku z produktami podobnymi z innych państw, posiadających układy stowarzyszeniowe z WE, takich jak Maroko, lub z krajów prowadzących negocjacje z UE, jak MERCOSUR, lub które korzystają z umów preferencyjnych, takich jak grupa państw AKP;

2.16 **zachęca** Komisję Europejską do wprowadzenia w życie akapitu 14 Szóstego Ramowego Programu BRT, w którym akcentowana jest potrzeba ułatwienia uczestnictwa regionów peryferyjnych w inicjatywach wspólnotowych z zakresu badań i rozwoju za pomocą odpowiednich mechanizmów, dostosowanych do szczególnych cech charakterystycznych tych regionów. Zagadnienie to powinno zostać wzięte pod uwagę podczas sporządzania kolejnego Programu Ramowego;

2.17 **sugeruje** Komisji Europejskiej uznanie regionów peryferyjnych za regiony priorytetowe w przypadku wdrażania działań na rzecz Społeczeństwa Informacyjnego i Innowacji Technicznych. Dziedziny te stanowią rzeczywistą szansę dla regionów peryferyjnych, ponieważ mogą pomóc zrekompenzować niektóre niedogodności wynikające z ich oddalenia;

2.18 **podziela** ocenę Komisji Europejskiej dotyczącą istotnego znaczenia, jakie odgrywa transport w zapewnieniu dostępu regionów peryferyjnych do rynku wewnętrznego. Zaleca też, aby wdrożono odpowiednie mechanizmy i procedury mające na celu przeprowadzenie całkowitej integracji regionów peryferyjnych we wszystkich aspektach wspólnej polityki transportowej;

2.19 **zwraca się** ze szczególnym wezwaniem do Komisji, aby jak najszybciej włączyła projekty dla regionów peryferyjnych do Transeuropejskich Sieci Transportowych i Transeuropejskich Sieci Energetycznych, przyznając im pierwszeństwo;

2.20 **przypomina**, że środowisko naturalne jest obszarem o kluczowym znaczeniu dla regionów peryferyjnych i zachęca Komisję Europejską do możliwie szybkiego podjęcia odpowiednich środków w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju w takich obszarach, jak ochrona bioróżnorodności, sieć Natura 2000 oraz zarządzanie odpadami;

2.21 generalnie **zachęca** Komisję Europejską do wzięcia pod uwagę wspólnych żądań tych regionów i odpowiednio przedstawicieli państw, do których regiony te należą oraz sporządzenia wnikliwej analizy odnośnych polityk wspólnotowych;

2.22 **przypomina** o potrzebie opracowania takich instrumentów, które pozwolą na bieżąco ocenić wpływ nowego ustawodawstwa Wspólnoty na regiony peryferyjne i upewnić się, że nie tylko nie działają one hamująco na wzrost aktywności gospodarczej w tych regionach, ale również wspierają tego typu wzrost w sposób rzeczywisty i trwały;

2.23 **po raz kolejny wysuwa twierdzenie**, że aby osiągnąć cele strategiczne należy zapewnić skuteczną koordynację, w tym wewnątrz Komisji za pośrednictwem Grupy Międzyresortowej, w której należy zwiększyć zasoby ludzkie;

2.24 **nalega**, aby zarówno instytucje Wspólnoty, jak i regiony wdrożyły strategię komunikowania się z europejską opinią publiczną, udzielając informacji na temat problemów dotyczących regionów peryferyjnych oraz informując o prawdziwym europejskim wymiarze tych regionów;

2.25 **zachęca** regiony peryferyjne do podejmowania współpracy we wszystkich możliwych obszarach, a także Komisję do wspierania ich w tych wysiłkach w taki sposób, aby sprostać wyzwaniu o dwojakim charakterze: ich rozwojowi wewnątrz Unii oraz globalizacji.

Bruksela, 18 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Projekt opinii Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego europejskie ugrupowanie współpracy transgranicznej (EUWT)

(2005/C 71/11)

KOMITET REGIONÓW,

Uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego europejskie ugrupowanie współpracy transgranicznej (EUWT) przyjętą przez Komisję Europejską w dniu 14 lutego 2004 r., COM(2004) 496 final – 2004/0168 (COD);

Uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z 15 lipca 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 159 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

Uwzględniając decyzję Rady z dnia 8 listopada 2004 r. w sprawie zasięgnięcia opinii Komitetu;

Uwzględniając listy Komisarza Barniera i Komisarz De Palacio z 8 marca 2004 roku, w których proszą oni o wydanie opinii w sprawie nowego europejskiego instrumentu prawnego w zakresie współpracy transgranicznej;

Uwzględniając art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, który stanowi, że „Komitet Regionów jest konsultowany przez Radę lub Komisję w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie oraz we wszelkich innych przypadkach, w szczególności, gdy mają związek ze współpracą transgraniczną, o ile jedna z tych dwóch instytucji uzna to za stosowne”;

Uwzględniając art. III-116 projektu Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, który stanowi, że „W celu wspierania harmonijnego rozwoju całej Unii, rozwija ona i prowadzi działania służące wzmocnieniu jej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. W szczególności Unia zmierza do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów lub wysp najmniej uprzywilejowanych, w tym obszarów wiejskich.”

Uwzględniając decyzję swojego Przewodniczącego z dnia 21 stycznia 2004 r. o zobowiązaniu Komisji ds. Polityki Spójności Terytorialnej do opracowania opinii w tej sprawie;

Uwzględniając sprawozdania Parlamentu Europejskiego: „Gerlach”- Sprawozdanie z 1976 r. w sprawie polityki regionalnej Wspólnoty w odniesieniu do regionów leżących przy granicach wewnętrznych Wspólnoty ⁽¹⁾, „Boot”- sprawozdanie z 1984 r. w sprawie wzmocnienia współpracy transgranicznej ⁽²⁾, „Schreiber”- sprawozdanie z 1986 r. w sprawie regionu Saarland – Lotaryngia - Luxemburg ⁽³⁾, „Poetschki”- sprawozdanie ze współpracy transgranicznej przy granicach wewnętrznych ⁽⁴⁾, „Chiabrando”- sprawozdanie z 1988 r. w sprawie programu rozwojowego dla rejonu na granicy Hiszpanii i Portugalii ⁽⁵⁾, „Cushnahan”- sprawozdanie z 1990 r. w sprawie inicjatywy wspólnotowej INTERREG ⁽⁶⁾, „Muru”- sprawozdanie z 1994 r. w sprawie inicjatywy wspólnotowej INTERREG II ⁽⁷⁾

Uwzględniając Madrycką Konwencję Ramową Rady Europy z 1980 r. i kolejne Protokoły Dodatkowe do niej (1995, 1998);

Uwzględniając opinię Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy, przedstawioną Komisji ds. Polityki Spójności Terytorialnej Komitetu Regionów (COTER) w sprawie *Nowego prawnego instrumentu współpracy transgranicznej* przyjętej przez jego Prezydium na posiedzeniu z dnia 5 maja 2004 r., sprawozdawca: **Herwig Van Staa** (Austria, L, EPP/CD);

⁽¹⁾ Dz. U. C 293 z 13.12.1976

⁽²⁾ Dz. U. C 127 z 14.5.1984.

⁽³⁾ Dz. U. C 176 z 14.7.1986

⁽⁴⁾ Dz. U. C 99 z 13.4.1987

⁽⁵⁾ Dz. U. C 262 z 10.10.1988

⁽⁶⁾ Dz. U. C 175 z 16.7.1990

⁽⁷⁾ Dz. U. C 128 z 09.5.1994

Uwzględniając Białą Księgę w sprawie Rządów Europejskich przedstawioną przez Komisję Europejską w 2001 roku (COM(2001) 428 final), która stwierdza, że „Komisja zbada, jakie są możliwości lepszego wsparcia współpracy ponadnarodowej lokalnych i regionalnych uczestników sceny politycznej na poziomie UE, tak, by propozycje mogły być przedstawione do końca roku 2003” (3.1);

Uwzględniając swoją opinię z marca 2002 r. na temat *Strategii promowania współpracy transgranicznej i międzyregionalnej w rozszerzonej UE - podstawowego dokumentu zawierającego wskazówki na przyszłość* (CdR 181/2000 final⁽⁸⁾);

Uwzględniając swoją analizę w sprawie *Transeuropejska Współpraca pomiędzy Władzami Terytorialnymi: nowe wyzwania i kroki konieczne w przyszłości w celu polepszenia współpracy*, październik 2001 r., opracowaną przy ścisłej współpracy ze Stowarzyszeniem Europejskich Regionów Przygranicznych w celu opracowania wyżej wymienionej opinii;

Uwzględniając Trzeci Raport o Spójności Gospodarczej i Społecznej *Nowe partnerstwo dla spójności, konwergencji, konkurencyjności i współpracy*, przyjęty przez Komisję Europejską 18 lutego 2004 r., który we wnioskach stwierdza, że „Komisja zamierza zaproponować nowy instrument prawny w formie struktury współpracy europejskiej (»Transgraniczna władza regionalna«), aby pozwolić Państwom Członkowskim, regionom i władzom lokalnym, zarówno w ramach programów wspólnotowych, jak i poza nimi, na zgłaszanie tradycyjnych problemów natury prawnej i administracyjnej, z którymi spotkały się podczas zarządzania programami i projektami transgranicznym. Celem byłoby przeniesienie zdolności wykonywania działań związanych z współpracą na nową strukturę prawną w imieniu władz publicznych”.

Uwzględniając swoją opinię z dnia 16 czerwca 2004 r. w sprawie Trzeciego Raportu o Spójności (CdR 120/2004 final);

Uwzględniając raport *W kierunku nowego instrumentu prawnego Wspólnoty ułatwiającego współpracę transeuropejską opartą na prawie państwowym pomiędzy władzami terytorialnymi Unii Europejskiej*, opracowany przez Stowarzyszenie Europejskich Regionów Przygranicznych (AEBR) dla Komisji Europejskiej, w oparciu o pracę wspólnie wykonaną z Komitetem Regionów w ramach wyżej wymienionej analizy;

Uwzględniając rolę prelegislacyjną, jaką odgrywa w konsultacjach z Komisją Europejską i stanowiska zajęte przez władze lokalne i regionalne na wstępnym etapie;

Uwzględniając swój projekt opinii (CdR 62/2004 rev.1), przyjęty dnia 24 września 2004 r. przez Komisję ds. Polityki Spójności Terytorialnej (sprawozdawca: **Hans Niessl**, szef rządu kraju związkowego Burgenland (AT/PES));

na 57 sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dnia 18 listopada 2004 r.) przyjął następującą opinię:

Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

1. **udziela poparcia** Komisji Europejskiej w jej zamiarze wprowadzenia trwałych usprawnień w otoczeniu prawnym i instytucjonalnym w wypadku współpracy transgranicznej, międzynarodowej i międzyregionalnej (współpraca transeuropejska) na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym i uważa, że przy pomocy omawianej obecnie propozycji rozporządzenia trudności w tym zakresie mogą być rozwiązane skuteczniej niż dotychczas;

2. **proponuje jednak**, aby nowy instrument prawny nosił nazwę europejskiego ugrupowania współpracy transeuropejskiej (EUWT) zamiast europejskiego ugrupowania współpracy transgranicznej (EUWT), gdyż nazwa ta odzwierciedla również jej potencjalne użycie we współpracy transnarodowej i międzyregionalnej, jak stanowi art.1 wniosku dotyczącego rozporządzenia;

3. **zgadza się** z Komisją Europejską, że warunki współpracy transeuropejskiej nie mogą zostać usprawnione ani odpo-

wiednio, ani skutecznie jedynie przez Państwa Członkowskie i że działania wspólnotowe gwarantowane są na mocy drugiego ustępu art. 5 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (*zasada pomocniczości*), biorąc pod uwagę obecne elementy transnarodowe i oczywista wyższość działania wspólnotowego nad działaniami podejmowanymi na szczeblu 25 Państw Członkowskich;

4. **zgadza się** z Komisją Europejską, że propozycja rozporządzenia ogranicza się do tego, co jest niezbędne dla osiągnięcia celów Traktatu w znaczeniu trzeciego ustępu art. 5 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (*zasada proporcjonalności*), gdyż zapewnia jedynie fakultatywne ramy regulacyjne dla współpracy transeuropejskiej i ustala minimalne wymagania dla utworzenia i działania europejskiej grupy ds. współpracy transeuropejskiej;

5. **z zadowoleniem przyjmuje** fakt, że Komisja Europejska opiera proponowane prawodawstwo na art. 159 Traktatu WE. wprowadza to do rozważań art. 251 o procedurze decyzyjnej, zgodnej z którą Rada działa na zasadzie większości kwalifikowanej;

⁽⁸⁾ Dz.U. C 192 z 12.8.2002, str. 37.

6. **przyjmuje z zadowoleniem** fakt, że Komisja Europejska opowiedziała się za rozporządzeniem jako odpowiednim instrumentem prawnym w tym przypadku, gdyż oznacza to, że jakikolwiek organ regionalny i lokalny, który chciałby utworzyć ugrupowanie ds. współpracy transeuropejskiej, może to uczynić bez konieczności stosowania środków związanych z transpozycją i/lub bez potrzeby uzyskiwania zgody poszczególnych Państw Członkowskich;

7. tym niemniej, zarazem **wyraża zadowolenie**, że Państwa Członkowskie – a nie jedynie władze regionalne i lokalne – mogą uczestniczyć w tworzeniu europejskiego ugrupowania współpracy transeuropejskiej i mogą w ten sposób przyczynić się do wzmacniania spójności gospodarczej i społecznej w Europie na drodze współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej;

8. **przyjmuje również z zadowoleniem** fakt, że na mocy proponowanego rozporządzenia ugrupowanie EUWT może składać się nie tylko z Państw Członkowskich i władz krajowych i regionalnych, lecz również z innych lokalnych instytucji publicznych;

9. **wyraża zadowolenie**, że Komisja Europejska przyjęła propozycję Komitetu Regionów, aby kompetencje ugrupowania EUWT nie ograniczały się jedynie do współpracy transgranicznej, ale obejmowały również współpracę transnarodową i międzyregionalną; **zwraca jednak uwagę**, że do tekstu rozporządzenia należy wprowadzić stosowne zmiany – takie jak ta już wspomniana, dotycząca nazwy – aby cel ten był wyraźniej sformułowany;

10. **przyjmuje z zadowoleniem** fakt, że rozporządzenie przyczyni się do stworzenia jednolitych warunków do utworzenia EUWT we wszystkich Państwach Członkowskich; **wzywa** Komisję do zagwarantowania, że ten instrument nie ograniczy zakresu stosowania istniejących umów międzypaństwowych w sprawie współpracy transgranicznej;

11. **popiera** sformułowanie użyte przez Komisję Europejską w art. 3(1) proponowanego rozporządzenia dotyczące zadań i kompetencji EUWT, zgodnie z którym sami członkowie decydują o kompetencjach EUWT;

12. **przyjmuje zadowoleniem** możliwość wyboru w odniesieniu do prawa krajowego, które ma zostać zastosowane; wzywa jednakże Komisję do podjęcia wysiłków w celu uniknięcia sprzeczności z istniejącym prawem krajowym. Jeśli siedziba EUWT będzie znajdować się w Państwie Członkowskim, którego prawo krajowe nie będzie miało zastosowania, to wzywa się Komisję do podjęcia niezbędnych kroków w celu uniknięcia ewentualnych kolizji przepisów;

13. **stanowczo zaleca**, aby do rozporządzenia zostały włączone właściwe zapisy umożliwiające Państwom Członkowskim, w razie konieczności, zgodnie z zapisami konstytucyjnymi, dokonywanie uregulowań dotyczących przekazywania zadań EUWT, a także nadzoru nad nią;

14. **wyraża zadowolenie z faktu**, że EUWT może otrzymać nie tylko zadanie wdrażania programów finansowanych przez Wspólnotę, ale również zadanie innych ogólnych działań związanych ze współpracą transeuropejską, gdyż może się to przyczynić w sposób znaczący do dalszego rozwoju działań na skalę ogólnoeuropejską w Europie; niemniej jednak zauważa, że zapisy proponowanego rozporządzenia mogą być skuteczne jedynie, gdy strony trzecie będą miały możliwość przekazywania realizacji programów finansowanych z funduszy Wspólnoty;

15. **popiera** propozycję zapewnienia EUWT osobowości prawnej, lecz jednocześnie **opowiada się za** przydzieleniem praktycznej realizacji zadań EUWT jednemu z jej członków, gdyż może to zapobiec pojawieniu się nowych, nadmiernie rozbudowanych struktur biurokratycznych;

16. **uważa** jednak, że powinno być możliwe nie tylko przypisywanie wszystkich zadań EUWT członkom ugrupowania, ale również przypisywanie ich tylko części z nich i rozdzielanie ich wśród członków i **wzywa** do tego, żeby art. 5(3) został odpowiednio zmieniony;

17. **zwraca się z prośbą**, aby ugrupowanie EUWT było zobowiązane do utworzenia zespołu przedstawicieli, którzy w duchu przejrzystości i demokratycznej rzetelności odpowiadałoby za przezeń działania podejmowane;

18. **uważa za konieczne**, aby zawrzeć w art. 6 rozporządzenia sformułowanie, że przewodniczący EUWT odpowiada prawnie i politycznie przed członkami będącymi w zespole przedstawicieli;

19. **zwraca się z prośbą**, aby konwencje w ramach współpracy transeuropejskiej przyjęte na mocy tego rozporządzenia były podane nie tylko do wiadomości wszystkich członków i Państw Członkowskich, ale również do wiadomości Komitetu Regionów. Komitet Regionów powinien prowadzić rejestr istniejących EUWT, tak, aby instytucje europejskie, Państwa Członkowskie, władze regionalne i lokalne i wszyscy obywatele europejscy mogli szybko uzyskać dostęp do wszelkich danych na temat każdego EUWT. Ten rejestr powinien również odgrywać istotną rolę w szerzeniu najlepszej praktyki w całej Europie.

Zalecenia Komitetu Regionów

Zalecenie 1

Tytuł

(zaleca się również zmianę definicji i skrótu w całym dokumencie)

* skrót pozostaje taki sam w języku polskim

Wniosek Komisji	Poprawka Komitetu Regionów
ustanowienie europejskiego ugrupowania współpracy transgranicznej (EUWT) (*)	ustanowienie europejskiego ugrupowania współpracy transeuropejskiej (EUWT)

(*) tekst opinii był tłumaczony, gdy tekst polski wniosku Komisji nie był dostępny

Uzasadnienie

Pomiędzy Państwami Członkowskimi, regionami i władzami lokalnymi zachodzą trzy rodzaje współpracy: transgraniczna, międzyregionalna i transnarodowa. Pojęcie „współpraca transeuropejska” obejmuje je wszystkie. Powinno być możliwe utworzenie ugrupowania europejskiego, które zajmowałoby się wszystkimi trzema rodzajami współpracy transeuropejskiej.

Zalecenie 2

(wywód 1)

(zaleca się zmienić „współpracę transgraniczną” i „współpracę transnarodową i międzyregionalną” na „współpracę transeuropejską” w całym dokumencie)

Wniosek Komisji	Poprawka Komitetu Regionów
Art. 159, ust. 3 Traktatu daje możliwość podejmowania działań szczególnych poza funduszami, o których mowa w ust. 1 tego artykułu, w celu osiągnięcia celów spójności gospodarczej i społecznej przewidywanych przez Traktat. Harmonijny rozwój całego terytorium Wspólnoty i większa spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna pociągają za sobą wzmocnienie współpracy transgranicznej. W tym celu warto zastosować środki konieczne dla poprawy warunków wdrażania działań związanych ze współpracą transgraniczną (*).	Art. 159, ust. 3 Traktatu daje możliwość podejmowania działań szczególnych poza funduszami, o których mowa w ust. 1 tego artykułu, w celu osiągnięcia celów spójności gospodarczej i społecznej przewidywanych przez Traktat. Harmonijny rozwój całego terytorium Wspólnoty i większa spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna pociągają za sobą wzmocnienie współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej (odtąd nazywanej „współpracą transeuropejską”). W tym celu warto zastosować środki konieczne dla poprawy warunków wdrażania działań związanych ze współpracą transeuropejską.

(*) tekst opinii był tłumaczony, gdy tekst polski wniosku Komisji nie był dostępny

Uzasadnienie

Ta poprawka wynika z zalecenia 1.

Zalecenie 3

(wywód 7)

Wniosek Komisji	Projekt poprawki KR
W celu pokonania przeszkód stojących na drodze współpracy transgranicznej konieczne jest wprowadzenie instrumentu na szczeblu wspólnotowym, który umożliwiłby tworzenie grup na terytorium Wspólnoty, które miałyby własną osobowość prawną, pod nazwą „Europejskie Ugrupowanie Współpracy Transgranicznej (EUWT)”. Odwołanie do tego instrumentu jest dobrowolne. (*)	W celu pokonania przeszkód stojących na drodze współpracy transgranicznej konieczne jest wprowadzenie instrumentu na szczeblu wspólnotowym, który umożliwiłby tworzenie grup na terytorium Wspólnoty, które miałyby własną osobowość prawną, pod nazwą „Europejskie Ugrupowanie Współpracy Transgranicznej (EUWT)”. Odwołanie do tego instrumentu jest dobrowolne <u>Obowiązujące umowy dwustronne o współpracy transgranicznej, międzyregionalnej lub ponadnarodowej pomiędzy samorządami lokalnymi i/lub regionami i/lub państwami powinny być nadal stosowane</u>

(*) tekst opinii był tłumaczony, gdy tekst polski wniosku Komisji nie był dostępny.

Uzasadnienie:

Prawne możliwości istniejących umów międzypaństwowych, np. umowy z Karlsruhe, nie mogą mieć ograniczonego zakresu stosowania wskutek wprowadzenia rozporządzenia.

Zalecenie 4

(wywód 10)

Wniosek Komisji	Poprawka Komitetu Regionów
Członkowie mogą zdecydować o utworzeniu EUWT jako odrębnego podmiotu prawnego lub o przyznaniu jego zadań jednemu z członków. (*)	Członkowie mogą zdecydować o utworzeniu EUWT jako odrębnego podmiotu prawnego lub o przyznaniu jego zadań jednemu <u>lub większej liczbie jego członków.</u>

(*) tekst opinii był tłumaczony, gdy tekst polski wniosku Komisji nie był dostępny

Uzasadnienie

Ta poprawka wynika z zalecenia 1.

Zalecenie 5

(wywód 11)

Wniosek Komisji	Poprawka Komitetu Regionów
[...] z wyłącznej inicjatywy Państw Członkowskich i ich władz regionalnych i lokalnych, bez wsparcia finansowego ze strony Wspólnoty. (*)	[...] z wyłącznej inicjatywy Państw Członkowskich i/lub ich władz regionalnych i lokalnych, bez wsparcia finansowego ze strony Wspólnoty.

(*) tekst opinii był tłumaczony, gdy tekst polski wniosku Komisji nie był dostępny

Uzasadnienie

Sama natura współpracy transeuropejskiej wskazuje, że powinna być ona otwarta na regiony i władze lokalne bez zaangażowania Państw Członkowskich.

Zalecenie 6

Artykuł 1 ust. 1

Wniosek Komisji	Poprawka Komitetu Regionów
Natura ugrupowania EUWT	Natura ugrupowania EUWT
1. Na terytorium Wspólnoty może zostać utworzona grupa współpracy, w formie europejskiej grupy ds. współpracy transgranicznej, zwana dalej „EUWT”, pod warunkami i zgodnie z ustaleniami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu. (*)	1. Na terytorium Wspólnoty może zostać utworzona grupa współpracy, w formie europejskiego ugrupowania współpracy transeuropejskiej, zwana dalej „EUWT”, pod warunkami i zgodnie z ustaleniami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu.

(*) tekst opinii był tłumaczony, gdy tekst polski wniosku Komisji nie był dostępny

Uzasadnienie

Ta poprawka wynika z zalecenia 1.

Zalecenie 7

Artykuł 1 ust. 3

Wniosek Komisji	Poprawka Komitetu Regionów
Celem grupy EUWT jest ułatwienie i promowanie współpracy transgranicznej pomiędzy Państwami Członkowskimi, jak również władzami regionalnymi i lokalnymi, mając na uwadze wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. (*)	Celem grupy EUWT jest ułatwienie i promowanie współpracy transgranicznej, <u>transnarodowej i międzyregionalnej (współpracy transeuropejskiej)</u> pomiędzy Państwami Członkowskimi, jak również władzami regionalnymi i lokalnymi, mając na uwadze wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

(*) tekst opinii był tłumaczony, gdy tekst polski wniosku Komisji nie był dostępny

Uzasadnienie

Ta poprawka wynika z zalecenia 1.

Zalecenie 8

Artykuł 2 ust. 3

Wniosek Komisji	Poprawka Komitetu Regionów
Członkowie mogą zdecydować o utworzeniu EUWT jako odrębnego podmiotu prawnego lub o przyznaniu jego zadań jednemu z członków. (*)	Członkowie mogą zdecydować o utworzeniu EUWT jako odrębnego podmiotu prawnego lub o przyznaniu jego zadań jednemu <u>lub większej liczbie jego członków.</u>

(*) tekst opinii był tłumaczony, gdy tekst polski wniosku Komisji nie był dostępny

Uzasadnienie

Ta poprawka wynika z zalecenia 1.

Zalecenie 9

Art. 3 ust. 1

Wniosek Komisji	Poprawka Komitetu Regionów
EUWT wykonuje zadania powierzane przez członków zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. (*)	<u>EUWT wykonuje zadania powierzane przez członków lub przez osoby trzecie, za jego zgodą i zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.</u>

(*) tekst opinii był tłumaczony, gdy tekst polski wniosku Komisji nie był dostępny

Uzasadnienie

Jeżeli EUWT ma w przyszłości realizować również programy finansowane przez Wspólnotę, to uzupełnienie jest niezbędne.

Zalecenie 10

Art. 3 ust. 3

Wniosek Komisji	Poprawka Komitetu Regionów
Utworzenie EUWT nie narusza finansowej odpowiedzialności członków i Państw Członkowskich, zarówno w odniesieniu do funduszy wspólnotowych, jak i funduszy krajowych. (*)	Utworzenie EUWT nie narusza finansowej odpowiedzialności członków w odniesieniu do funduszy wspólnotowych i funduszy krajowych, jak i Państw Członkowskich w odniesieniu do funduszy krajowych. Państwom Członkowskim pozostawia się możliwość sprawowania dozoru prawnego i merytorycznego nad EUWT na mocy ustawy bądź umowy. Nadzór może być przekazany jednemu z Państw Członkowskich lub sprawowany wspólnotowo.

(*) tekst opinii był tłumaczony, gdy tekst polski wniosku Komisji nie był dostępny

Uzasadnienie

Jest oczywiste, że Państwa Członkowskie odpowiadają za środki krajowe przed swoimi parlamentami krajowymi i nie wymaga to wzmianki w rozporządzeniu. Skoro jednak Państwa Członkowskie (a w tym w państwach o ustroju federalnym kraje związkowe) mają również odpowiadać za środki wspólnotowe, należy koniecznie dopuścić również wszechstronną kontrolę Państw Członkowskich nad EUWT. W innym wypadku Państwa Członkowskie musiałyby w dużym stopniu odpowiadać za stan rzeczy, na który zupełnie nie mają wpływu.

Zalecenie 11

Artykuł 4 ust. 8

Wniosek Komisji	Poprawka Komitetu Regionów
Konwencja podawana jest do wiadomości wszystkich jej członków i Państw Członkowskich. (*)	Konwencja podawana jest do wiadomości wszystkich jej członków, Państw Członkowskich i Komitetu Regionów. <u>Komitet włączy tę konwencję do publicznego rejestru wszystkich konwencji dotyczących współpracy transeuropejskiej.</u>

(*) tekst opinii był tłumaczony, gdy tekst polski wniosku Komisji nie był dostępny

Uzasadnienie

Komitet Regionów przykłada dużą wagę do przejrzystości zgodnie z Traktatem WE i jest placówką udostępniającą informacje zarówno obywatelom europejskim, jak i departamentom Komisji Europejskiej. Z tego względu troszczy się o to, aby dane odnoszące się do szczebli regionalnych i lokalnych – i inicjatyw społecznych – były stale dostępne.

Zalecenie 12

Artykuł 5 i cały dokument

Wniosek Komisji	Poprawka Komitetu Regionów
regulamin	statut

Uzasadnienie

Podstawowe przepisy leżące u podstaw ugrupowania powinny być zawarte w statucie. Z drugiej strony, regulamin dotyczy wewnętrznego funkcjonowania. W związku z tym EUWT może mieć zarówno regulamin, jak i statut.

Bruksela, dnia 18 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

**REZOLUCJA KOMITETU REGIONÓW Z 18 LISTOPADA 2004 R. W SPRAWIE ROZPOCZĘCIA
NEGOCJACJI DOTYCZĄCYCH PRZYSTĄPIENIA TURCJI DO UNII EUROPEJSKIEJ**

(2005/C 71/12)

KOMITET REGIONÓW,

- Uwzględniając komunikat zatytułowany „Zalecenie Komisji Europejskiej w sprawie przygotowań Turcji do przystąpienia do UE” (COM(2004) 656 final);
 - Uwzględniając „Raport okresowy za rok 2004 w sprawie postępów Turcji na drodze do przystąpienia do UE” (SEC(2004) 1201);
 - Uwzględniając Deklarację Ankarską, przyjętą 11 października 2004 r. przez Komisję RELEX Komitetu Regionów oraz Związek Gmin Turcji (UTM);
 - Uwzględniając strategię stosunków zewnętrznych Komitetu Regionów przyjętą na nadzwyczajnym posiedzeniu jego Prezydium dnia 21 października 2004 r. w Hadze;
- 1) **popiera** kandydaturę Turcji na równych prawach z innymi krajami europejskimi;
 - 2) **zamierza** w przyszłości przedstawiać przy stosownych okazjach swoje poglądy na temat akcesji Turcji z perspektywy lokalnej i regionalnej oraz zachęca Komisję Europejską do zasięgnięcia opinii Komitetu w sprawie kolejnych raportów okresowych;
 - 3) **uważa**, iż wysiłki reformatorskie władz tureckich w ostatnich latach pomogły Turcji w staraniach o spełnienie kryteriów kopenhaskich, ułatwiając decyzję o rozpoczęciu negocjacji w sprawie przystąpienia Turcji do UE;
 - 4) **zachęca** rząd turecki do kontynuowania swych śmiałych reform w celu jak najszybszego ich wdrożenia w sposób trwały i nieodwracalny;
 - 5) **przyjmuje z zadowoleniem** podjęte w Turcji wysiłki na rzecz decentralizacji, które winny pozostawać w zgodzie z zasadami Karty Samorządów Lokalnych, jak również uchwalenie w roku 2004 ustawy o reformie administracji lokalnej, która uznaje istnienie administracji lokalnej jako najmniejszej jednostki organizacyjnej oraz **oczekuje** należytego wdrożenia tej ustawy, a także podobnych działań dotyczących szczebla regionalnego;

- 6) **oczekuje** rychłego przyjęcia pakietu reform administracji publicznej, a w szczególności ustawy ramowej o reformie sektora publicznego, ustawy o specjalnej administracji prowincji, jak również ustawy o gminach i gminach miejskich po szeroko zakrojonych konsultacjach z organizacjami jednostek samorządu lokalnego i regionalnego oraz społeczeństwem obywatelskim, a także po sprawdzeniu ich zgodności z konstytucją; **podkreśla** potrzebę wyposażenia władz lokalnych w niezbędne zasoby finansowe i ludzkie w celu pełnego wdrożenia reform, zwrócenia szczególnej uwagi na rozwój społeczno-gospodarczy słabiej rozwiniętych regionów tureckich oraz stworzenia podstaw prawnych dla polityki rozwoju regionalnego;
- 7) **podkreśla**, że skuteczne wdrożenie tych reform wsparłoby przyszłe starania Turcji o wstąpienie do UE, a w związku z tym **stanowczo popiera** pogląd Komisji Europejskiej, iż niezbędna jest analiza oddziaływania, plan wdrażania oraz ramy budżetowe i fiskalne;
- 8) **z zadowoleniem przyjmuje** opartą na trzech filarach strategię zaproponowaną przez Komisję Europejską oraz zobowiązuje się do wzmocnienia działań w ramach trzeciego filaru na rzecz wzmocnienia dialogu politycznego, kulturowego, społecznego i religijnego, który zbliża ludzi; dlatego też **zaleca** dalsze pogłębianie dialogu między KR a tureckimi władzami lokalnymi, opierając się na wcześniejszych doświadczeniach zgromadzonych przez KR w dialogu z poprzednimi krajami kandydującymi, co zagwarantuje poszanowanie demokracji lokalnej oraz wdrożenie decentralizacji na szczeblu regionalnym; w oparciu o pozytywną decyzję Rady Europejskiej w sprawie Turcji **oczekuje**, iż rząd turecki, Rada Ministrów oraz Rada Stowarzyszenia zaproponują utworzenie wspólnego komitetu konsultacyjnego złożonego z przedstawicieli samorządu lokalnego i regionalnego Turcji i Komitetu Regionów;
- 9) **stanowczo zachęca** Turcję do podjęcia kroków niezbędnych dla rozwiania istniejących obaw podkreślonych w zaleceniu Komisji Europejskiej, zwłaszcza w odniesieniu do przestrzegania praw człowieka i korzystania z podstawowych swobód, bezkompromisowego zwalczania tortur i złego traktowania, pełnego korzystania z praw i wolności przez wszystkie mniejszości, poszanowania wszelkich wyznań religijnych (w szczególności równego statusu prawnego dla wszystkich kościołów), bezkompromisowego zwalczania dyskryminacji i przemocy wobec kobiet oraz przestrzegania norm MOP dotyczących pracy dzieci;
- 10) **wzywa** rząd turecki do udzielenia zdecydowanego wsparcia wznowienia wysiłków podjętych pod auspicjami Sekretarza Generalnego ONZ w celu rozwiązania kwestii cypryjskiej zgodnie z rezolucjami ONZ, dorobkiem prawnym UE oraz wartościami i zasadami europejskimi;
- 11) **uznaje** odnotowane w komunikacie Komisji Europejskiej szczególne wyzwania wiążące się z perspektywą członkostwa Turcji w dziedzinie stosowania Wspólnej Polityki Rolnej, polityki spójności i swobody przepływu pracowników;
- 12) **podkreśla** ogólny cel Unii Europejskiej, jakim jest zmierzanie ku politycznej unii opartej na wspólnych wartościach i **wskazuje** w szczególności na pilną potrzebę stworzenia niezbędnych warunków finansowych, instytucjonalnych i gospodarczych dla udanego przygotowania Unii do kolejnego rozszerzenia;
- 13) **zwraca uwagę** na wnioski Komisji Europejskiej, w których stwierdza się, że Komisja „będzie się opowiadać za wstrzymaniem negocjacji w wypadku poważnego i powtarzającego się naruszenia zasad wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i swobód podstawowych oraz zasad państwa prawa, na których opiera się Unia” i **podkreśla** pogląd Komisji, że negocjacje w sprawie przystąpienia Turcji do Unii Europejskiej to „proces otwarty, którego wyniku nie można z góry zagwarantować”;
- 14) **powierza** swemu Przewodniczącemu przekazanie niniejszej rezolucji, w związku z posiedzeniem Rady Europejskiej w Brukseli dnia 17 grudnia, Radzie Unii Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Komisji Europejskiej oraz parlamentowi i rządowi Turcji.

Bruksela, 18 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów w sprawie „Szybkie łącza dla Europy: krajowe strategie łącz szerokopasmowych”

(2005/C 71/13)

KOMITET REGIONÓW,

Uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie *Szybkie łącza dla Europy: krajowe strategie łącz szerokopasmowych* COM(2004) 369 końcowy;

Uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 13 maja 2004 r. w sprawie zasięgnięcia opinii Komitetu w tej kwestii, zgodnie z art. 265, ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

Uwzględniając decyzję swojego Prezydium z dnia 20 kwietnia 2004 r. dotyczącą polecenia Komisji ds. Kultury i Edukacji, aby ta wydała opinię w tej sprawie;

Uwzględniając Strategię Lizbońską, mówiącą o uczynieniu z Unii Europejskiej do roku 2010 „najbardziej konkurencyjnej, dynamicznej gospodarki na świecie, opartej na wiedzy, zdolnej do realizowania stałego rozwoju gospodarczego, o większej liczbie lepszych miejsc pracy i większym stopniu spójności społecznej”;

Uwzględniając wezwanie Rady Europejskiej w Barcelonie, skierowane do Komisji, w sprawie stworzenia planu działania „e-Europa”, dotyczącego „powszechnej dostępności i korzystania z sieci szerokopasmowych na obszarze Unii do roku 2005, jak również rozwijania protokołu internetowego IPv6 oraz bezpieczeństwa sieci i informacji, e-Rządu, e-Kształcenia, e-Zdrowia i e-Biznesu”⁽¹⁾;

Uwzględniając Plan Działania e-Europa 2005 przyjęty w maju 2002, będący odpowiedzią na to wyzwanie; Stymulowanie korzystania z nowych usług i ich tworzenia było jednym z kluczowych nowych celów, zatwierdzonych przez Radę Europejską w Sewilli⁽²⁾. Ogólnym celem jest wykształcenie się na obszarze Unii do końca 2005 r. nowoczesnych usług publicznych dostępnych w trybie on-line (e-Rząd, e-Kształcenie, e-Zdrowie) i dynamicznego środowiska e-Biznesu, w oparciu o powszechnie osiągalny dostęp szerokopasmowy po konkurencyjnych cenach i bezpieczną infrastrukturę informatyczną;

Uwzględniając wstępny projekt opinii w sprawie *Szybkie łącza dla Europy: najnowsze osiągnięcia sektora łączności elektronicznej*- COM(2004) 61 końcowy⁽³⁾

Uwzględniając komunikat Komisji w sprawie *Interoperacyjnych paneuropejskich usług e-Rządu dla administracji, przedsiębiorstw i obywateli* (IDABC) COM(2003) 406 końcowy -2003/0147 (COD);

Uwzględniając swoją opinię w sprawie *Oceny programu IDA oraz drugiej fazy programu IDA* (CdR 44/98 fin)⁽⁴⁾;

Uwzględniając swój projekt opinii CdR 257/2004 rev. 2 przyjęty dnia 22 września 2004 r. przez Komisję ds. Kultury i Edukacji (sprawozdawca: Tomaž Štebe, burmistrz gminy Mengeš (SI/EPP));

⁽¹⁾ Rada Europejska z Barcelony, Wnioski z Prezydencji, ust. 40, <http://europa.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>.

⁽²⁾ COM(2002) 263 final „Plan Działań 2005 e-Europa: społeczeństwo informacyjne dla wszystkich”

⁽³⁾ R/CESE 880/2004 – TEN 189/2004

⁽⁴⁾ Dz.U. C 251 z dnia 10.8.1998 r., s. 1

A także mając na uwadze, co następuje:

1. Ambitne założenia w zakresie szybkiej łączności, uwzględniające równość praw, wykluczające dyskryminację i stwarzające możliwości cyfrowe dla europejskiej szerokiej infrastruktury informatycznej muszą odgrywać kluczową rolę w procesie integrowania Europy, Państw Członkowskich UE oraz wszystkich przyszłych europejskich krajów kandydujących, tj. ich gmin miejskich i wiejskich, przedsiębiorstw i obywateli;
2. Czynnikiem kluczowym jest odpowiednie uruchomienie wydajnej i nowoczesnej infrastruktury informatycznej dla nowych i istniejących przedsiębiorstw oraz zmodernizowanych usług publicznych;
3. Równość szans społeczeństwa informacyjnego powinna stanowić jedno z praw obywateli Europy w zakresie możliwości podłączenia i usług niezależnie od rodzaju użytkownika, jego statusu społecznego czy miejsca zamieszkania;
4. Infrastruktura informatyczna powinna być rozumiana i zarządzana w społeczeństwie w taki sam sposób, jak w przypadku zaopatrzenia w wodę i energię elektryczną;

na 57. sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dnia 18 listopada) przyjął następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

1.1 **z zadowoleniem przyjmuje** zwięzły i jasny charakter analizy przeprowadzonej przez Komisję oraz wniosków z tej analizy w komunikacie: *Szybkie łącza dla Europy: krajowe strategie łącz szerokopasmowych*, który ściśle wiąże się z poprzednią analizą oraz zaleceniami przedstawionymi w dokumencie *Szybkie łącza dla Europy: najnowsze osiągnięcia sektora łączności elektronicznej* ⁽⁶⁾, jak również z działaniami, proponowanymi w „Planie Działania e-Europa 2005: Uaktualnienie”;

1.2 **uznaje**, że korzyści z dostępu szerokopasmowego odgrywają kluczową rolę dla rozwoju gospodarek i społeczeństw. Wcześniejsze doświadczenia dotyczące znaczącego wzrostu w zakresie stworzenia i korzystania z dostępu szerokopasmowego są bardzo zachęcające. Liczba użytkowników łącz szerokopasmowych uległa podwojeniu w UE-15 w 2003 r. Nadal jednak wyraźna jest rozbieżność w stosunku do założeń i celów planu e-Europa dla obszarów usytuowanych poza ośrodkami miejskimi oraz dla instytucji, a zwłaszcza na obszarach wiejskich oraz obszarach w najbardziej niekorzystnym położeniu lub o mniej korzystnych warunkach gospodarowania;

1.3 **wyraża przekonanie**, że uaktualniony Plan Działania e-Europa oraz strategie krajowe w dziedzinie szybkich usług szerokopasmowych rozszerzone na UE-25 powinny stymulować postęp w tworzeniu najbardziej zaawansowanej, wiarygodnej Europejskiej Infrastruktury Informatycznej (EII) o dostępie bezpośrednim, służącej administracji, przedsiębiorstwom i obywatelom;

⁽⁶⁾ „Przestrzeń kosmiczna: nowa europejska granica dla rozszerzającej się Unii - Plan Działania w zakresie wdrażania Europejskiej Polityki Kosmicznej”, COM(2003) 673 final oraz „Szybkie łącza dla Europy: najnowsze osiągnięcia sektora łączności elektronicznej”, COM(2004) 61 final.

1.4 **postuluje**, aby strategie i działania związane z infrastrukturą informatyczną, zwłaszcza stworzenie sieci szkieletovej - infostrad szerokopasmowych na obszarze gmin miejskich i wiejskich - oraz wspieranie rozwoju infrastruktury dla e-Usług, cechowały się ambicją, uwzględniały interesy: technologiczny i komercyjny oraz były finansowane za pośrednictwem lokalnych, narodowych i europejskich funduszy publicznych, w taki sam sposób, jak drogi (krajowe) lub autostrady lub pozostałe elementy infrastruktury podstawowej;

1.5 **apeluje**, aby Komisja kontynuowała ściganie naruszeń prawa wobec niemocy organów nadzorujących, które nie działają efektywnie lub nieodpowiednio szybko przeciwko dominującym sieciom lub usługom oraz których zachowanie powstrzymuje realizację zapisów odnośnie równości szans oraz skutecznej konkurencji w zakresie infrastruktury informatycznej na poziomie krajowym i lokalnym;

1.6 **z zadowoleniem przyjmuje** Europejską Inicjatywę na rzecz Wzrostu, zatwierdzoną przez Radę Europejską w grudniu 2003 r., która podkreśla szanse związane z wykorzystaniem funduszy publicznych, włączając w to Fundusze Strukturalne, w celu zapewnienia powszechnej dostępności technologii szerokopasmowej, zgodnie z propozycjami zawartymi w e-Europa 2005 ⁽⁶⁾. Nowe „projekty szybkiego startu” w celu pokonania luki cyfrowej przyspieszą stworzenie dostępu szerokopasmowego na obszarach o mniej korzystnych warunkach gospodarowania, gdzie nie mają zastosowania względy komercyjne;

1.7 **popiera** sugestie Komisji w zakresie funduszy strukturalnych UE, które miałyby być wykorzystane na rzecz zapewnienia łączności elektronicznej w obszarach wiejskich lub obszarach miejskich w najmniej korzystnym położeniu ⁽⁷⁾;

⁽⁶⁾ Patrz COM(2003) 65 final „Droga do gospodarki opartej na wiedzy” oraz COM(2003) 690 final „Europejska Inicjatywa na rzecz Wzrostu”.

⁽⁷⁾ „Wskazówki dotyczące kryteriów i sposobów korzystania z funduszy strukturalnych na rzecz wspierania łączności elektronicznej”, SEC (2003) 895, http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/working/doc/telecom_en.pdf

1.8 **zwraca się z prośbą**, aby polityka Komisji w zakresie społeczeństwa informacyjnego i infrastruktury informatycznej promowała i wspierała rozwój usług oraz procedur innowacyjnych, które zastępować mają przestarzałe technologie, jak również wprowadzała nowe konkurencyjne i zaawansowane e-Usługi handlowe i publiczne dla przedsiębiorstw, administracji i obywateli;

1.9 **z zadowoleniem przyjmuje** działania Komisji, która skupiła się na kluczowych kwestiach, hamujących wymianę pozytywnych doświadczeń, takich jak aspekty prawne procesu ponownego użycia korzystnych rozwiązań, prawa własności systemów i związane z tym procedury przetargów publicznych oraz procedury wdrażania partnerstwa podmiotów publicznych i prywatnych⁽⁸⁾;

1.10 **popiera** inicjatywę edukacji i zachęcania ogółu społeczeństwa do korzystania z nowych usług i technologii. Dostęp szerokopasmowy powinien wykorzystany być w celu dostarczenia nowych i lepszych usług dla społeczeństwa;

1.11 **przychylnie odnosi się do** interwencji publicznej w zakresie tworzenia i rozbudowy Europejskiej Infrastruktury Informatycznej dla europejskiej bazy konkurencyjnej dotyczącej usług komercyjnych i ogólnodostępnych usług publicznych. Program e-Usługi, rozwijający się z pomocą funduszy publicznych, powinien być ważnym uzupełnieniem inwestycji komercyjnych, ułatwiać rozwój inicjatyw prywatnych oraz wspierać konkurencyjność przedsiębiorstw UE na arenie światowej;

1.12 **przyjmuje ze zadowoleniem** istotne znaczenie, jakie Komisja Europejska przypisuje zagadnieniu bezpieczeństwa infrastruktury informatycznej oraz stworzeniu Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA);

1.13 **opowiada się za** przededefiniowaniem pojęcia dostępu szerokopasmowego według ambitnego rozumienia infrastruktury informatycznej przedstawionego w niniejszej opinii. Dlatego też istniejące działania i programy (e-Europa, IST, IDA, eTEN, (...) oraz DRM, IPR⁽⁹⁾) należy odpowiednio objaśnić, uprościć i przededefiniować, jak również uzupełnić;

1.14 **uznaje**, że definicja „dostępu szerokopasmowego” w raporcie stanowi dobry punkt wyjścia, mianowicie: „(...) szeroki wachlarz technologii, które zostały rozwinięte w celu wspierania dostarczania innowacyjnych usług interaktywnych, charakteryzujących się stałą gotowością („always-on”), zapewniających odpowiednią szerokość pasma, ulegających stałemu rozwojowi w miarę upływu czasu oraz pozwalających na jednoczesne użycie usług w zakresie transmisji głosu i danych”;

1.15 **sugeruje** poszerzenie definicji „dostępu szerokopasmowego” - rozumiejąc ją jako infrastrukturę umożliwiającą dostęp oraz szybką sieć telekomunikacyjną - o elementy istotnych

narzędzi, oprogramowań i mechanizmów (platforma usług generowanych przez EII) wspierających e-Usługi w zakresie bezpiecznej, przeprowadzanej w trybie on-line i czasie rzeczywistym, wiarygodnej wymiany danych;

1.16 **popiera** wprowadzenie dodatkowych obowiązkowych wymagań technicznych w zakresie szybkiego Internetu/łącz szerokopasmowych, takich jak dane dotyczące opóźnienia i usuwania błędów;

1.17 **sugeruje** rozpoczęcie nowej inicjatywy Informatyki Cyfrowych Możliwości (DOIT) dla wszystkich regionów, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów słabiej rozwiniętych, w celu rozbudowy infrastruktury informatycznej oraz wspierania bieżących lub wprowadzania nowych inicjatyw gospodarczych za pośrednictwem finansowania edukacji, promocji oraz infrastruktury informatycznej;

1.18 **zachęca** władze lokalne do stworzenia projektów i rozbudowania komunikacyjnych sieci kablowych i przewodów podziemnych podczas budowy/remontowania ulic i dróg lub instalowania ich razem z innego typu okablowaniem, w tym również komunalnym (oświetlenie uliczne, okablowanie elektroenergetyczne) w ramach inwestycji długoterminowych;

1.19 **zachęca** władze lokalne i Komisję Europejską do zaopiniowania modelu, w którym jedno przedsiębiorstwo (lub władze lokalne) rozbudowuje, ma w posiadaniu i utrzymuje infrastrukturę informatyczną. W tym wypadku możliwe byłoby umożliwienie wielu dostawcom usług korzystania z tej infrastruktury na równych prawach. Głównym celem takiej strategii byłoby wspieranie konkurencyjności wśród usługodawców w zakresie cen i jakości usług, za pośrednictwem stworzenia im równych, wyłączających dyskryminację szans na zdobycie klientów;

1.20 **optuje za** zwiększaniem konkurencji za pośrednictwem umożliwienia łatwego i szybkiego nabywania niezbędnych licencji w zakresie infrastruktury i zakresów częstotliwości;

1.21 **wspiera** tworzenie standardów i podstawowych aplikacji (powszechne e-Usługi) o wspólnych (kompatybilnych) modelach danych i atrybutach danych, na przykład: technologie wizualizacji GIS, 3D i VR dla celów planowania i rewitalizacji, jak również gospodarka przestrzenna, zarządzanie strukturą własności nieruchomości i infrastrukturą komunalną; dostęp do rozproszonych i zastrzeżonych publicznych baz danych oraz ich aktualizacja; usługi użyteczności publicznej dostępne z domu lub miejsca pracy; zarządzanie ruchem ulicznym: przeciążenia ruchu, opłaty drogowe, płatność za bilety za pośrednictwem przenośnych identyfikatorów bezkontaktowych;

⁽⁸⁾ Uwaga.: Komisja jest w trakcie przygotowywania Zielonej Księgi w sprawie partnerstwa podmiotów publicznych i prywatnych w Unii Europejskiej.

⁽⁹⁾ COM(2004) 261 final - Zarządzanie prawem autorskim i prawami pokrewnymi na rynku wewnętrznym.

1.22 **optuje za** bardziej ambitnymi celami EII w zakresie komunikacji / możliwości podłączenia / przepustowości/dyspozycyjności/dostępności pod względem ceny, wg poniższych wytycznych:

a) światłowody łączące każdego europejskiego użytkownika końcowego z prędkością minimalną na poziomie 10 Mb/s lub większą, komunikacja dwukierunkowa, za wyjątkiem przypadków, gdy określone czynniki ekonomiczne lub czynniki związane z optymalizacją łączności (geografia, potrzeby użytkownika) wymagają innych rozwiązań, na przykład (szybkich) łączy miedzianych lub stałego dostępu bezprzewodowego (WFA) /transmisja satelitarna:

25 % - do końca 2006 r.;

70 % - do końca 2010 r.;

b) szerokość pasma i dyspozycyjność, zapewniająca telefonię IP dla użytkowników stale zmieniających miejsce pobytu - do końca 2006 r.;

c) rozsądne ceny miesięcznych opłat za dostęp do łącza szerokopasmowego, o przepustowości 10 Mb/s, bezpieczny Internet i transakcje uwierzytelnione, multimedialna telefonia IP, cyfrowa TV/radio (multimedialne) nadawanie (prawa do dokumentów cyfrowych (nie wliczone w cenę) - do końca 2006 r.;

1.23 **optuje za** następującymi strategiami w zakresie Europejskiej Infrastruktury Informatycznej (EII):

a) przeprowadzana w trybie on-line, pewna, bezpieczna, uwierzytelniona i wiarygodna wymiana danych multimedialnych i dokumentów - do końca 2006 r.;

b) rozproszony, interoperacyjny, złożony, hierarchiczny dostęp do danych i ich aktualizacji - do końca 2007 r.;

c) środowisko wirtualne lub symulowane oraz dostęp i kontrola nad rzeczywistymi procesami w czasie rzeczywistym - do końca 2008 r.;

1.24 **optuje za** następującą platformą usług EII:

a) (CDR 257/2004 AM.1 Koivisto) interoperacyjność systemów certyfikujących i weryfikujących, używanych w UE;

b) eMoney/ePay o opłatach transakcyjnych i manipulacyjnych na rozsądnym poziomie;

c) Telemedycyna (e-Zdrowie), e-Kształcenie;

d) Społeczność „podłączona”: telemetria, kontrola procesów, zarządzanie budynkami i obiektami;

1.25 **wyraża niepokój**, że w przypadku tradycyjnej telefonii, komunikacja oparta o łącza miedziane staje się przestarzała lub podlega znacznej konkurencji (uwalnianie dostępu do pętli lokalnej). Rządy krajowe nie podejmują niezbędnych działań w zakresie restrukturyzacji i angażują się w działania dyskryminujące, czego skutkiem jest spowolnienie procesu wdrażania nowoczesnej infrastruktury informatycznej.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

2.1 **zaleca**, aby Komisja położyła większy nacisk na wdrożenie przepisów w następującym zakresie:

a) Nadzoru i umacniania konkurencji odnośnie infrastruktury współdzielonej na zasadzie niedyskryminacji i równych kosztów dla wszystkich operatorów lub dostawców usług;

b) NRA (Krajowy Organ Regulacyjny) ma zezwolić na wybór częstotliwości dla FWA (stały dostęp bezprzewodowy) i obniżyć wysokość opłat licencyjnych dla obszarów wiejskich lub obszarów o mniej korzystnych warunkach gospodarowania;

2.2 **zaleca**, aby Komisja wspierała finansowanie EII, mając na uwadze poniższe wytyczne i priorytety:

a) na cele budowy kanałów przewodowych;

b) na cele rozwoju platformy usług;

c) na cele wyposażenia okablowania i sieci na obszarach wiejskich i obszarach o mniej korzystnych warunkach gospodarowania;

d) NRA ma obniżyć opłaty licencyjne dla obszarów o mniej korzystnych warunkach gospodarowania;

2.3 **zaleca**, aby Komisja Europejska w mającym się ukazać dokumencie na temat Strategii w zakresie szybkiej komunikacji (UE-25, włączając nowe Państwa kandydujące), który ma zostać opublikowany w październiku 2004 r., dużo uwagi poświęciła istotnemu znaczeniu, jaki ma ambitny i dalekosiężny postęp technologiczny w zakresie Europejskiej Infrastruktury Informatycznej.

Bruksela, 18 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów z dnia w sprawie komunikatu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów „Plan Działania 2005: e-Europa - aktualizacja”

(2005/C 71/14)

KOMITET REGIONÓW

Uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomicznego i Społecznego w sprawie *Planu Działania 2005: e-Europa - aktualizacja* (COM(2004)380 końcowy),

Uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z 17 maja 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

Uwzględniając decyzję Przewodniczącego Komitetu z dnia 20 kwietnia 2004 r. roku, powierzającą sporządzenie tej opinii Komisji ds. Kultury i Edukacji;

Uwzględniając swoją opinię w sprawie *e-Europa 2005: społeczeństwo informacyjne dla wszystkich* (CdR 136/2002 końcowy) ⁽¹⁾

Uwzględniając swoją opinię w sprawie *Roli eGovernment dla przyszłości Europy*;

Uwzględniając swój projekt opinii (CdR 193/2004 rev. 2) przyjęty dnia (22 września 2004 r.) przez Komisję ds. Kultury i Edukacji, (Sprawozdawca: **Risto Ervelä**, Przewodniczący Rady Lokalnej Sauvo, Przewodniczący Rady Regionalnej Południowozachodniej Finlandii (FI/ELDR))

A także mając na uwadze, co następuje:

- 1) technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT) odgrywają ważną rolę przy wdrażaniu celów Strategii Lizbońskiej związanych z rozwojem gospodarczym, społecznym oraz z rozwojem zrównoważonym.
- 2) za najważniejszy cel należy uważać utworzenie sprawiedliwego społecznie i regionalnie europejskiego społeczeństwa informacyjnego,

na 57 sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dnia 18 listopada) przyjęła następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Społeczeństwo informacyjne sprawiedliwe społecznie i regionalnie

KOMITET REGIONÓW

1.1 **podziela** zaniepokojenie, ponownie widoczne w śródkresowym przeglądzie Planu Działań e-Europa, dotyczącej konsekwencji problemów spowodowanych luką cyfrową i **dziękuje** Komisji za uczynienie kwestii włączenia do społeczeństwa informacyjnego oraz kwestii spójności społecznej w aspekcie istniejących różnic regionalnych jak również możliwości szerokiego udostępnienia usług cyfrowych dla wszystkich zainteresowanych nowym priorytetem w aktualizacji Planu Działania, który jest przedmiotem niniejszej opinii;

1.2 **sądzi**, że różnice regionalne w dostępności i cenach usług związanych z szerokopasmowym dostępem do Internetu stały się główną przeszkodą dla równego dostępu do społeczeństwa informacyjnego i uczestnictwa w nim i **uważa za ważne**, aby jak najszybciej rozpoczęło pracę Forum ds. Łuki Cyfrowej, utworzone z myślą o tym problemie;

⁽¹⁾ Dz.U. C 128 z 29.05.2003, s. 14.

1.3 **stwierdza**, że proponowane działania Komisji z myślą o przyspieszeniu procesu włączania do społeczeństwa informacyjnego są jako takie odpowiednie, ale **wyraża wątpliwość** co do ich skuteczności na krótką metę i **uważa**, że w celu uniknięcia wykluczenia cyfrowego konieczne jest zapewnienie obywatelom dostępu do podstawowych usług tradycyjnymi kanałami.

Technologie informacyjne i komunikacyjne a Strategia Lizbońska

KOMITET REGIONÓW

1.4 **zgadza się** z Komisją, że technologie informacyjne i komunikacyjne umożliwiły zwiększenie wydajności i dały większe możliwości włączenia, ale **podkreśla**, że m.in. w administracji publicznej wykorzystano jedynie niewielką część istniejącego potencjału, który odnosi się nie tylko do dostarczania usług elektronicznych w pewnych dziedzinach, lecz również – uwzględniając unijne przepisy dotyczące konkurencji – do wspierania inwestycji na obszarach, w których popyt może być niewystarczający, by przyciągnąć inwestorów;

1.5 **uważa**, że środki przedstawione w pierwotnym Planie Działań i w jego aktualizacji kładą nacisk na rozwój usług elektronicznych, chociaż wykorzystanie technologii komunikacyjnych i informacyjnych do poprawy wydajności działań instytucji wymaga również zmiany sposobów działania organizacji i ich wzajemnej współpracy;

1.6 zgadza się ze stanowiskiem Komisji, że po roku 2005 polityki społeczeństwa informacyjnego w Unii Europejskiej powinny być ściślej związane z potrzebami w różnych obszarach Strategii Lizbońskiej, tak, aby wychodząc poza cele gospodarcze i społeczne polityki te uwzględniały w większym niż dotychczas stopniu zależność między technologiami komunikacyjnymi i informacyjnymi a zrównoważonym rozwojem.

Wpływ rozszerzenia

KOMITET REGIONÓW

1.7 **docenia fakt**, że Komisja udzieliła szybkiej odpowiedzi na potrzeby wytworzone przez rozszerzenie, aktualizując Plan Działań e-Europa;

1.8 **wskazuje**, że w wyniku rozszerzenia pomiędzy Państwami Członkowskimi i w szczególności między regionami wzrosły różnice, mierzone wskaźnikami porównawczymi i z zadowoleniem przyjmuje zaproponowane przez Komisję kroki, które mają doprowadzić do usprawnienia dostarczania informacji o wynikach porównań;

1.9 **ma nadzieję**, że możliwe będzie wykorzystanie dobrze działających sieci władz lokalnych i regionalnych, co dotyczy również nowych Państw Członkowskich, szczególnie w dziedzinie przekazywania dobrych doświadczeń.

Rola władz lokalnych i regionalnych we wdrażaniu Planu Działania

KOMITET REGIONÓW

1.10 **podkreśla** istotną i często niezależną rolę europejskich władz lokalnych i regionalnych w zapewnianiu usług elektronicznych w dziedzinie administracji, ochrony zdrowia, kultury, turystyki oraz edukacji i szkoleń, jak również rolę odgrywaną przez nie w lokalnych i regionalnych projektach związanych z rozwojem usług komunikacyjnych i handlu elektronicznego;

1.11 **uważa**, że bez głębokiego zaangażowania europejskich władz lokalnych i regionalnych nie będzie możliwe wdrażanie

procesów otwartej koordynacji w celu promowania dobrowolnego i wielostronnego uczestnictwa w procesie udostępniania usług elektronicznych.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

2.1 **ma nadzieję**, że Komisja udzieli wyjaśnień dotyczących swojej polityki społeczeństwa informacyjnego poprzez opublikowanie syntezy pierwotnego Planu Działań e-Europa oraz jego aktualizacji;

2.2 **uważa**, że monitorowanie szerokopasmowego dostępu do Internetu powinno zostać usprawnione, tak, aby różnice w potrzebach użytkowników były lepiej uwzględniane, gdyż usługi związane z szerokopasmowym dostępem o najniższej przepustowości nie mogą przyczynić się do osiągnięcia celów Planu Działania dotyczących usług publicznych, w szczególności w rejonach peryferyjnych;

2.3 **uważa**, że dostępność usług komunikacyjnych, które są istotne dla społeczeństwa, nie może zależeć jedynie od tego, czy sektor prywatny jest zainteresowany dostarczaniem ich na danym obszarze, czy też nie; sektor publiczny powinien raczej być w stanie w razie konieczności podjąć kroki z własnej inicjatywy, aby dostępność usług komunikacyjnych odpowiadała potrzebom użytkowników;

2.4 **ma nadzieję**, że szczególnie w warunkach szerzenia dobrej praktyki duże znaczenie zyskują nie tylko usługi elektroniczne, ale również przykłady wykorzystania tych technologii do poprawy jakości i wydajności tradycyjnych usług i zminimalizowania niepotrzebnej biurokracji;

2.5 **opowiada się za** poszerzeniem wymiaru ogólnoeuropejskiego publicznych usług elektronicznych, lecz **podkreśla**, że zapewnienie codziennych usług wymaganych przez firmy i pojedynczych obywateli w innym Państwie Członkowskim spoczywa również w dużym stopniu na władzach lokalnych i regionalnych i trudno sobie wyobrazić, że można w tej dziedzinie utworzyć skuteczny wymiar ogólnoeuropejski bez aktywnego uczestnictwa sektora lokalnego i regionalnego;

2.6 **proponuje** sporządzenie bardziej szczegółowego raportu w sprawie przyczyn, dla których popyt na usługi elektroniczne w Europie jest niższy od podaży;

2.7 **podkreśla**, że wszystkie strony odpowiedzialne za rozwój elektronicznych usług z dziedziny ochrony zdrowia powinny mieć szansę uczestnictwa w sporządzaniu krajowych i regionalnych planów z dziedziny e-zdrowia;

2.8 **wyraża nadzieję**, że interoperacyjność w dziedzinie e-nauczania, postulowana w Planie Działania, może zostać zwiększona na przykład poprzez ustalenie kryteriów jakości e-nauczania dla różnych rodzajów edukacji i szkoleń;

2.9 **uważa za istotne**, aby Komisja przeprowadziła, tak szybko, jak to możliwe, analizę rynku z myślą o interoperacyjności podpisów elektronicznych, co uwzględni również zastosowania inne niż uznawanie dyplomów i aby w ten sposób położyła szczególny nacisk na usługi ogólnoeuropejskie;

2.10 **zwraca się z prośbą** do Komisji, aby ta podjęła kroki mające na celu wykluczenie sytuacji, że technologiczne ułatwienia w stosowaniu podpisów elektronicznych doprowadzą, szczególnie w sektorze publicznym, do wymogu ich użycia, chociaż nie jest to ani niezbędne, ani też uzasadnione z punktu widzenia jakości lub bezpieczeństwa świadczenia usługi;

2.11 **wskazuje**, że oprócz procedur związanych z podpisem elektronicznym, co najmniej tak samo ważne jest doprowadzanie do korzystania z podpisu elektronicznego do takiego stanu, gdzie obywatele mogliby być absolutnie pewni, że wiadomość elektroniczna otrzymana od firmy lub od instytucji publicznej rzeczywiście pochodzi ze źródła, z którego wydaje się pochodzić;

2.12 **wyraża aprobatę** dla planu Komisji dotyczącego komórkowych usług płatniczych i **podkreśla**, że ze względu na

wysoki stopień rozwoju w Europie w dziedzinie telefonii komórkowej usługi te mogą, jako pierwsze, doprowadzić do osiągnięcia celów Strategii Lizbońskiej w ciągu następnych kilku lat;

2.13 **odnotowuje**, że konieczny jest wkład Komisji w stworzenie ram regulacyjnych dotyczących administrowania prawami do dokumentów cyfrowych (Digital Rights Management, DRM) i w zaproszenie interesariuszy w razie konieczności do wspólnej dyskusji oraz że właściciele praw do dokumentów cyfrowych zostaną zachęcani do uzgodnienia pożądanego poziomu interoperacyjności;

2.14 **z dużym zadowoleniem przyjmuje** przedstawiony przez Komisję plan stworzenia bazy danych najlepszych praktyk MSP w odniesieniu do handlu elektronicznego i **wyraża nadzieję**, że europejskie władze lokalne i regionalne, które działają w ścisłej współpracy z MSP, będą również odgrywać aktywną rolę w jej tworzeniu i korzystaniu z niej;

2.15 **zwraca się z prośbą** do Komisji o rozszerzenie zakresu wytycznych dotyczących strategii wielokanałowych, tak, aby obejmowały tradycyjne kanały świadczenia usług, w dodatku do usług elektronicznych w celu załagodzenia problemów wynikających z istnienia luki cyfrowej;

2.16 **uważa**, że dane porównawcze dostarczone przez proponowany serwis informacyjny e-Europy powinny umożliwić porównywanie postępów poczynionych nie tylko przez Państwa Członkowskie, ale również przez regiony, gdyż różnice między tymi ostatnimi są bardzo duże, a informacja na temat problemów w danym regionie mogłaby pomóc jego władzom w podjęciu stosownych kroków.

Bruksela, dnia 18 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie Zielonej Księgi w sprawie równości i niedyskryminacji w rozszerzonej Unii Europejskiej

(2005/C 71/15)

KOMITET REGIONÓW,

Uwzględniając Zieloną Księgę w sprawie równości i niedyskryminacji w rozszerzonej Unii Europejskiej COM(2004) 379 final;

Uwzględniając decyzję swojego Prezydium z dnia 1 lipca 2003 r. roku, powierzającą sporządzenie tej opinii Komisji ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej, zgodnie z art. 265 ust. 5 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

Uwzględniając własny projekt opinii w sprawie równego traktowania (KR 513/99 fin) ⁽¹⁾;

Uwzględniając własny projekt opinii w sprawie wdrożenia zasady równego traktowania mężczyzn i kobiet w dostępie do towarów i usług i w zaopatrzeniu w nie (CdR 19/2004 fin) ⁽²⁾;

Uwzględniając własny projekt opinii (CdR 241/2004 rev. 1) przyjęty dnia 4 października 2004 r. przez Komisję ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej (sprawozdawca: **radny Peter Moore**, Rada miasta Sheffield (UK/ELDR));

jednomyślnie przyjął na 57. sesji plenarnej z 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dnia 18 listopada 2004 r.) następującą opinię:

1. Komentarze

KOMITET REGIONÓW

(I) *Sprostanie wyzwaniu rozszerzenia*

1.1 **przyjmuje z zadowoleniem** opinię Komisji, że rozszerzenie należy wykorzystać jako zachętę dla wszystkich Państw Członkowskich do zwiększenia wysiłków zmierzających do odpowiedzi na wyzwania, przed którymi stoją mniejszości, oraz uznanie przez nią faktu, iż powyższe dotyczy szczególnie Romów;

1.2 **zgadza się**, że oparte na poszanowaniu praw podejście do zagadnień takich, jak niepełnosprawność, wiek i orientacja seksualna, jakie znalazło odzwierciedlenie w polityce walki z dyskryminacją w UE, nadal jest koncepcją stosunkowo nową zarówno dla władz publicznych, jak i organizacji pozarządowych w niektórych Państwach Członkowskich;

1.3 **wyraża ubolewanie**, że z uwagi na brak zmian w art. 13 Traktatu WE, przyjmowanie ustawodawstwa wspólnotowego w tej dziedzinie nadal wymaga jednomyślnej zgody.

(II) *Wdrażanie zasad niedyskryminacji w prawie i praktyce*

1.4 **ubolewa**, że wytworzyła się hierarchia stopnia ochrony między poszczególnymi grupami objętymi zapisami art. 13. Zarówno w materii, jak i w mechanizmach wykonawczych utrzymują się nierówności w odniesieniu do poszczególnych rodzajów dyskryminacji - skuteczne podejście do zwalczania dyskryminacji wymaga większej równości w zakresie stopnia dostępnej ochrony oraz zwiększania spójności prawa w tej

dziedzinie. KR przypomina również Komisji, iż bardziej całościowe ramy polityki UE nadal powinny być uzupełnione w odniesieniu do niepełnosprawności, wieku, orientacji seksualnej, religii i wyznania. Na przykład, KR uznaje, że osoby niepełnosprawne często doświadczają dyskryminacji w formie niedostępności środków publicznego transportu, obszarów zabudowanych oraz braku dostępu do informacji i środków komunikacji. Komisja nie opublikowała żadnych komunikatów konkretnie i wyłącznie poświęconych kwestiom orientacji seksualnej w prawodawstwie i polityce UE, choć wchodzi one w sposób wyraźny w zakres art. 13 Traktatu;

1.5 **uważa**, że niewystarczające wsparcie instytucjonalne dla osób indywidualnych wytaczających postępowania sądowe w sytuacji, kiedy postępowanie takie pozostaje podstawowym mechanizmem wymuszającym, znacząco ogranicza skuteczność prawa. Osoby indywidualne doświadczają trudności w procesie gromadzenia dowodów, w postaci niewystarczających zabezpieczeń przed czynieniem z nich ofiar oraz zasadniczych trudności finansowych w pokrywaniu kosztów postępowania sądowego;

1.6 **uważa**, że o ile „miękkie prawodawstwo” oraz działania pozaprawne mogą wywierać wpływ (środki takie, jak memora, rezolucje, deklaracje, etc.), o tyle bywają one bardziej skuteczne, jeśli opierają się na istniejącym już i wiążącym prawie wspólnotowym. Za przykład posłużyć może ograniczone powodzenie wytycznych Komisji w sprawie zatrudniania osób niepełnosprawnych (zanim nie zostały wsparte prawem wspólnotowym) w kontekście rozwoju ustawodawstwa krajowego.

⁽¹⁾ Dz.U. C z 8.8.2000, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 121 z 30.4.2004, str. 25.

(III) *Poprawa gromadzenia, monitorowania i analizy danych*

1.7 **uwaga**, że systematyczne gromadzenie danych i informacji zapewni UE lepszą wiedzę o miejscach występowania i przypadkach dyskryminacji, możliwość lepszego formułowania strategii i metod poprawy porównywalności, obiektywności, spójności i wiarygodności danych na szczeblu wspólnotowym, da lepszą skalę do pomiaru oddziaływania polityki i funduszy oraz szansę na zwiększenie współpracy z krajowymi ośrodkami badawczymi, organizacjami pozarządowymi i wyspecjalizowanymi grupami/ośrodkami nacisku. Władze lokalne i regionalne już teraz odgrywają kluczową rolę w stałym gromadzeniu danych i analizie informacji.

(IV) *Pełne wykorzystanie finansowania ze strony UE*

1.8 **odnotowuje**, że pomimo oddziaływania i zakresu swoich projektów, mniejsze organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie nie są czasem w stanie uzyskać dostępu do finansowania ze strony UE, głównie z powodu nadmiernie złożonej biurokracji; **uwaga**, że dla małych organizacji lokalnych i regionalnych kontynuowanie pracy bez takich funduszy jest niemal niemożliwe.

(V) *Wzmacnianie współpracy z zainteresowanymi stronami*

1.9 **przyjmuje z zadowoleniem** uznanie w Zielonej Księdze kluczowej roli odgrywanej przez władze lokalne i regionalne w dziedzinie równości i niedyskryminacji w rozszerzonej Unii Europejskiej; jako wiodący pracodawcy, władze lokalne i regionalne powinny przy wykonywaniu swoich zadań, rozważyć **program wyrównywania szans** poprzez należyte uwzględnianie: a) potrzeby wyeliminowania dyskryminacji na mocy odnośnych dyrektyw; b) potrzeby wyeliminowania bezprawnego molestowania; oraz c) potrzeby promowania równych szans osób wymienionych w art. 13, grup oraz pozostałych osób.

(VI) *Zapewnianie komplementarności z innymi dziedzinami polityki UE*

1.10 **uwaga**, że włączenie Karty Praw Podstawowych podkreśli dziedzinę dyskryminacji nie ujęte w istniejącym ustawodawstwie;

1.11 **zapytuje**, czy włączanie omawianych kwestii do głównego nurtu polityki (mainstreaming) zostało dokonane z powodzeniem w niektórych dziedzinach polityki oraz czy niektóre inicjatywy prawne i polityczne same przez się są zbieżne z logiką ustawodawstwa zwalczającego dyskryminację oraz działaniami podejmowanymi zgodnie z art. 13;

1.12 **odnotowuje**, że chociaż w kwestii wzajemnego uznania kwalifikacji w UE dokonał się postęp, nie ma zgody co do kwalifikacji uzyskanych przez obywateli państw trzecich w UE oraz kwalifikacji uzyskanych poza UE niezależnie od narodowości osoby legitymującej się takimi kwalifikacjami;

1.13 **wyraża ubolewanie** w sprawie błędnego i stereotypowego przedstawiania w życiu publicznym, retoryce politycznej, środkach przekazu i reklamie różnych grup wymienionych w art. 13, co doprowadziło do pogłębiającej się erozji godności i publicznego postrzegania niektórych grup. Podważa to zasadę równego traktowania;

1.14 **przyjmuje z zadowoleniem** dyrektywę 2003/109/WE przyjętą w styczniu 2004 r., która przyznała obywatelom państw trzecich przebywającym legalnie przez 5 lat w Państwach Członkowskich status prawny porównywalny do tego, jakim cieszą się obywatele Państw Członkowskich w celu uzupełnienia dyrektywy w sprawie równości rasowej. Niemniej jednak, w celu poruszenia kwestii dostępu do narodowości lub obywatelstwa albo do prawa głosu, dyrektywa ta powinna być jaśniejsza.

2. Zalecenia

KOMITET REGIONÓW

(I) *Sprostanie wyzwaniu rozszerzenia*

2.1 **wzywa do** przeznaczenia konkretnych funduszy oraz konkretnych gałęzi Planu Działań na projekty dotyczące Romów;

2.2 **wzywa do** zwiększonej dyskusji, organizacji debat i forów edukacyjnych we wszystkich Państwach Członkowskich w kwestii udziału społecznego, dyskryminacji i podstawowych praw człowieka i praw społecznych oraz do ustanowienia procesu konsultacyjno-monitorującego na szczeblach krajowych dla działań mających na celu zwalczanie dyskryminacji ze wszystkich powodów wymienionych w art. 13.

(II) *Wdrażanie zasad niedyskryminacji w prawie i praktyce*

2.3 przypominając swoją wcześniejszą decyzję, **zaleca** obecnemu Sekretarzowi Generalnemu dokonanie oceny polityki kadrowej i profilu pracowników Sekretariatu Generalnego w kontekście zgodności z nowym ustawodawstwem i złożenie sprawozdania z tej oceny zarówno do Prezydium, jak i do niniejszej Komisji w ciągu sześciu miesięcy oraz opublikowanie vademecum dobrych praktyk w zwalczaniu dyskryminacji dla władz lokalnych jako pracodawców, zawierającego przykłady inicjatyw podejmowanych w każdym Państwie Członkowskim, obejmujących wszystkie sześć powodów dyskryminacji wymienionych w art. 13 Traktatu WE;

2.4 **wzywa do** rozszerzenia całościowego ustawodawstwa w sprawie towarów i usług na wszystkie obszary poruszane w art. 13; w sposób szczególnie, wzywa do zwiększenia ochrony przeciw dyskryminacji z powodu wieku, niepełnosprawności, płci, religii lub wyznania oraz orientacji seksualnej;

2.5 **wzywa** Komisję do współpracy z Państwami Członkowskimi w celu wprowadzenia odpowiednich, skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji i procedur przeciwko łamaniu zobowiązań na mocy odnośnych dyrektyw oraz do przyspieszenia transpozycji tych dyrektyw do prawa krajowego;

2.6 **wzywa do** okazywania większego wsparcia instytucjonalnego dla osób poszukujących zadośćuczynienia prawnego dla grup wymienionych w art. 13; organizacje w uzasadniony sposób zainteresowane powinny być w stanie wszcząć działania egzekwujące w imieniu poszczególnych osób bądź dla wsparcia indywidualnych skarg za zgodą danej osoby; jeśli ustalone zostanie domniemanie istnienia dyskryminacji (tj. fakty, na podstawie których można domniemywać, że zaistniała bezpośrednia bądź pośrednia dyskryminacja), ciężar przedstawienia dowodów powinien być zawsze przenoszony na stronę odpierającą zarzuty; wszelkie niewłaściwe traktowanie lub inne konsekwencje wniesienia skargi powinny być zakazane.

(III) *Poprawa gromadzenia, monitorowania i analizy danych*

2.7 **wzywa do** zwiększenia współpracy z Państwami Członkowskimi oraz władzami krajowymi na rzecz poprawy mechanizmów monitorowania i sprawozdawczości.

(IV) *Pełne wykorzystanie finansowania ze strony UE*

2.8 **wzywa** Komisję do poszukiwania kreatywnych sposobów umożliwiania małym organizacjom pozarządowym dostępu do niższych poziomów finansowania we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na szczeblu europejskim i korzystającymi z finansowania z funduszy UE.

(V) *Wzmacnianie współpracy z zainteresowanymi stronami*

2.9 **zobowiązuje** KR do rozwijania unijnej agendy zwalczania dyskryminacji i uważa, że jego udział w tworzeniu,

planowaniu, komunikowaniu i wdrażaniu tej agendy powinien nadal być promowany wśród zainteresowanych stron;

2.10 **domaga się**, aby KR był bezwarunkowo zapraszany na konferencje i seminaria organizowane przez UE i poświęcone równości i niedyskryminacji, zaś w szczególności kwestiom dyskryminacji Romów;

2.11 **wzywa do** rozszerzenia konsultacji z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego w procesie wdrażania;

2.12 **wzywa** wszystkie instytucje UE do lepszego odzwierciedlenia litery i ducha dyrektyw dotyczących zwalczania dyskryminacji poprzez następujące kroki: a) prowadzenie całościowej polityki w zakresie równości w dziedzinie rekrutacji, zatrudnienia i usług; (b) członkowie i organy pionu politycznego organów UE powinny być wyważone co do grup wymienionych w art. 13.

(VI) *Zapewnianie komplementarności z innymi dziedzinami polityki UE*

2.13 **wzywa** Komisję do wyjaśnienia, jak zamierza włączyć grupy wymienione w Karcie Praw Podstawowych do istniejących dyrektyw w sprawie niedyskryminacji, zakładając, że będą one włączone do nowego Traktatu;

2.14 **zaleca**, aby dla potrzeb włączania zasad równości do głównego nurtu polityki ustanowiony został mechanizm zapewniający, kwestie i zasady równości będą w sposób należyty uwzględniane przy formułowaniu, prowadzeniu i ocenianiu wszelkich rodzajów polityki;

2.15 **zaleca**, aby Komisja ściśle współpracowała z KR w celu wspierania organów lokalnych i regionalnych przy sporządzaniu planów działań na rzecz równości i przedkładaniu sprawozdań z podjętych działań odpowiednim organom zajmującym się kwestiami równości w Państwach Członkowskich.

Bruksela, 18 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB